

Caseta redacțională

redactare:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
Ana Flutur - secretariat
Răzvan Hatea - fotografii
Claudia Ștefănescu - corectură

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneearhitecilor.ro/BIUAR
ISSN 1582-2117

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

Se distribuie gratuit.

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneearhitecilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
Luni-Joi - 10:00-16:00,
Vineri 10.00-15.00, cu excepția
sărbătorilor legale
tel. 021.310.91.94, biblioteca@
uniuneearhitecilor.ro

1-2/2020

Din cuprins:

EDITORIAL

2 Acum unde mai fugim de-acasă | Ileana TUREANU

EUROPA NOSTRA

6 Premiile europene pentru patrimoniu.
Europa Nostra premiază Ambulanța pentru Monumente
| Alexandra FLOREA

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

12 Premiul Pritzker 2020 - Yvonne Farrel și Shelley McNamara
| Gabriela PETRESCU
16 ICR Madrid. Concentrico

EVENIMENTE NAȚIONALE

22 Selecția națională pentru Bienala de la Veneția.
„Cum vom trăi împreună?” | Alexandra FLOREA

PREZENȚE INTERNAȚIONALE UAR

28 ICR Tel Aviv. Din nou „7 pionieri evrei ai arhitecturii moderne
din România” | Silvia PINTEA

PARTENERIATE UAR

34 Institutul Balassi și Uniunea Arhitecților Maghiari.
Expoziția „Locuințe unifamiliale în țările Grupului de la Visegrád
+ România” 2020

ANIVERSĂRI

38 129 de ani - De la SAR la UAR. 1891-2020 - Aniversarea constituirii
Societății Arhitecților Români | Alexandru PANAITESCU

RECUPERAREA REPERELOR

52 Nicolae Ghika-Budești (1869-1943), restaurator și promotor al artei
tradiționale românești | Anca FILIP

UAR ÎN ȚARĂ

58 Centrul de Cultură Arhitecturală Sibiu.
Profesii și profesioniști - a 23-a întâlnire | Mircea ȚIBULEAC

EXPOZIȚII PENTRU MAI TÂRZIU

60 Acuarela Eugeniei Constantinescu. „O floare printre flori”
| Alexandru PANAITESCU
62 Refugiul culorii | Ștefan CONSTANTINESCU
64 Smaranda Schächtele, adică Anda Vasilescu.
Expoziție de creație vestimentară

A VENIT PANDEMIA

66 Arhitectura după pandemie | Miruna Cristina BOCA
72 Vizierele | Silvia-Ioana NICULAE
76 Zi de zi... informații la zi. Revista presei | Adriana TĂNĂSESCU

ÎN PREGĂTIREA CONFERINȚEI NAȚIONALE

80 Sucursala Maramureș. Mandat 2016-2020: implicare și colaborare
| Oksana FLORESCU
84 Filiala Sud-Vest Oltenia. 2016-2020 | Pavel POPESCU
88 Sucursala Galați. Conferința „Arhitectură și urbanism la Galați - trecut,
prezent și viitor” | Eleonora Doina MARIN
90 Despre oameni, entități imaginare și despre viața
mea de senator | Constantin GORCEA
94 Sucursala Argeș. La Raport... | Anton STAIUCU
96 Momente de răscruce | Daniel CINCU
98 Arhitectura - recurs la lumină | Sorin Doru CIOMĂRTAN
102 2016-2020 | Casandra ROȘU
104 Sucursala Sector 6 București și Ilfov. 4 ani. 2016-2020
| Dorina CIOBANU
106 Sucursala Sector 5 București. 2016-2020 | Julieta BARONCEA

BIBLIOTECA UAR

108 Noutăți în biblioteca UAR | Olimpia SULTANA

ACTIVITATEA SENATULUI ȘI COLEGIULUI

116 Ședințele Colegiului Director și Senatului din ianuarie și
februarie 2020 | Mirela MERCURIANU

IN MEMORIAM

120 FICĂ (ȘTEFAN RADU) IONESCU (1928-2020). Redactor-șef al
revistei Arhitectura, 1975-1990 | Alexandra IONESCU
126 SANDA ILEANA IGNAȚ (1939-2020)
130 DOINA BUTICĂ (1952-2020) | Ana Maria Zahariade
132 STELIAN NENA (1946-2020)
134 CONSTANȚA-GEORGETA VAIDA (născută HALITA) 1935-2019
| Ofelia STRATULAT
135 VIKI RADU (ALEXANDRA NAVRESCU) 1944-2020
| Silvia SDRULLA-IONESCU
136 ALEXANDRU KONTZA (1933-2019) | Ofelia STRATULAT

**FADING BORDERS REALIZAT DE
Ștefan Simion, Irina Meliță, Ștefania Hirleață,
Radu Țircă și Cristian-Andrei Bădescu,
REPREZINTĂ ROMÂNIA LA VIITOAREA
BIENALĂ DE ARHITECTURĂ DE LA VENEȚIA**

ARHITECTURA

REVISTA UNIUNII ARHITECTILOR DIN ROMANIA FONDATĂ ÎN 1906

exod

1-2/2020

SUMAR

Caseta redacțională

redactare:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR
arh. Ioana Alexe - tehnoredactare
Ana Flutur - secretariat
Răzvan Hatea - fotografii
Claudia Ștefănescu - corectură

coordonator:

arh. Ileana Tureanu - președinte UAR

www.uniuneaarhitectilor.ro/BIUAR
ISSN 1582-2117

arh. Marina Macarie - sigla BIUAR

Se distribuie gratuit.

ERATA

Cerem iertare minunatei doamne
arhitect Ofelia Stratulat pentru că în
BIUAR 2/2019, articolul *Promoția
1953-1959 a Institutului de Arhitectură
Ion Mincu - La 60 de ani a apărut
semnat Aurelia Startulat.*

Contact

Centrul de Cultură Arhitecturală /
Secretariat /
Revista Arhitectura / Biblioteca
str. Jean Louis Calderon, nr. 48,
București, sectorul 2, cod 020038

Secretariat: tel. 021.315.60.73,
0737.01.77.85,
uar_contact@yahoo.com,
secretariat@uniuneaarhitectilor.ro

Revista Arhitectura: tel. 076.819.81.78,
076.819.81.79,
office@arhitectura-1906.ro

Biblioteca (program cu publicul):
Luni-Joi - 10:00-16:00,
Vineri 10.00-15.00, cu excepția
sărbătorilor legale
tel. 021.310.91.94, biblioteca@
uniuneaarhitectilor.ro

EDITORIAL

2 Acum unde mai fugim de-acasă | Ileana TUREANU

EUROPA NOSTRA

6 Premiile europene pentru patrimoniu.
Europa Nostra premiază Ambulanța pentru Monumente | Alexandra FLOREA

ACTUALITATEA INTERNAȚIONALĂ

12 Premiul Pritzker 2020 - Yvonne Farrel și Shelley McNamara | Gabriela PETRESCU
16 ICR Madrid. Concentrico

EVENIMENTE NAȚIONALE

22 Selecția națională pentru Bienala de la Venetia.
„Cum vom trăi împreună?” | Alexandra FLOREA

PREZENȚE INTERNAȚIONALE UAR

28 ICR Tel Aviv. Din nou „7 pionieri evrei ai arhitecturii moderne
din România” | Silvia PINTEA

PARTENERIATE UAR

34 Institutul Balassi și Uniunea Arhitecților Maghiari.
Expoziția „Locuințe unifamiliale în țările Grupului de la Visegrád + România” 2020

ANIVERSĂRI

38 129 de ani - De la SAR la UAR. 1891-2020 - Aniversarea constituirii
Societății Arhitecților Români | Alexandru PANAITESCU

RECUPERAREA REPERELOR

52 Nicolae Ghika-Budești (1869-1943), restaurator și promotor al artei
tradiționale românești | Anca FILIP

UAR ÎN ȚARĂ

58 Centrul de Cultură Arhitecturală Sibiu.
Profesii și profesioniști - a 23-a întâlnire | Mircea ȚIBULEAC

EXPOZIȚII PENTRU MAI TÂRZIU

60 Acuarea Eugeniei Constantinescu. „O floare printre flori” | Alexandru PANAITESCU
62 Refugiul culorii | Ștefan CONSTANTINESCU
64 Smaranda Schächtele, adică Anda Vasilescu. Expoziție de creație vestimentară

A VENIT PANDEMIA

66 Arhitectura după pandemie | Miruna Cristina BOCA
72 Vizierele | Silvia-Ioana NICULAE
76 Zi de zi... informații la zi. Revista presei | Adriana TĂNĂȘESCU

ÎN PREGĂTIREA CONFERINȚEI NAȚIONALE

80 Sucursala Maramureș. Mandat 2016-2020:
implicare și colaborare | Oksana FLORESCU
84 Filiala Sud-Vest Oltenia. 2016-2020 | Pavel POPESCU
88 Sucursala Galați. Conferința „Arhitectură și urbanism la Galați - trecut,
prezent și viitor” | Eleonora Doina MARIN
90 Despre oameni, entități imaginare și despre viața
mea de senator | Constantin GORCEA
94 Sucursala Argeș. La Raport... | Anton STAIUCU
96 Momente de răscruce | Daniel CINCUCU
98 Arhitectura - recurs la lumină | Sorin Doru CIOMĂRTAN
102 2016-2020 | Casandra ROȘU
104 Sucursala Sector 6 București și Ilfov. 4 ani. 2016-2020 | Dorina CIOBANU
106 Sucursala Sector 5 București. 2016-2020 | Julieta BARONCEA

BIBLIOTECA UAR

108 Noutăți în biblioteca UAR | Olimpia SULTANA

ACTIVITATEA SENATULUI ȘI COLEGIULUI

116 Sedințele Colegiului Director și Senatului din ianuarie și
februarie 2020 | Mirela MERCURIANU

IN MEMORIAM

120 FICĂ (ȘTEFAN RADU) IONESCU (1928-2020). Redactor-șef al revistei Arhitectura,
1975-1990 | Alexandra IONESCU
126 SANDA ILEANA IGNAT (1939-2020)
130 DOINA BUTICĂ (1952-2020) | Ana Maria Zahariade
132 STELIAN NENA (1946-2020)
134 CONSTANȚA-GEORGETA VAIDA (născută HALITA) 1935-2019 | Ofelia STRATULAT
135 VIKI RADU (ALEXANDRA NAVRESCU) 1944-2020 | Silvia SDRULLA-IONESCU
136 ALEXANDRU KONTZA (1933-2019) | Ofelia STRATULAT

ACUM, UNDE MAI FUGIM DE-ACASĂ?

Ileana TUREANU - președinte UAR

Acest număr ar fi trebuit să illustreze mandatul de 4 ani al actualei conduceri a UAR, cu realizările și cu proiectele începute, cu satisfacțiile și cu dorințele neîmplinite. În anul Bienalei de Arhitectură de la Veneția și al Bienalei Naționale de Arhitectură erau multe de spus și de făcut.

Primul proiect era legat de concursul pentru desemnarea echipei care reprezintă România la Bienala de la Veneția, a cărei temă a anticipat evoluția globală. Paradoxal, tema Bienalei: „Cum trăim împreună?”, propusă de curatorul Hashim Sarkis, vizează nevoia umană de apartenență la un grup, la o entitate. Așa cum susținea curatorul, a *trăi împreună* se referă la condiția umană, „să locuim împreună ca ființe omenești, în pofida individualismului nostru înăscut, tânjind să ne apropiem unul de celălalt, să ne conectăm spiritual, emoțional, atât în mediul real, cât și în cel digital”. În loc să găsească răspunsuri la această întrebare generoasă, anul 2020 ne-a dat o lecție istorică de însingurare, izolare, virtualizare, o lecție de iubire prin absență, prin ne-socializare. „Dacă-ți iubești părinții, atunci nu-i vizitezi!”, „Dacă-ți iubești familia, atunci n-o aduni laolaltă!”, adio îmbrățișări, adio săruturi, adio șoapte. Dacă iubești, te izolezi și trăiești închis în casă... cu calculatorul, evident!

Dar, în ianuarie, noi nu știam acestea toate, iar concursul național s-a desfășurat conform calendarului și a desemnat câștigătoare echipa proiectului *Fading borders*. Conceptul din spatele proiectului dezbate (în cadrul primului proiect curatorial prezentat de țara noastră la Veneția) problema migrației, pornind de la date statistice care arată că România a devenit a 5-a țară de emigrație de pe glob. *Fading borders* face referire la relațiile dintre imigranți

și țările gazdă, susținând înlăturarea tuturor barierelor culturale, rasiale, etnice etc. Așa cum au declarat autorii: „*Fading borders* înseamnă legătura permanentă dintre locul de origine și locul gazdă prin schimburile culturale, sociale și, de multe ori, economice care se petrec prin intermediul migrației, valabil inclusiv pentru România”. Prezentăm, în acest BIUAR, proiectele laureate.

Apoi, a venit pandemia. Viața noastră va rămâne spintecată de acest moment cu adevărat global al omenirii și, probabil, valorile noastre vor fi reevaluate, cu bune și cu rele, în funcție de acest moment.

Numărul de față se voia o dezbatere despre vocația de arhitect, despre o profesiune „fără frontiere”. Dar ce înseamnă „fără frontiere” ne-a învățat anul 2020 cu lecția copleșitoare de globalizare pe care am primit-o de la noul coronavirus. Oportunități, șanse, diferențe... deodată s-au anulat și, într-o lună, pentru toți, indiferent că ne aflăm în Statele Unite, Israel, Japonia, Belgia, Anglia, diferențele s-au șters și anulat indiferent de meridianele sau paralele pe care se desfășoară. De la o zi la alta, viața, preocupările și grijile noastre au coborât la cele de bază, de supraviețuire. Cum rămâne cu întrebarea: „Cum trăim împreună?”. Cine știe? Cine mai știe...

Numai în spațiul virtual, organizația Europa Nostra a decernat, totuși, premiile pentru apărarea și salvarea patrimoniului cultural european și proiectul „Ambulanța pentru Monumente”, inițiat de Eugen Vaida, a fost remarcat și premiat. Prințul Charles, marele apărător și militant pentru patrimoniul transilvan, s-a grăbit să fie printre primii care i-au felicitat pe arhitecții și voluntarii români.

Va prezentăm, în acest număr, două dintre expozițiile pe care ar fi trebuit să le găzduiască Centrul Cultural din Calderon, semnate de Eugenia Constantinescu și Anda Vasilescu (Smaranda Schächtele).

Aveam și o bogată agendă de manifestări internaționale convenită cu Institutul Cultural Român, dar ea a fost amânată la o dată ce se va afla ulterior... (de la cine ?).

Și, totuși, unul dintre cele mai mari festivaluri de arhitectură și design din Spania - *Concentrico* - va avea loc la Logroño, la începutul lui septembrie, și instalația propusă de arhitecții români Attila Kim și Bogdan Ciocodeică, intitulată *Fiesta*, va marca prima prezență românească la eveniment. Acțiunea a fost posibilă prin colaborarea dintre Institutul Cultural Român din Madrid și UAR.

Întalnirea cu arh. David Knafo, președintele Uniunii Arhitecților din Israel

S-au amânat Conferința națională a UAR, ca și Bienala Națională de Arhitectură.

Asta, în ipoteza în care vom reveni la vremurile pe care, cu bune și rele, le considerăm normale. Dar unii spun că normalitatea va arăta cu totul altfel. Nimeni nu prea știe să spună cum....

După cum spuneam, acest BIUAR, în vremuri normale, ar fi făcut bilanțul celor 4 ani de mandat ai actualei conduceri a UAR: ce am fi vrut, ce am promis, ce am reușit, ce nu am reușit. Dar și raportul se amână. Aș sublinia, totuși, că, indiferent de context, am promis că vom milita pentru afirmarea și promovarea arhitecților emblematici - valorilor arhitecturale și patrimoniului construit din România, pe plan național și internațional.

Am făcut acest lucru, prin publicațiile la care am participat sau pe care le-am susținut, care au cuprins activitatea arhitecților Henrieta Delavrancea și Horia Creangă (versiuni în limba engleză), G. M. Cantacuzino

(carte publicată în limba engleză), Ioana Grigorescu, Tiberiu Ricci, Aron Solari Grimberg etc.

Expozițiile naționale și internaționale organizate au abordat operele Henrietei Delavrancea și Horia Creangă, a „Femeilor din arhitectura românească” la Londra, opera Ioanei Grigorescu la Cracovia, „7 arhitecți evrei pionieri ai modernismului românesc” în Israel, Nicolae Porumbescu la sărbătorirea a 100 de ani de la naștere, în viziunea unui tânăr arhitect (Laurian Ghinițoiu), premiat internațional pentru fotografia de arhitectură etc. Expoziția „SOS - Culele Oltenesti!” a militat pentru salvarea acestui patrimoniu inestimabil al culturii românești și a protestat față de indiferența și incompetența care ne sufocă.

La Centrele de Cultură Arhitecturală din București, Sinaia, Chiojdu, Sibiu s-au organizat peste 100 de evenimente: expoziții, seminare, simpozioane, colocvii, lansări de carte, dezbateri ce s-au adresat atât profesioniștilor, cât și publicului larg.

Pregătirea expoziției Ioana Grigorescu la Cracovia

Indiferent de condițiile în care activăm, am considerat că este datoria noastră să milităm pentru un climat de normalitate, competent, responsabil pentru ca breasla arhitecților să se fortifice, pentru ca arhitecții să fie o prezență cunoscută și recunoscută, ascultată și influentă, pentru ca experiența tinerilor arhitecți care lucrează, astăzi, în țară sau străinătate să nu fie, din nou, ocazii istorice pierdute.

Principala noastră obligație este să oferim noii generații șansa de a dovedi ce știe și poate. Ea are nevoie de

obiective ambițioase, de competiții corecte, de încredere și recunoaștere a excelenței.

Avem obligația să oferim tinerilor arhitecți oportunitățile pe care le așteaptă, pentru a-și demonstra capacitatea, creativitatea, imaginația, implicarea. În egală măsură, celor care au rămas în țară și celor care au plecat, pentru moment.

Trebuie, indiferent de pandemie și virusuri, să ne reformăm. Avem nevoie de experiența tuturor pentru a ne reforma!

PREMIILE EUROPENE
PENTRU PATRIMONIU
/ PREMIILE
EUROPA NOSTRA
2020

Autor: Alexandra FLOREA

EUROPA NOSTRA PREMIAZĂ AMBULANȚA PENTRU MONUMENTE

Europa Nostra, fondată în anul 1963, reunește membri din peste 40 de țări cu unicul și nobilul scop de a conserva și omagia patrimoniul cultural european.

Obiectivul principal al organizației este încercarea asiduă de a cultiva, în conștiința națională și internațională deopotrivă, grija față de patrimoniul european. Obiectivele specifice ale organizației sunt promovarea la nivel european a unor standarde înalte de calitate în domeniul conservării patrimoniului, arhitecturii, zonelor rurale și urbane și susținerea unei dezvoltări sustenabile a mediului urban și rural, construit sau natural.

Anul 2020 a adus României un important premiu pentru valorificarea efortului depus pentru conservarea patrimoniului. Reprezentanta României la categoria Educație, Formare și Sensibilizare a fost **Ambulanța pentru Monumente**, lansată în 2016. Proiectul înseamnă o rețea impresionantă de voluntari, studenți și specialiști care a reușit, cu ajutorul necondiționat al meșterilor și comunităților locale, să contribuie semnificativ la salvarea a sute de monumente istorice aflate în prag de colaps.

Proiectul Ambulanței a fost generat de Asociația MONUMENTUM, condusă de arhitecții Eugen și Veronica Vaida, alături de alte câteva asociații: Asociația pentru Patrimoniu Activ - PACT, Asociația VERNACULAR, Asociația ACTUM și Asociația ARHAIC.

Eugen Vaida este arhitect pasionat de restaurare, patrimoniu și cultură, în general, având o activitate deosebită în proiectarea de arhitectură în mediul rural, cu preponderență în zona Transilvaniei. Obiectivele sale pe termen lung fac referire la creșterea calității obiectului arhitectural din mediul rural și creșterea calității vieții locuitorilor de la sat, formarea arhitecților în scopul de a răspunde corect și coerent oricărei intervenții de restaurare/punere în siguranță a unui monument istoric.

Veronica Vaida este arhitectă, eforturile sale concentrându-se în sfera socialului. Preferă lucrul cu comunitatea, încercând să-i ajute pe alții să înțeleagă ce este arhitectura și cum ar trebui să se raporteze la ea. S-a aflat printre coordonatorii principali ai *Ghidului de arhitectură pentru încadrarea în specificul local din mediul rural* și lucrează cu copiii în cadrul atelierelor *De-a arhitectura*, militând pentru înțelegerea adecvată a arhitecturii românești.

Asociația MONUMENTUM înseamnă pasiune, chemare și stăruința acestor oameni care au avut curajul de a încerca să schimbe ceva în mentalul colectiv. Convingerea că „patrimoniul României se degradează și dispare odată cu trecerea timpului” a dus la înființarea acestei asociații, preocupată în mod activ de situația delicată a arhitecturii vernaculare românești, participând la salvarea, promovarea și punerea în valoare a patrimoniului cultural autohton. Modalitatea prin care au reușit să schimbe ceva a fost crearea *Ambulanței pentru Monumente*, dar și a unor serii de programe educaționale, menite să inițieze atât arhitecți, cât și studenți-arhitecți în minunata lume a meșteșugurilor tradiționale.

Început ca un proiect-pilot, *Ambulanța pentru Monumente* a ajuns să aibă notorietate în mai multe județe din țară, înregistrându-se foarte multe cereri

<https://www.oradesibiu.ro/2019/09/03/foto-sibianul-care-l-a-impresionat-pe-printul-charles-ajutati-ma-sa-salvez-monumentele-din-judet/>

de salvare a monumentelor istorice. Inițial, proiectul a fost gândit la nivelul județului Sibiu și a beneficiat de o singură autoutilitară, denumită generic „ambulanță”, dotată cu materiale de construcție, unelte și echipamente. În următorii ani, proiectul s-a extins către alte județe, printre care Alba, Brașov, Hunedoara, Sălaj și Mureș, comunitatea jucând un rol extrem de important în cadrul proiectului.

Copleșit de numărul din ce în ce mai mare de solicitări din partea diferitelor regiuni ale țării, s-a pus problema achiziționării unei a doua ambulanțe. Astfel, „am alergat la Maratonul Internațional de la Sibiu pentru a cumpăra o ambulanță de monumente”, susține arhitectul Eugen Vaida.

Proiectul a fost împărțit, din punct de vedere zonal, în câteva regiuni ale țării, purtând nume diferite și fiind coordonat de asociații diferite: Ambulanța pentru Monumente Transilvania Sud, proiect coordonat de către Asociația MONUMENTUM; Ambulanța pentru Monumente BANAT, sub egida Asociației pentru patrimoniu activ - PACT; Ambulanța pentru Monumente Arad, proiect dezvoltat de Asociația VERNACULAR; Ambulanța pentru Monumente Sălaj, în fruntea căreia se află Asociația ARHAIC și Ambulanța

pentru Monumente Moldova Nord, sub conducerea Asociației ACTUM.

„Acolo unde există fonduri pentru materiale de la beneficiarii intervenției, alte persoane, sponsori, primării, noi venim cu voluntari. Facem documentația de punere în siguranță a respectivului monument. În principal, este vorba despre înlocuiri de învelitori, refacerea sistemului de drenaj. Cum se spune, dacă ai bocanci și pălărie, construcția este în regulă. Încercăm să facem comunitățile locale să conștientizeze valoarea patrimoniului românesc. Prin evenimentele noastre realizăm deja o coeziune între diverși factori de decizie: autorități locale, biserică, organizații non-guvernamentale, voluntari.

Comunitatea își asumă pentru că trebuie să aibă grijă în continuare de patrimoniul ei. Astfel nu putem vorbi de sustenabilitate. Au fost foarte multe proiecte supradimensionate, cu bani europeni, față de posibilitatea comunităților de a oferi conservarea clădirilor. Peste 10 ani, vom vorbi iarăși de restaurarea lor. Ne dorim revitalizarea meșteșugurilor și lucrări cu materiale tradiționale. Am plecat de la ideea de a pune în siguranță patrimoniul imobil și

https://www.tirnaveni.ro/printul-charles-a-fost-la-custelnic/

https://actualdecluj.ro/cand-vine-la-cluj-ambulanta-monumentelor-sustinuta-de-printul-charles/

imagini din timpul lucrărilor de la biserica din satul Strei, județul Hunedoara, foto Alexandra Florea

deja am reușit să aducem energie în jurul acestor monumente. Vrem să stimulăm filantropia în România. Încercăm să atragem și multinaționalele alături de patrimoniul cu povestea identității locale”, susține Eugen Vaida într-un interviu acordat pe tema activității *Ambulanței pentru Monumente*.

Dezideratul proiectului este ca el să devină, la un moment dat, un fel de „Cruce Roșie a monumentelor”, prin crearea unei rețele extinse de ambulanțe, patronate de diverse organizații pro patrimoniu. În acest fel, ideea proiectului ar putea să depășească granițele României, devenind un produs al ideologiei românești în ceea ce privește protejarea și punerea în siguranță a patrimoniului local. Devisa arhitectului Eugen Vaida este ca noi „nu doar să importăm proiecte, ci să livrăm și noi ceva în afară”.

Un obiectiv secundar al proiectului vizează conștientizarea comunităților rurale locale cu privire la modalitatea corectă prin care își pot restaura casele vechi. Cu o vastă experiență în restaurarea caselor din zonele săsești, Eugen Vaida pledează pentru educația arhitecturală a comunităților, în speranța că valoarea restaurărilor satelor românești va crește considerabil în următorii ani.

Eforturile lor au ajuns să fie recunoscute și la nivel internațional, principalul și cel mai prestigios susținător al proiectului *Ambulanța pentru Monumente* fiind Prințul de Wales, care s-a arătat încă de la început sensibilizat, curios și încântat de inițiativă.

La aflarea câștigătorilor ediției 2020 a Premiilor Europa Nostra, Prințul Charles a declarat: „Doresc doar să vă spun cât de plin de admirație sunt pentru ce ați făcut în ultimii ani pentru a salva atât de multe dintre monumentele

Imagini din timpul lucrărilor de la biserica din satul Strei, județul Hunedoara, foto Alexandra Florea

frumoase, dar grav amenințate din țara voastră. Este o realizare remarcabilă și nu e deloc surprinzător să aud că devotamentul vostru a fost recunoscut de *Europa Nostra* și că ați câștigat un premiu pentru toată munca voastră plină de inspirație pentru alții. Ca o recunoaștere a acestui fapt, am dorit să vă transmit cele mai calde felicitări și să vă spun cât de mândru sunt de tot ceea ce faceți”.

lubitor de artă și arhitectură și mare admirator al țării noastre, Alțeta Sa Regală susține că „România are o moștenire arhitecturală incredibil de bogată și am avut norocul să văd o parte din ea în decursul vizitelor mele din ultimii douăzeci de ani. De aceea, voi continua să fac tot ce îmi stă în putință pentru a vă ajuta să conservați comorile extraordinare care încă mai există în țara voastră și care reprezintă o parte unică a patrimoniului cultural, al vostru și al Europei. Nu pot decât să sper că tot mai mulți români se vor uni pentru a salva această moștenire excepțională, astfel încât ea să poată fi admirată și de generațiile viitoare, care să învețe lecții valoroase despre durabilitatea și eternitatea tradițiilor vii”.

Suportul moral și material al Prințului Charles a avut un impact însemnat asupra activităților inițiate de *Ambulanță*, însă toate acestea n-ar fi fost posibile fără pasiune și

dedicare locală, atât din partea arhitecților care au inițiat proiectul, cât și din partea numeroșilor voluntari care s-au raliat acestor acțiuni.

Pe arhitecții Eugen și Veronica Vaida i-am cunoscut în vara anului 2018, pe când eram încă studentă la Facultatea de Arhitectură. Auzisem despre *Ambulanță* și, deoarece sunt pasionată de restaurare, m-a încântat ideea. Am plecat spre Strei, județul Hunedoara. Acolo, am întâlnit un colectiv de voluntari entuziaști, veniți din toate colțurile țării să ajute la salvarea bisericii săsești, în fruntea cărora se aflau, mereu cu zâmbetul pe buze, Veronica și Eugen.

Lucrul la biserica sătească s-a desfășurat sub atenta lor supraveghere, iar cunoștințele pe care le-am dobândit m-au ajutat să înțeleg puțin mai bine ce înseamnă o acțiune de salvare a unui obiect de patrimoniu arhitectural. Biserica ortodoxă din Strei reprezintă una dintre cele mai vechi biserici din România, construită la sfârșitul secolului al XIII-lea și fiind clasată monument istoric național. Pe locul unde se află au fost descoperite vestigiile unei *villa rustica* romană.

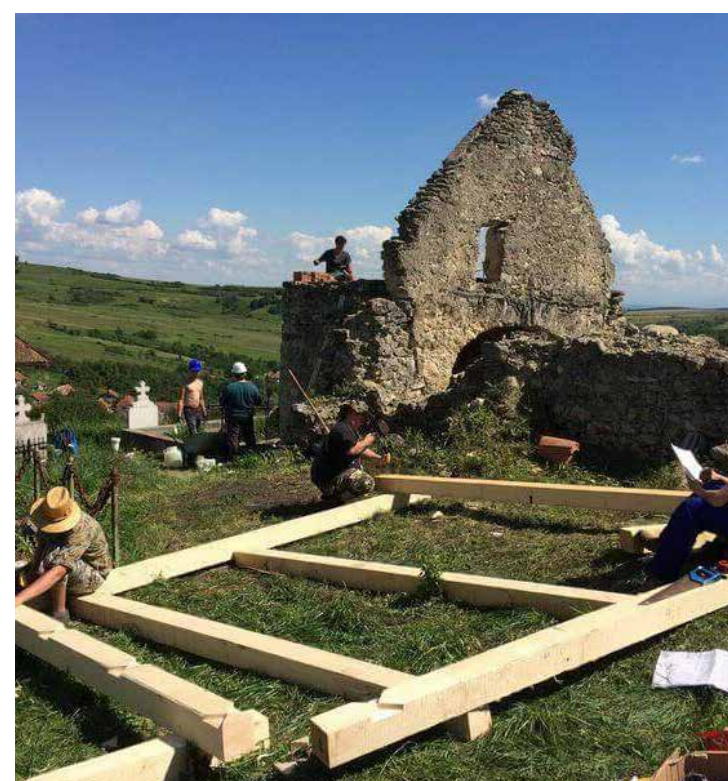
Aflată într-o stare avansată de degradare la nivelul acoperișului și riscând ca apa să se infiltreze și să pericliteze

imagini din timpul lucrărilor de la biserica din satul Strei, județul Hunedoara, foto Alexandra Florea

<https://actualdecluj.ro/cand-vine-la-cluj-ambulanta-monumentelor-sustinuta-de-printul-charles/>

Imagini din timpul lucrărilor de la biserica din satul Strei, județul Hunedoara, foto Alexandra

pictura murală din interior, biserica a fost supusă unei intervenții de urgență, intervenție ce a constat în refacerea învelitorii, prin tehnici tradiționale, folosind materiale locale și refacerea sistemului de drenaj. La intervenție au participat, ca voluntari, studenți la Arhitectură, Arte sau Arheologie, cât și profesioniști, în domenii precum arheologie și arhitectură, care au supervizat lucrările.

Experiența trăită în cele aproape două săptămâni de lucru la bisericuța m-a ajutat să înțeleg mai bine importanța prezervării patrimoniului cultural al țării noastre, să-mi cultiv aptitudinile de lucru cu materiale tradiționale, folosind tehnici locale, dar și să realizez că numai comunitatea, prin participare și dăruire, poate găsi puterea necesară pentru a duce mai departe comorile noastre naționale.

PREMIUL
PRITZKER
2020

YVONNE FARREL ȘI SHELLEY MCNAMARA

Autor: Gabriela PETRESCU

„Arhitectura este una dintre cele mai complexe și mai importante activități culturale de pe planetă. Să fii arhitect este un privilegiu enorm. Câștigarea acestui premiu este o minunată confirmare a credinței noastre în arhitectură.”

Yvonne Farrell

„De multe ori ne-a fost greu să găsim un spațiu pentru a exprima valori precum umanismul, artizanatul, generozitatea și legătura culturală în fiecare loc și context în care am lucrat. Din acest motiv, este o mare satisfacție să primim această recunoaștere.”

Shelley McNamara

Pe 2 martie 2020, juriul Concursului anual pentru acordarea Premiului Pritzker în arhitectură le-a desemnat câștigătoare pe arhitectele irlandeze Yvonne Farrell (Tullamore, 1951) și Shelley McNamara (Lisdoonvarna, 1952), salutând „capacitatea lor de a fi cosmopolite, respectând în același timp unicitatea fiecărui loc în care au lucrat”.

„Sunt pioniere într-un domeniu care a fost și continuă să fie tradițional dominat de bărbați. Sunt un far pentru alți profesioniști”, se arată în decizia juriului acestui premiu anunțat la Chicago de președintele Fundației Hyatt, Tom Pritzker.

Premiul Pritzker, considerat Nobelul în arhitectură, este acordat anual „pentru a onora un arhitect în viață sau arhitecți a căror operă construită demonstrează o îmbinare între talent, viziune și angajament și care a contribuit consistent și semnificativ la umanitate și la mediul construit, prin arta arhitecturii”.

Cele două arhitecte sunt „primul duo feminin” laureat de Pritzker. Zaha Hadid a fost prima femeie-arhitect laureată în 2004, urmată de Kazuyo Sejima, câștigătoare alături de Ryue Nishizawa în 2010 și Carme Pigem, laureată alături de Rafael Aranda și Ramón Vilalta, în 2017.

Yvonne Farrell și Shelley McNamara au fondat, în 1978, biroul Grafton Architects din Dublin, realizând lucrări în Europa și nu numai.

Yvonne Farrell și Shelley McNamara au curatariat

Bienala de Arhitectură de la Veneția ediția 2018.

Royal Institute of British Architects (RIBA) 2020 a decernat, anul acesta, biroului Grafton Architects Medalia Regală de Aur pentru întreaga activitate.

În activitatea celor două arhitecte se remarcă lucrări din domeniul educațional, rezidențial, cultural și civic:

- North King Street Housing, Dublin, Irlanda, 2000
- Urban Institute of Ireland; University College Dublin, Irlanda, 2002
- Solstice Arts Centre; County Meath, Irlanda, 2006

- Loreto Community School; County Donegal, Irlanda, 2006
- School of Economics din cadrul Universității Bocconi din Milano, 2008, desemnată „clădirea anului” la Festivalul Mondial de Arhitectură
- Departamentul de Finanțe din Dublin, Irlanda, 2009
- Universitatea de Medicină, Limerick, Irlanda, 2012
- Universitatea de Inginerie și Tehnologie din Lima, Peru, 2016, a câștigat Premiul RIBA Internațional
- Toulouse School of Economics, Franța, 2019

- Town house building, Kingston University, Marea Britanie, 2019
- Institut mines télécom, Paris, France, 2019

Bibliografie

- - www.pritzkerprize.com/laureates/2020
- - www.graftonarchitects.ie
- - www.dezeen.com/architecture

Fotografii

- www.dezeen.com/architecture

ICR
MADRID

CONCENTRICO

Foto: www.concentrico.es

Festivalul Internațional de Arhitectură și Design își propune să reflecte ambientul urban și orașul. Vizitatorii sunt invitați să privească orașul Logroño prin prisma instalațiilor, expozițiilor, seminarelor, activitățile și spectacolele care creează un parcurs ce leagă spațiile publice ale orașului: piețe, străzi, curți interioare și locuri care nu sunt percepute, de regulă, în viața de zi de zi.

Spațiul public, pe lângă destinația sa firească de deplasare și indiferent de dimensiunea unei așezări, trebuie să reunească oamenii și să celebreze momente din viața trecută și prezentă a unei comunități. Aceste spații comune de calitate ne influențează direct interacțiunile de grup și au capacitatea de a genera coeziune civică și de a facilita comunicarea dintre indivizii unei comunități diverse, conducând la o mai bună înțelegere, acceptare și considerație între diferite medii și valori culturale.

Din 2015 până astăzi, în cele 5 ediții ale festivalului, s-au realizat 59 de instalații urbane. În acest an, se vor realiza 14 asemenea evenimente în viziunea unor arhitecți invitați din mai multe țări. Datorită colaborării dintre Institutul Cultural Român și UAR, România va fi reprezentată, pentru prima dată, prin arhitecții Attila Kim și Bogdan Ciocodeică cu lucrarea Fiesta.

FIESTA

Instalația propusă pentru Plaza del Revellín, situată în fața Parlamentului provinciei La Rioja, este un gest simbolic care-i reunește, pentru fiesta, pe toți membrii comunității multiculturale din Logrono. Numărul oficial al rezidenților străini este de 17.627, ceea ce reprezintă 12% din populația orașului. Orașul găzduiește peste 10 grupuri etnice, de pe aproape toate continentele, majoritatea acestora fiind din România, Pakistan, Maroc, Columbia, Bolivia și alte țări sud-americane.

Platforma amplă se întinde peste pavajul pieței precum un pled uriaș de picnic care pune în evidență masa din mijloc, o metaforă pentru prietenie și

deschidere. Structura grafică a suprafeței colorate este inspirată de modelele geometrice ale covoarelor tradiționale, un element comun al tuturor grupurilor etnice, care folosește culorile drapelelor naționale, un cod simplu, dar ușor de înțeles pentru identificarea etnică. Rezultatul este o cuvertură din petice, o almazuela, care cuprinde toate culorile naționale și exprimă, în modul cel mai cuprinzător, țesătura multiculturală a orașului.

Invitația simbolică la această masă a fiestei vine din partea celui mai mare grup minoritar din Logrono, comunitatea românilor, care sărbătorește prima participare a Institutului Cultural Român la Festivalul Concentrico.

SELECȚIA
NAȚIONALĂ
PENTRU
BIENALA
DE LA
VENEȚIA

„CUM VOM TRĂI ÎMPREUNĂ?”

Bienala de la Veneția este unul dintre cele mai prestigioase evenimente culturale internaționale, dedicat manifestărilor artistice din arte plastice, arhitectură, muzică, teatru, dans, cinematografie.

„Ediția actuală va sărbători contrastele și contradicțiile. Arhitecții sunt în general optimiști, deci sper că foarte multe proiecte participante la Bienală vor fi responsabile și optimiste”, a declarat comisarul ediției actuale, Hashim Sarkis.

O temă care a anticipat evoluția globală

Paradoxal, tema Bienalei de Arhitectură 2020 pune în perspectivă evenimentele recente care au transformat complet felul în care oamenii interacționează unii

cu alții. Menirea întrebării puse de curatorul Bienalei, Hashim Sarkis, vizează contextul global actual care are nevoie de o viziune nouă. Ea invită arhitecții să găsească răspunsuri pentru cea mai simplă și umană dintre situații, traiul împreună.

Hashim Sarkis este arhitect, cercetător, profesor, decan al Facultății de Arhitectură și Planificare Urbană din cadrul Massachusetts Institute of Technology și arhitect-șef al biroului Hashim Sarkis Studios. Cu o îndelungată carieră de arhitect, Sarkis își concentrează energia creatoare în proiecte cu un puternic accent uman, care pun în prim-plan nevoile oamenilor pentru care construiește. Conduc de dorința de a pune oamenii și legăturile interumane pe primul loc, Sarkis gândește tema Bienalei în câteva definiții simple, astfel:

Cum - se referă la implementarea unor abordări practice și soluții concrete, punând în evidență capacitatea arhitecturii de a rezolva probleme;

vom (noi) - se referă la crearea unui viitor sigur prin determinare și viziune, ambele dobândite cu ajutorul imaginarii arhitectural, cu scopul de a găsi empatie în arhitectură;

(a) trăi - sensul contextual înseamnă „a înflori, a exprima viață, bunăstare” etc.;

împreună - ultimul și cel mai important cuvânt, exprimă puterea colectivă, valorile universale, subliniind rolul arhitecturii de a forma colectivități, de a invita la adunare și la exprimare liberă;

? - Enunțul se finalizează cu semnul întrebării - departe de a fi retorică, întrebarea lansată de Hashim Sarkis invită arhitecții la exprimare liberă, la încercare și la introspecție.

Inițial programat în 2020, evenimentul a fost amânat pentru anul viitor.

„Dacă nu pot găsi o cafea bună, voi aduce cafeaua din Star Wars la Bienală!”

„Tema precedentă a Bienalei s-a numit «Freespace», o temă foarte bine definită în jurul orașelor și tipologiilor arhitecturale. Tema din 2020 reprezintă o extensie a uneia dintre ideile care au guvernat Bienala în cadrul edițiilor anterioare, reușind să conecteze cele două teme, dar introducând și alte idei complet noi. În ceea ce privește Bienala, sintagma «a locui împreună» se concentrează foarte mult pe locuirea propriu-zisă. Cred că premisa aceasta este înlesnită de faptul că avem o diversitate impresionantă de tipologii familiale, de feluri de locuire, toate sub același acoperiș.

Expoziția implică mai mult decât spațiul public, o varietate pe care eu aș numi-o echipament social, și anume: școli, spitale, spații publice, cafele, toate acestea putând să ofere modele alternative de a ne apropia, inclusiv prin

Autor: Alexandra FLOREA

Foto: Răzvan HATEA

locuire. Mă gândesc să ofer drept exemplu de spațiu social cafenelele, unde arhitectura joacă un rol foarte important în consolidarea unui spațiu discursiv, unde întâlniri și discuții pot avea loc în pofida nivelurilor sociale și a diferitelor tipuri de oameni. Primul exemplu care-mi vine în minte este Eisle Café din Star Wars, unde toate tipurile de creaturi se reunesc în același spațiu. Dacă nu pot găsi o cafea bună, voi aduce cafeaua din Star Wars la Bienală!", susține Hashim Sarkis într-un interviu acordat pe tema Bienalei.

Ediția actuala explorează nevoia umană de apartenență la un grup, la o entitate. Așa cum susținea curatorul Bienalei, a locui împreună se referă la condiția umană, să locuim împreună ca ființe omenești, în pofida individualismului nostru înăscut, tânjind să ne apropiem unul de celălalt, să ne conectăm spiritual, emoțional, atât în mediul real, cât și în cel digital.

Expoziția va cuprinde lucrări de la 114 participanți, cu reprezentare în proporție egală de bărbați și femei. Numărul participanților a crescut simțitor odată cu înscrierea unor noi echipe provenind din Africa, America Latină și Asia. Conform declarației lui Hashim Sarkis, expoziția va cuprinde proiecte cu o mare varietate de subiecte, de la analitice la conceptuale, de la experimentale la implementate etc.

Întrebat care consideră că ar fi cea mai mare provocare în calitate de curator al Bienalei, Hashim Sarkis menționează: „Consider că este important, în calitate de curator, să devii invizibil la un moment dat, dar într-un sens bun”.

Selecția națională

Concursul național pentru selectarea proiectului ce reprezintă România la Bienală a desemnat câștigător proiectul **Fading borders** realizat de echipa formată din arhitecții Ștefan Simion, Irina Meliță, Ștefania Hîrleață, Radu Tîrcă și Cristi Bădescu.

Together at the table, echipa formată din arhitecții Iulia Stătică, Tao DuFour, Adrian Cățu, Nicolas Azel, Claudia

Mandi, Valeriya Klets este câștigătoarea premiului II.

Echipa **Praey**, formată din arhitecții Alexandru Fleșeriu, Peter Eszter, Antal Banhegyesy, Andrei Costea, Simina Stan, Alexandru Vladovici, Leonard Vartic a câștigat premiul III.

Festivitatea de premiere a avut loc la Centrul de cultură arhitecturală al UAR - din Calderon 48, cu participarea finaliștilor, a comisarului României la Bienală, arh. Attila Kim, a directorului Institutului Cultural Român, Mirel Talos.

Gazda evenimentului a fost președintele Uniunii Arhitecților din România, arh. Ileana Tureanu.

Câștigătorul - *Fading borders*

Conceptul din spatele proiectului câștigător susține ideea problemei stringente a migrației pornind de la date statistice care demonstrează că fenomenul migrației în România este unul acut. Semnificația *Fading borders* face referire la problema relațiilor dintre imigranți și țările gazdă, susținând înlăturarea tuturor barierelor, atât culturale, cât și rasiale, etnice etc. Așa cum au declarat autorii: „Fading borders înseamnă legătura permanentă dintre locul de origine și locul gazdă prin schimburile culturale, sociale și, de multe ori, economice care se petrec prin intermediul migrației, valabil inclusiv pentru România”.

Conceptul proiectului încearcă să redefinească noțiunea de graniță, fie că vorbim de cele politice sau sociale. Încurajați să conlucreze și cu alte specialități, arhitecții de la Poster propun ilustrarea conceptului prin combinarea a două proiecte existente, și anume: proiectul jurnalistic „Plecat”, realizat de Elena Stancu și Cosmin Bumbuț, a căror documentare face referire la migrația românilor peste hotare și adaptarea lor la alte medii sociale, culturale etc. și proiectul „Shrinking Cities in Romania”, coordonat de biroul IDEILAGRAM (Ilinca Păun Constantinescu, Tudor Constantinescu, Alexandru Păun, Iulia Curiman, Laura Popa-Florea, Gabriela Belcineanu), proiect ce vorbește despre declinul și contracția orașelor românești.

Cele două proiecte invitate stabilesc o relație de interconectare care se manifestă în conceptul de arhitectură propus: „în partea stângă (a pavilionului), poveștile românilor plecați din țară se împart în două categorii - poveștile individuale și poveștile vieții în comunitate. Cele individuale sunt prezentate printr-o serie de cutii în interiorul cărora vizitatorul experimentează direct povestea unui personaj, prin intermediul unor monitoare cu imagini și text. În ceea ce privește poveștile comunitare, acestea vor fi expuse pe exteriorul unor cutii de dimensiuni mai mici în care nu se poate intra. (...)”

În cealaltă jumătate a pavilionului, proiectul Shrinking Cities va fi prezentat cu ajutorul proiecțiilor pe cei trei pereți ai pavilionului.

Prin intermediul revistei „Mazzocchio”, arhitecții au lansat o întrebare pe cât de veridică, pe atât de provocatoare pentru mediul profesional: „Cum va afecta fenomenul migrației arhitectura și orașul?”.

Finaliștii - *Together at the table*

Echipa „Together at the table” răspunde unei părți mai intime și mai strâns legate de experiența umană, și anume ritualul luării mesei. „Este o metaforă pentru a vorbi despre practicile urbane și relația lor cu expresiile politice și etice ale vieții umane și mediului înconjurător. Masa este un fel de *topos*, un peisaj al negocierii, schimbului și comunicării între generații și specii”, susțin membrii echipei.

Cu un concept ce evocă spațiul comun, dintr-o perspectivă atemporală, inter-generațională, echipa folosește ca spațiu

alegoric Parcul Natural Văcărești, întruchipându-l ca pe o mare adunare de vietăți ce trăiesc separat de restul orașului (delimitat de zidul de beton ce înconjoară parcul), dar împreună cu acesta (dată fiind poziția parcului în București). Spațiul metaforic al parcului s-a transformat într-o mare comuniune de ființe aparținând diverselor specii.

„În propunerea noastră, facem referire la fenomenologia mediului înconjurător (environmental phenomenology) a lui Matthias Fritsch, a cărui lucrare scoate la lumină natura continuităților și a rupturilor inter-generaționale. Aceste relații generează forme de empatie și grijă pentru generațiile trecute și viitoare, orientând spre modalități prin care se constituie relațiile etice - față de lumea naturală, față de istorie și de Celălaltul atât uman, cât și non-uman.”

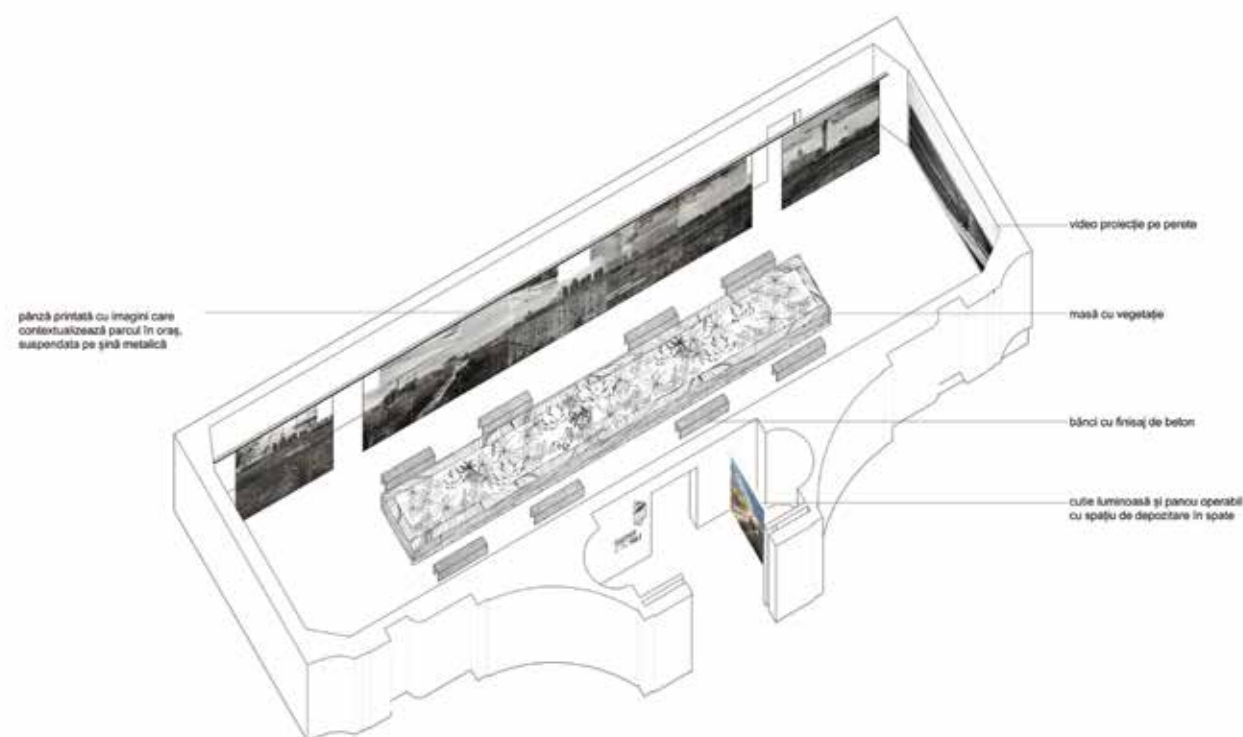
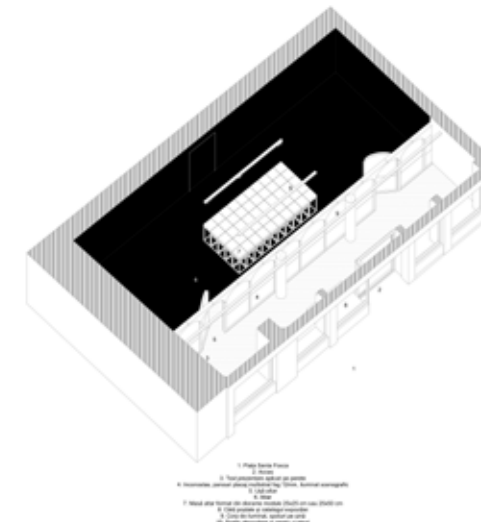
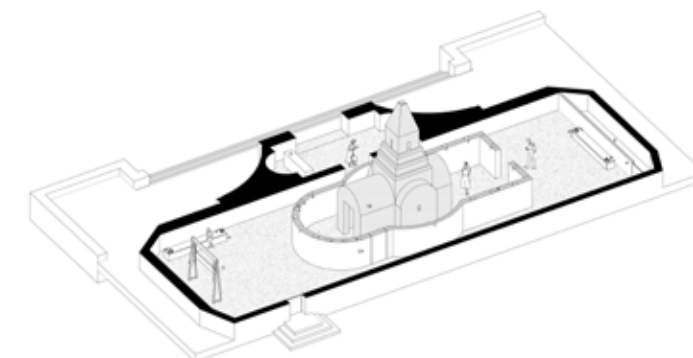
Finaliștii Praey

Răspunsul oferit de echipa Praey pornește de la un subiect controversat - și anume, biserica.

Așa cum declară titlul proiectului „este un cuvânt inventat, cu dublu înțeles, care reflectă percepții diferite despre același subiect”. Pe de o parte, pentru cei familiarizați cu obiceiurile bisericesti, titlul exprimă o nevoie primară, însă pe de altă parte, pentru ceilalți exprimă „neînțelegerea fenomenului și neîncrederea care vine în consecință”.

Motivația echipei vine în urma unei introspecții din punct de vedere istoric, privind întâi în trecut pentru a putea înțelege cum am putea să trăim împreună - iar răspunsul la această întrebare reprezintă însăși tema Bienalei.

Conceptul a luat naștere observând că în România (și în

majoritatea țărilor din Europa de Est) biserica are un rol foarte important, mai ales după 1989 - reprezentând un loc al speranței, al binelui.

Echipa Praey caracterizează biserica prin caracterul dual al acesteia în viața cotidiană: pe de o parte se află „biserica instituțională” - care acaparează elemente laice, precum sfințirea eroilor fiind, în același timp, în plină dezvoltare prin programul de construire a unor noi lăcașe de cult, pe de altă parte, „biserica comunitară” - spațiul care poate forma o comunitate dintr-o multitudine de oameni. Relația dintre cele două componente ale bisericii este complicată, fiind „reprezentată prin «metoda colivie», un demers spațial prin care o biserică este înlocuită cu alta

mult mai mare, prin fagocitarea celei vechi”.

Elementele arhitecturale prezentate de echipa Praey concretizează caracterul dual al bisericii, prin construirea unei biserici-instituție în care se află înglobată o biserică-comunitate, construită din plută, datorită calităților tactile și a culorii pământii.

„Ambele biserici găzduiesc câte o expoziție. Cea mare este suportul unui proiect fotografic care documentează programul de construire de lăcașuri de cult din ultimii 30 de ani. Biserica de plută găzduiește o serie de diorame ale unor biserici comunitare al căror spațiu a fost deturnat de comunitatea locală.”

ICR
TEL AVIV

DIN NOU „7 PIONIERI EVREI AI ARHITECTURII MODERNE DIN ROMÂNIA”

Text și foto: Silvia PINTEA

În 13 februarie 2020, de data aceasta, la Institutul Cultural Român de la Tel Aviv, a avut loc vernisajul expoziției documentare „7 Pionieri Evrei ai Arhitecturii Moderne din România” - Marcel Iancu, Rudolf Frankel, Marcel Maller, Isak Mahler, Jean Monda, Boris Zilberman și Herman Clejan.

Expoziția a fost organizată printr-un parteneriat între Uniunea Arhitecților din România și Institutul Cultural Român din Tel Aviv.

La vernisaj a participat o delegație din partea Uniunii Arhitecților din România compusă din prof. dr. arh. Augustin Ioan, arh. Silvia Pinte și cercetător arhive Iuliana Mircea, iar din partea ICR Tel Aviv: dl Martin Ladislau Salamon - director ICR Tel Aviv, și dna Cleopatra Lorințiu - director adjunct.

Evenimentul s-a bucurat de o mare audiență în rândul specialiștilor israelieni din domeniul arhitecturii și designului, cadre didactice din universități de profil din Israel, jurnaliști.

În intervenția mea, am menționat că expoziția a fost concepută în cadrul unui proiect cultural al UAR derulat pe parcursul anului 2019 de către doamnele arhitect Sidonia Teodorescu și Gabriela Petrescu. Scopul declarat al studiului arhivistic și al expoziției a fost de a evidenția importanța contribuției arhitecților moderni evrei la moștenirea construită românească din perioada modernă. Patrimoniul cultural arhitectural evreiesc din România secolului al XX-lea este pus în evidență

prin structura formelor de expresie ale acestuia - identitate, stil și tradiții. Memoria și identitatea asigură supraviețuirea prin cultură.

Clădirile vorbesc pentru ele însele. Identitatea arhitecturală are o structură dinamică ce oscilează între stil și tradiție. Legătura dintre memorie și arhitectură se bazează pe forța mesajului identitar.

Conservarea memoriei și perpetuarea acesteia este uneori mai importantă decât conservarea fizică a valorilor trecutului. Expoziția a prezentat și câteva panouri reprezentând recent inauguratul Muzeu al evreilor din Oradea. Arhitectura comunității evreiești din Oradea este comparabilă cu cea din Cracovia. Integrarea Oradei într-un circuit turistic este importantă cu atât mai mult cu cât România este afiliată la „European Routes of Jewish Heritage”. În Oradea se găsesc nenumărate exemple de arhitectură evreiască, printre care clădiri rezidențiale, sinagogi, muzee ale arhitecților Frigyes Spiegel, David Busch, Nandor Bach... (Sinagoga Neologă, Sinagoga Ortodoxă, Casa Moskovits, Palatul Sonnenfeld, Palatul Stern etc.).

Frederic Bedoire, în cartea sa „The Jewish Contribution to Modern Architecture” (1830-1930), a inclus Oradea în Capitolul „The Promised City”, alături de Łódź, New York și Chicago, cu precizarea că „este poate cel mai clar exemplu european pentru cultura urbană europeană evreiască ce a înflorit peste 200 de ani până la al Doilea Război Mondial”. În acea vreme, Oradea era asociată cu ideea de bunăstare sau de ascensiune socială, adică imaginea unei vieți binecuvântate, un țel atins, un loc al stabilității și al fericirii din lungul drum spre „casă” a generației de evrei. Valorificarea patrimoniului cultural al arhitecturii evreiești reprezintă un domeniu de interes major.

În România, patrimoniul cultural evreiesc cuprinde clădiri istorice și de patrimoniu, arhitectură memorială, muzee locale, obiecte din patrimoniul mobil, arhitectură și artă funerară, memoria unor personalități, forme de identitate culturală locală, tipologii ale locuirii urbane.

ORAȘUL TEL AVIV

Oamenii întâlniți pe parcursul șederii noastre în Tel Aviv mi-au confirmat ceea ce auzisem despre cetățenii Israelului: oameni harnici, responsabili, patrioți și, ceea ce m-a impresionat, atașați în egală măsură de țara lor - Israel - și de țara lor de origine!

Tel Aviv este una dintre cele mai bine păstrate colecții de arhitectură Bauhaus și Stil Internațional. Edificiile solare din Tel Aviv s-au născut sub auspiciile renumitei școli de artă Bauhaus. După un master-plan conceput de Patrick Geddes în 1925, orașul a fost populat cu clădiri albe, moderne, de arhitecții evrei formați în Germania, care au imigrat după ascensiunea naziștilor. Peste 4.000 de clădiri în stil Bauhaus au fost construite

în Tel Aviv între 1920 și 1940, dând astfel naștere celei mai ample aglomerații de structuri Bauhaus din lume, intrate în Patrimoniul Unesco sub denumirea de **White City** (Orașul Alb).

Majoritatea structurilor prezintă elemente tipice modernismului - cum ar fi suprafețele nedecorate, ferestrele orizontale lungi, acoperișurile plate, spațiile comune cu structuri pe piloni - dar se disting de mișcarea modernistă, deoarece respectă reguli

mai stricte ale volumului, ale echilibrului vizual, fără excese ornamentale.

Nu poți pleca din Tel Aviv înainte de a vedea cele două muzee îngemănate: Ilana Goor și Uri Geller.

MUZEUL ILANA GOOR - bijuterie în Jaffa - este distinct prin dublul său obiectiv, galerie de artă și casă particulară a artistului, este o bijuterie ascunsă în zona veche a orașului (Jaffa). Găzduit într-o clădire istorică

din secolul al XVIII-lea, muzeul este o colecție eclectică a celebrei sculptorițe israeliene Ilana Goor, care are ca fundal orașul vechi - Jaffa. Între zidurile clădirii frumos renovate se află peste 500 de lucrări de artă create atât de Goor însăși, cât și de alți artiști israelieni și internaționali invitați, incluși în colecția muzeului.

Pentru prima dată în Israel, ai ocazia să admiri opere de artă așa cum le vede artistul colecționar: interacționând cu cadrul istoric și nu ca exponate într-un mediu academic neutru.

În ciuda naturii eclectică a muzeului, fiecare dintre încăperile și spațiile sale prezintă creații din diferite locuri

și timpuri. Fiecare operă de artă are o poveste proprie. Unicitatea muzeului constă în contextele neașteptate generate de fiecare artist, atât la nivel uman, cât și vizual, este un loc mereu plin de oameni, simțiri și bucurie, este un loc al evenimentelor alese din Tel Aviv.

MUZEUL URI GELLER este situat într-o altă aripă a clădirii istorice în care se afla muzeul Ilana Goor. Privilegiul a fost de a vedea un șantier în alcătuirea și pregătirea spațiilor de vizitare.

În exteriorul muzeului este amplasată o lingură îndoită, cu o greutate de 11 tone și măsurând 8 metri

în lungime, recunoscută recent de Guinness World Records drept cea mai mare lingură din lume.

În interiorul muzeului este prevăzută amplasarea unei colecții Uri Geller care include Cadillacul lui Uri Geller acoperit cu peste 2.000 de linguri contorsionate (multe dintre ele aparținând unor persoane notabile), obiect care a fost expus în multe muzee ale lumii, inclusiv The Israel Museum din Jerusalem, American Visionary Arts Museum din Statele Unite, The Jewish Museum din Londra și Beaulieu National Museum din Marea Britanie.

Alte obiecte sunt scuterul Vespa din 1963 aparținând lui Uri Geller, sculpturi ale lui Salvador Dali, obiecte de la David Bowie, John Lennon, Michael Jackson, Picasso, Andy

Warhol, Albert Einstein, Sigmund Freud, astronautul Dr. Edgar Mitchell etc.

Muzeul adăpostește, de asemenea, o descoperire incredibilă scoasă la lumină în timpul lucrărilor de restaurare a clădirii vechi de o mie de ani: o fabrică de săpun din epoca otomană descrisă de arheologi ca fiind cel mai bine păstrată dintre cele descoperite până acum!

O cafenea cu o frumoasă terasă acoperită de arce gigantice orientată către Mediterana și un magazin cu lucrări de artă aparținând lui Uri Geller și alte obiecte rare sau ediții limitate completează imaginea muzeelor. O vizită la muzeele Ilana Goor și Uri Geller din Tel Aviv este o aventură pentru simțiri.

INSTITUTUL
BALASSI
ȘI
UNIUNEA
ARHITECȚILOR
MAGHIARI

EXPOZIȚIA „LOCUIȚE UNIFAMILIALE ÎN ȚĂRILE GRUPULUI DE LE VISEGRÁD + ROMÂNIA” 2020

Eveniment organizat de UAR și Institutul Balassi, cu participarea dlui BORSOS Andras, secretar general al Uniunii Arhitecților Maghiari

Începând cu anul 2008, în fiecare an, Asociația Arhitecților din Ungaria organizează o expoziție itinerantă intitulată „Locuințe Unifamiliale în țările Grupului de la Visegrád”, care ilustrează o strânsă cooperare profesională în zona central europeană. Țările din Grupul Visegrád (V4) sunt: Ungaria, Republica Cehă, Slovacia și Polonia.

Uniunea Arhitecților din România a găzduit acest eveniment în ultimii 3 ani și, ca urmare a dezbaterilor prilejuite și a reuniunilor organizate, România a fost inclusă în expoziția din anul 2020, care s-a intitulat **Grupul de le Visegrád + România**.

Expoziția își propune să prezinte cele mai bune exemple de locuințe din fiecare țară, dar și să facă o comparație, relevând asemănările și diferențele din punct de vedere al culturii și al mediului construit din regiune.

Anul acesta, scopul proiectului a fost continuarea dialogului pe tema caselor unifamiliale, prin cooperarea dintre Asociația Arhitecților din Ungaria (MESZ), Asociația Arhitecților Polonezi (SARP), Asociația Arhitecților Slovaci (SAS), Asociația Arhitecților Cehi (OA), Facultatea de Arhitectură din cadrul Universității Tehnice din Praga și Institutul de Arhitectură al Universității Tehnice din Košice. Metodologia de selecție presupune ca asociațiile implicate să organizeze o expoziție cu proiectele cele mai bune și competitive. Echipa curatorială a fost formată din arhitecții Kovacs Csaba și Nagy Csaba, membri ai Colegiului Asociației Arhitecților din Ungaria, precum și firma de arhitectură Nagy Ivan.

Ca și anul trecut, proiectele românești au fost selectate de către arh. Ileana Tureanu, președintele Uniunii Arhitecților din România, dintre proiectele care s-au remarcat la BNA ediția 2018. Dintre acestea au făcut parte:

- Attila KIM - Casă BRAȘOV, câștigător al Secțiunii *Locuințe individuale*
- Constantin ȘELARIU - Casa P31 - Timiș
- Cătălin TRANDAFIR și Irina FILOFI - Casă TIMIȘ
- Sultana CREANGĂ - O simplă casă de la țară - Dâmbovița

Foto: Răzvan HATEA

- Cristina BARNA - Sorin DIACONESCU - Casa TOLSTOI - București
- Grzegorz GORSKI - Casă eco în mediu urban - București
- Oana și George POSTELNICU - Casă Sf. Voievozi 16 - București
- Eliodor & Monica STREZA - Casa DM

Expoziția itinerantă este organizată în Budapesta, Cracovia, Praga, Košice, Bratislava, București și Maribor. Vernisajul expoziției din București a avut loc pe 4 martie 2020.

Cu acest prilej, arhitecții Oana și George POSTELNICU, dar și Cristina BARNA și Sorin DIACONESCU au avut prilejul să-și prezinte proiectele și să aibă o interesantă discuție și dezbateră cu reprezentanții Uniunii Maghiare.

Proiectul oferă o perspectivă transfrontalieră asupra unui program extrem de frecvent, dar este și prilejul de a cunoaște arhitecți din țările menționate, de a stabili colaborări și legături între aceștia, de a ne conecta la preocupări comune și de a promova arhitectura românească de valoare în străinătate.

129 DE ANI
DE LA SAR LA UAR

1891-2020 ANIVERSAREA CONSTITUIRII SOCIETĂȚII ARHITECȚILOR ROMÂNI

Ca în fiecare an, prin luna februarie, Uniunea Arhitecților celebrează momentul său constitutiv, care a avut loc la 26 februarie 1891, cu ocazia unui banchet prilejuit de finalizarea concursului organizat pentru realizarea sediilor Camerei Deputaților și Senatului. Cu acest prilej, a fost lansată inițiativa constituirii noii asociații profesionale a arhitecților, SOCIETATEA ARHITECȚILOR ROMÂNI, care, față de alte tentative, și-a dovedit longevitatea și, mai ales, marea utilitate, existând până astăzi, cu toate frământările, transformările și greutățile prin care a trecut.

Text și foto:

Alexandru PANAITESCU

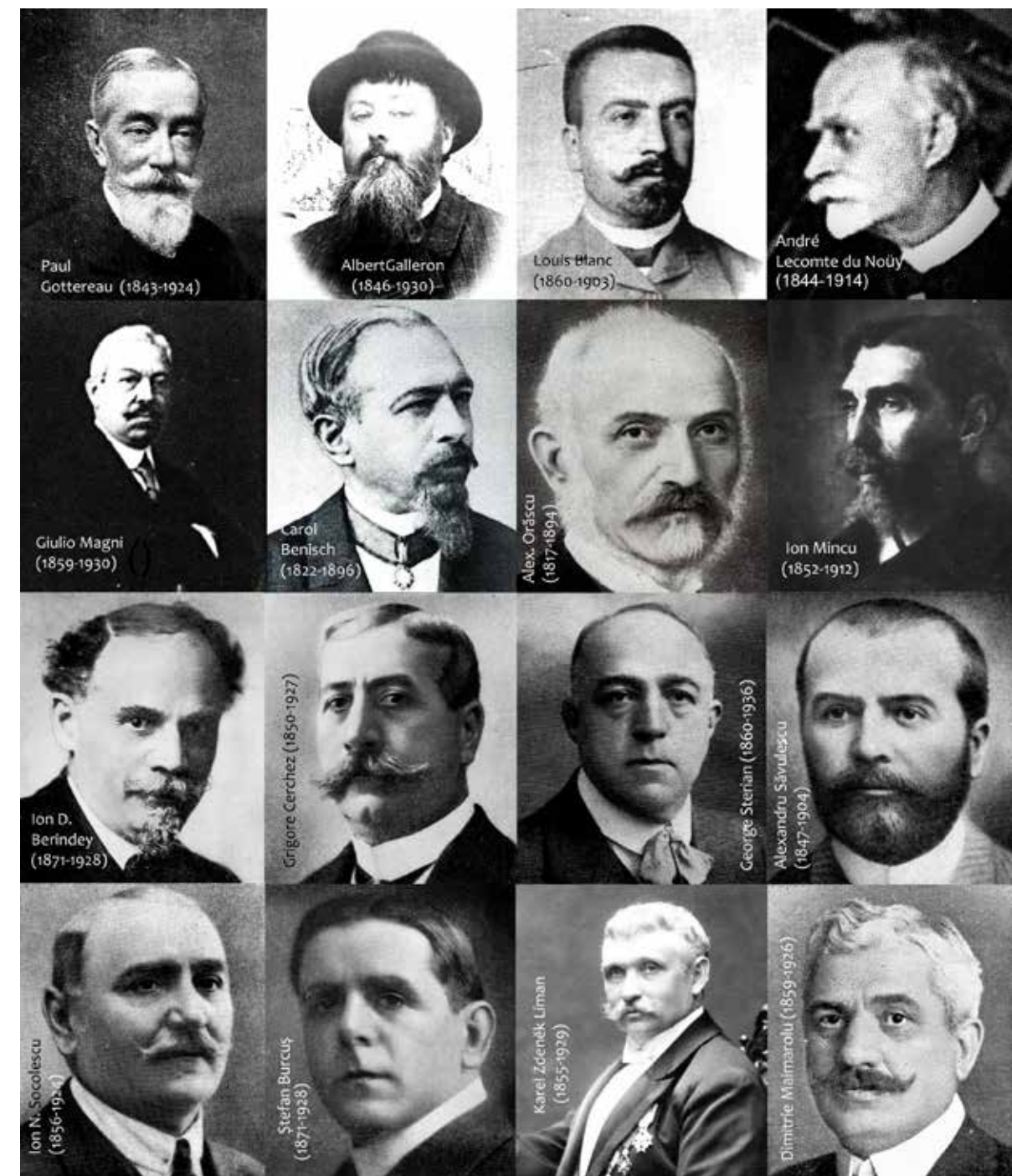
Actul constitutiv adoptat de cei 24 de membri fondatori stipula:

„Subsemnații arhitecți întruniți în seara de 26 Februarie 1891 am luat în discuție chestiunea înființării unei societăți de arhitecți români, și după ce s-a discutat, pe de o parte, rolul ce ar putea să-l aibe o atare societate, punând întrucâtva la adăpost interesele ce decurg zilnic din lucrările ce iau din ce în ce mai întinsă propășire, iar pe de alta, de a da impulsione, de a da viață corpului nostru de arhitecți, ce astăzi se găsește risipit, s-a hotărât înființarea unei societăți de arhitecți.

Toate specialitățile, medici, ingineri, avocați, silvicultori etc. au societățile, au cercurile lor, care progresează pe fiecare zi și văd cu mulțumire crescându-le numărul membrilor. Arhitecții s-au aflat întotdeauna izolați, deși în diferite rânduri au încercat să se grupeze; cu toate acestea, împrejurări neprevăzute au pus piedică dorințelor lor mult exprimate.

Astăzi însă arhitecții sunt într-un cerc mai întins, numărul lor s-a mărit și încep să simtă și mai mult trebuința de asociere.

Dintr-o asemenea societate, ca aceea ce constituim, nu se poate trage decât foloase, ce fiecare din noi vom putea pricepe, în scurt timp.

Presintele proces-verbal ia act de întrunirea făcută în seara de 26 februarie 1891, hotărâște înființarea Societății Arhitecților Români, și din adâncul inimei lor, subscrișii - ei cei dintâi - îi urează bun succes și trai lung.

Alex. Orăscu, C. Beniș, M. Capuțineanu, G. Duca, Alex. Săvulescu, I. Socolescu, D. Maimarolu, G. Mandrea, I. Mincu, Gr. Cerchez, St. Ciocârlan, N. Cerchez, T. Socolescu, Gr. Călinescu, N. Stravolca, F. Montauréanu, F. Xenopol, N. Gabrielescu, G. Sterian, I. Constantinescu, P. Petricu, R. Nedelescu, F. Thy, C. Stravolca.”

Anul acesta, evenimentul a avut loc pe 27 februarie, la sediul din Calderon 48, constituind una dintre ultimele reuniuni publice care au putut avea loc înainte de pandemie.

În fața unui public numeros, evident interesat de subiect, seara a fost deschisă de doamna arh. Ileana Tureanu, președintele UAR, apoi arh. Alexandru Panaitescu a prezentat o sinteză a existenței de 129 de ani a organizației, expunere ilustrată cu numeroase imagini și informații, bazându-se pe cercetarea Arhivei UAR, în acest demers un sprijin important fiind acordat de doamna Iuliana Mircea.

...

În ceea ce privește existența SAR, s-a subliniat că profesia de arhitect s-a coagulat într-o „Societate” ca urmare a evoluției energice din a doua jumătate a secolului al XIX-lea care a adus în avanscena vieții publice românești activitatea universitară, personalitățile și îndeletnicirile intelectuale. În acest cadru benefic, prin efortul lui Ion Mincu și al discipolilor săi, s-a definit și arhitectura de expresie națională, așa-numitul „stil neoromânesc”.

Pentru existența SAR - UAR, de referință rămân următoarele momente menționate succint:

- Începerea activității Școlii de Arhitectură, una din primele inițiative ale SAR luată în aprilie 1891, care a funcționat timp de cinci ani ca instituție particulară, devenită din 1897 secție la Școala de Belle-arte, cu denumirea de „Școala Națională de Arhitectură”, apoi, din 1904, transformată în instituție de învățământ superior independentă, sub denumirea de „Școala Superioară de Arhitectură”.
- 1906 - este fondată revista *Arhitectura* de arh. George Sterian.
- 1916 - Primul Congres general al arhitecților din România, prilej de a sărbători un sfert de veac al existenței SAR, care avea 126 de membri, dintre care 116 în București.
- 1919 - Prima reuniune a tuturor arhitecților din România Mare.
- 1924 - al doilea Congres general al SAR, în care s-a dezbătut proiectul „legii exercitării profesiei de arhitect”. După patru ani, se desfășoară, la Școala Superioară de Arhitectură, al treilea

Congres general al Arhitecților din România. Au participat 157 de arhitecți din toată țara și au fost discutate probleme legate de „îngrădirea titlului de arhitect” și legea corpului arhitecților, onorariile, reglementarea concursurilor publice, probleme ale sistematizării orașelor și locuințelor și se susține adoptarea unei legi a exercitării profesiei de arhitect.

- 1930 - Sediul Societății Arhitecților Români este inaugurat într-un apartament din Str. Episcopiei 2, cumpărat cu fonduri obținute din beneficiile participării la o societate de construcții înființată în acest scop, „Construcția Modernă”, și din colecte printre membrii societății.
- 1932 - Legea pentru înființarea și organizarea Corpului Arhitecților din România a fost votată de Parlament. În noiembrie este aprobat și Regulamentul întocmit de Ministerul Instrucțiunii Publice, Cultelor și Artelor, iar la 1 decembrie 1932, are loc ședința de constituire a Corpului Arhitecților din România - CAR (din 1938, Colegiul Arhitecților). Au fost prezenți 234 de votanți din 340 arhitecți înscriși. Stăte Ciortan, arhitect-inspector, a fost ales primul decan al Corpului, iar conform regulamentului Ion D. Enescu, președintele SAR, a primit funcția de prim-prodecan al Corpului. Întrunirea a fost prezidată de prof. Dimitrie Gusti, care a spus printre altele că: „... *activitatea dumneavoastră de înfrumusețare și raționalizare a orașelor și târgurilor, de propagare a unor vieți gospodărești în condiții igienice la sate are o mare menire constructivă și educativă. Arta străzii și a mulțimii, arhitectura contribuie la cultura estetică și practică a poporului și e, mai mult decât oricare alta, o artă de pedagogie socială*”.

- 1934 - Corpul Arhitecților cuprindea 428 arhitecți diplomați.
- 1935 - Tabloul arhitecților diplomați este completat cu două categorii noi:
 - *arhitecții recunoscuți*, profesioniști cu cel puțin cinci ani de practică, anteriori datei de intrare în vigoare a legii de înființare a Corpului Arhitecților, unde printre alții figurează Marcel Iancu, Leonida Plămădeală, Herman Clejan;
 - *profesioniști cu drepturi limitate*, ce include conductorii desenatori de arhitectură, maeștri

constructori, constructori autorizați, maeștri zidari și dulgheri.

- 1938 - Colegiul Arhitecților număra 530 arhitecți diplomați și 118 din categoria „*arhitecților recunoscuți*”.
- 1941 - Revista *Arhitectura* publică un număr jubiliar dedicat semicentenarului SAR și arhitecturii din teritoriile pierdute de România.
- 1944 - a apărut ultimul număr al revistei *Arhitectura* ca publicație a SAR.

- 1946 - erau înscriși în SAR 402 membri titulari, din care 50% aveau plata cotizației restantă.
- 1947 - Adunarea Generală a SAR aprobă afilierea la Asociația Generală a Inginerilor din România - AGIR, prima etapă a lichidării societății, înscrisă în procesul complex de subordonare a intelectualității tehnice. Pentru un an și jumătate, activitatea SAR se desfășoară

ca structură a AGIR care este transformată, din iulie 1949, în Asociația Științifică a Tehnicienilor - AST, rebotezată în 1951 Asociația Științifică a Inginerilor și Tehnicienilor din RPR - ASIT, iar toate fostele organizații/asociații tehnico-profesionale, inclusiv SAR, sunt desființate. ASIT avea un caracter mai mult obștesc decât tehnico-profesional și reunea peste 25.000 de membri, cadre tehnice cu studii superioare, dar și medii,

cât și muncitori frunțași din diverse domenii, arhitecții fiind încadrați în Secțiunea Arhitectură.

Ultima dovadă a existenței Colegiului Arhitecților din RPR, ca structură a Ministerului Construcțiilor, a fost publicarea, în 1949, a Tabloului arhitecților și maiștrilor constructori cu drept de a profesa. Statutul de liber profesionist al arhitectului și dreptul la liberă practică sunt astfel suprimate.

- 1949 - înființarea Institutului de Proiectare pentru Construcții - IPC, prima instituție de profil aparținând statului, în care arhitecții activează ca salariați.

În baza articolului VII din Hotărârea Comitetului Central al PMR și Consiliului de Miniștri al RPR din 13 noiembrie 1952 (HCM nr. 2447/ 1952), „cu privire la construcția și reconstrucția orașelor și

organizarea activității în domeniul arhitecturii”, a fost organizată UNIUNEA ARHITECȚILOR din Republica Populară Română, „ținând seama de necesitatea unei organizații de creație a arhitecților, [...] pentru a ajuta la ridicarea nivelului ideologic, a măiestriei lor artistice și a cunoștințelor tehnice, spre a putea da o contribuție cât mai mare la opera de construire a socialismului”. Totodată o publicație nouă, *Arhitectura RPR*, își începe apariția ca „organ al Uniunii Arhitecților din RPR și al Comitetului de

Stat pentru Arhitectură și Construcții (CSAC) al Consiliului de Miniștri”.

Pentru sediul UA, al Casei Arhitectului și al redacției revistei *Arhitectura RPR*, încă de la înființare lor, autoritățile atribuie fostul imobil al Jockey Club din Strada Episcopiei 9.

□ 1952 Conferința de constituire a Uniunii Arhitecților din RPR. Din comitetul de

conducere al UA au făcut parte arhitecții Petre Antonescu, Mircea Alifanti, Nicolae Bădescu, Mircea Bercovici, Dan Cristescu, Octav Doicescu, Dan Farb, Gustav Gusti, Gheorghe Lichiardopol, Marcel Locar, Pompiliu Macovei (vicepreședinte), Horia Maicu, Duiliu Marcu (președinte între 1952-1965), Nicolae Nedelescu, Virgil Slavan, Sever Silca, Sofia Ungureanu.

Până în decembrie 1989, Uniunea Arhitecților a fost singura organizație profesională în care puteau activa arhitecții fără ca apartenența la aceasta să condiționeze dreptul de practică. Uniunea Arhitecților a căutat să mențină statutul de creator al arhitectului, atunci când acesta devenise un salariat înregimentat. De cele mai multe ori, evenimentele culturale ale UA reușeau să fie pentru arhitecți o pată de culoare în câmpul cenușiu al vieții cotidiene din perioada comunistă.

□ 1959 - În evidențele Uniunii Arhitecților din RPR figurează 996 arhitecți, din care 814 în București și 182 în provincie, organizați în 12 filiale în țară, 25 de cercuri în București și 4 în țară.

□ Din 1960 se acordă, anual, premiile ale UA pentru lucrările valoroase, prezentate într-o expoziție cu realizările de arhitectură românească ale momentului. Până prin 1965, s-au acordat și premii de stat și ale CSCAS unor arhitecți care erau autori de edificii importante arhitectural și cu impact politic.

□ 1965 - a doua conferință a UA din RPR, iar pe 26 mai este desemnată conducerea UA, formată din 59 de arhitecți. Arh. Pompiliu Macovei devine președintele UA, care împreună cu vicepreședinții, arhitecții Ascanio Damian, Octav Doicescu și Marcel Locar, cât și cu arhitecții Romeo Belea, Mircea Bercovici, Constantin Frumuzache, Constantin Jugurică, Cezar Lăzărescu, Horia

Maicu, Paul Mihalik, Cristina Neagu și Gheorghe Pavlu, în calitate de membri, formează Biroul UA. Arh. Duiliu Marcu primește titlul de președinte de onoare al UA.

Uniunea avea 1.238 membri, cuprinși în 10 filiale și 28 de cercuri.

□ 1971 - a avut loc a treia conferință a UA din RSR (în prezența lui Nicolae Ceaușescu) - ultima din perioada comunistă - la care participă 338 de arhitecți delegați din București și teritoriu și numeroși invitați.

În finalul conferinței este stabilită conducerea UA, compusă dintr-un comitet cu 103 membri, dintre care 23 formează biroul UA. Arh. Cezar Lăzărescu devine președintele UA, iar vicepreședinții sunt arhitecții Ascanio Damian, Mircea Dima, Ioan Fackelmann, Carol Orban și Nicolae Porumbescu, arh. Octav Doicescu este președinte de onoare. Până în decembrie 1989, conducerea UA va rămâne, relativ, cu aceeași componență.

Importanța Uniunii Arhitecților și prestigiul acesteia au fost marcate negativ în 1976 când birourile organizației, biblioteca și redacția revistei *Arhitectura* sunt nevoite să părăsească imobilul din Str. Episcopiei 9 și să se mute într-un spațiu restrâns al noii clădiri a IAIM, din Str. Academiei 18-20.

□ 1981 în Uniunea Arhitecților sunt înscriși 2.476 de membri, dintre care 594 arhitecți (circa 34%) sunt activi în institutele de proiectare cu profil industrial;

□ decembrie 1989 - ianuarie 1990, se formează un grup de inițiativă, din care fac parte arhitecții Ascanio Damian, Mariana Celac, Alexandru Beldiman, Florin Colpacci, Constantin Hariton, Ion Mircea Enescu ș.a., care demarează acțiunile de restructurare a Uniunii Arhitecților.

Grupul de inițiativă convoacă pe 18-19 ianuarie 1990 la Sala Amfiteatru a Hotelului Parc din București, o adunare ad-hoc a arhitecților din România având ca principal scop găsirea principalelor căi de transformare a organizației, în spiritul „ruptură și continuitate”, al unei societăți deschise și ale recuperării după mai mult de patru decenii a tradițiilor Societății Arhitecților Români și Corpului Arhitecților. Cei aproximativ 800 de participanți aleg o conducere interimară

a UAR formată din: Ascanio Damian, Alexandru Beldiman și Sandu Miclescu, care au constituit un „triumvirat”, ulterior, conducerea i-a fost atribuită arhitectului Ascanio Damian.

□ 1990 - Conferința Națională a Arhitecților. Se adoptă statutul Uniunii și este ales Comitetul de Conducere al UAR, format din 35 de membri, dintre care Alexandru Beldiman, în funcția de președinte, cu un mandat de doi ani, Peter Derer,

Vasile Mitrea și Marius Smigelschi, vicepreședinți, și cinci membri ai Consiliului Director (Alexandru Sandu, Dan Dron, Constantin Hariton, Cristea Miloș și Șerban Sturdza). Ca președinte de onoare este ales arh. Grigore Ionescu.

Între 1990 și mai 1999 UAR se implică în inițierea și organizarea a 17 concursuri de arhitectură, dintre care 11 până în decembrie 1992. În aceeași perioadă, UAR organizează și o serie de expoziții-evenimente: aprilie-mai 1990 - „București - starea orașului”; 13-25 iulie 1991 - „Prezențe franceze în România - arhitectură, urbanism, restaurare”; sept.-oct. 1992 - „Horia Creangă 1892-1992”; apr.-mai 1993 - „București 1920-1940. Avangardă-Modernism”; sept.-nov. 1996 - „Marcel Iancu, centenar 1895-1995”; 9-25 mai 1997 - „Secvențe europene - străzi vechi, arhitectura de mâine”.

La 26 februarie 1991, se reia tradiția Balului Arhitecților, care se va organiza în fiecare an, atât în București, cât și, din 2007, în teritoriu (Sibiu, Cluj, Brașov, Iași, Sinaia, Timișoara, Craiova, Baia-Mare ș.a.).

□ 1994 - Uniunea Arhitecților reia organizarea expozițiilor care prezintă actualitatea creației de arhitectură din România, sub formă de Biennale și se implică în reprezentarea României la Bienala Internațională de Arhitectură de la Veneția (din 1992).

1995 - Din inițiativa Uniunii Arhitecților, cu sprijinul Guvernului României, Ministerului Lucrărilor Publice - MLPAT, Primăriei București, UNESCO și UIA, este lansat concursul internațional *București 2000*, prin care se căutau soluții convenabile la problemele urbanistice generate de intervențiile brutale din anii '80, făcute în centrul Bucureștiului de regimul Ceaușescu.

- 1999 - Conferința Națională îl alege ca președinte al UAR pe arh. Șerban Sturdza.
- 2001 - este promulgată Legea 184/2001 pentru „Organizarea și exercitarea profesiei de arhitect” care prevede înființarea Ordinului Arhitecților din România - OAR, ca gestionar al dreptului de semnătură al arhitecților și acordă posibilitatea constituirii de birouri individuale de arhitectură. Între 14-16 iulie 2001, la Conferința Națională de Constituire a Ordinului Arhitecților din România participă 1.031 de arhitecți.
- 2002 - sediul UAR este mutat în mare grabă din Școala de Arhitectură (UAUIM), la parterul și etajul 1 al imobilului din Calea Victoriei 126.
- 2004 - Conferința Națională a UAR adoptă un nou statut al organizației și arh. Peter Derer devine președinte.

Se finalizează imobilul din str. Dem Dobrescu 5, în care se mută o parte din funcțiunile UAR. Clădirea s-a ridicat pe terenul atribuit UAR de către Ministerul Culturii încă de la începutul anilor '90.

În urma demisiei în octombrie 2007 a arh. Peter Derer din funcția de președinte al UAR, atribuțiile sale sunt preluate interimar de arh. Ștefan Lungu.

- 2008 - Conferința Națională a UAR - este ales ca președinte arh. Ștefan Lungu și un senat format din 16 membri. În urma dispariției la 5 decembrie 2008 a președintelui UAR, arh. Ștefan Lungu, funcția este exercitată interimar de arh. Ștefan Ghenciulescu. În cadrul conferințe extraordinare din 10 octombrie 2009 este ales ca președinte arh. Peter Derer.

În 2010, UAR cumpără imobilul din str. Jean Louis Calderon 48, declarat ulterior monument istoric, restaurat și transformat în Centrul de Cultură

Arhitecturală al UAR - CASA ARHITECȚILOR din București.

În 2011, UAR cumpără imobilul Vila Constantin Pandele din Sinaia, str. Th. Aman 11, monument istoric consolidat și restaurat până în octombrie 2015, pentru a deveni Casa Arhitecților.

În 2011 UAR număra 1.601 de membri, din care 911 în București-Ilfov, 585 în teritoriu și 105 rezidenți în străinătate.

□ 2012 - la Conferința Națională este ales un nou senat, iar arh. Viorica Curea devine președintele UAR.

UAR a organizat, în parteneriat cu UAUIM, câteva evenimente semnificative, cum ar fi *Congresul național privind protejarea, reabilitarea și valorificarea patrimoniului arhitectural, urban și peisagistic*, cu tema „De la arhitectură la patrimoniul construit... și mai departe”, Sinaia, 2013, în colaborare cu UNRMI, CNMI și ICOMOS România.

Tema patrimoniului este continuată și la Congresul din 2015, desfășurat la Palatul Cotroceni.

În 2015, Uniunea Arhitecților din România este decorată cu Ordinul Meritul Cultural în grad de Ofițer, categoria I „Arhitectură”.

□ 2016 - Conferința Națională desfășurată în Aula Bibliotecii Centrale Universitare, arh. Ileana Tureanu este aleasă președinte al UAR, alături de un senat format din 16 membri.

UAR numără 2.199 de membri, dintre care 1.213 din București-Ilfov, 836 din teritoriu și 150 cu rezidența în străinătate.

□ Din 2016, se intensifică promovarea acțiunilor profesionale, cu componentă prioritară recuperarea reperelor, adică a memoriei unor personalități importante ale breslei, încurajarea studenților-arhitecți și promovarea tinerilor arhitecți merițoși. O atenție constantă s-a acordat publicării unor cărți de arhitectură, în

general monografii dedicate unor arhitecți importanți (Ioana Grigorescu, Tiberiu Ricci, Aron Solari Grimberg, G. M. Cantacuzino, Gheorghe Simotta, Julius Doppelreiter ș.a.), activitate completată cu frecvente lansări de carte, cât și găzduirea a numeroase evenimente aniversare, a unor expoziții de artă plastică, toate cuprinzând creații ale arhitecților. Seratele culturale din str. J. L. Calderon 48 reunesc un public numeros și divers, devenind o permanență foarte apreciată. Din a doua jumătate a anului 2016 acestea au avut o frecvență săptămânală sau chiar și de două-trei ori pe săptămână.

În 2018, sub președenția de onoare a acad. prof. dr. arh. Romeo Belea, UAR a organizat cea de a XIII-a ediție a Bienalei Naționale de Arhitectură, cu o abordare extrem de cuprinzătoare, dar și foarte curajoasă, care prin extinderea sa teritorială a reflectat și mai mult caracterul său național. BNA s-a desfășurat la București și în alte șase orașe care au găzduit diferite secțiuni, devenind astfel cea mai amplă dintre Bienalele organizate până la acea dată. La București, în spațiile generoase de la TNB, a avut loc pe 1 octombrie festivitatea de inaugurare a BNA și de premiere a lucrărilor laureate la toate secțiunile. Totodată aici au fost găzduite secțiunile pentru *Arhitectură rezidențială* și a *Construcțiilor publice*, cât și cea de *Design interior*. La Brăila a urmat, pe 8 octombrie, Gala Secțiunii *Arhitectura verde și energii alternative*, pe 13 octombrie, la Cluj, s-a ținut Gala *Rural*, la Oradea s-au desfășurat, pe 17 octombrie, galele *Restaurare și Spațiul public incluziv*, pe 20 octombrie, la Iași a avut loc Gala *Publicațiilor de arhitectură*, pe 21 octombrie, la Sibiu a fost Gala *Diplomelor și Arhitecți în afirmare*, iar ultima Gală, la Târgu Mureș, a fost dedicată secțiunilor *Fotografia de arhitectură* și *Evenimentul de arhitectură și strada ca o scenă*.

În 2019, UAR și-a concentrat eforturile și pentru a face cunoscute în străinătate valorile arhitecturii românești prin organizarea (în colaborare cu ICR) a unor expoziții dedicate unor arhitecți proeminenți: expoziția „Arhitectura independenței în Europa Centrală” organizată de Centrul Internațional pentru Cultură - ICC din Cracovia; la Londra - expoziția ilustrând contribuția a „19 doamne în dezvoltarea arhitecturii din România” în ultima sută de ani. Tema a fost ilustrată atât cu personalități consacrate din perioada interbelică, începând cu Regina Maria, cât și cu tinere arhitecte care s-au afirmat în ultima vreme; la Cracovia, în Piața Mare a centrului istoric, a avut loc o amplă expoziție dedicată creațiilor de arhitectură și grafică ale arhitectei Ioana Grigorescu; la Galeria Casei Arhitecților din Tel-Aviv a fost prezentată expoziția „7 pionieri evrei ai arhitecturii moderne din România”. La începutul anului 2020 expoziția a fost redeschisă și la sediul ICR din Tel-Aviv. La Viena s-a desfășurat expoziția dedicată arhitectului de origine austriacă Julius Doppelreiter (1878-1954) care, mai ales în Gorj, a practicat cu succes în stilul arhitecturii neoromânești.

La 31 decembrie 2019 UAR număra 2.578 de membri, dintre care în București erau 1.302, în teritoriu erau 1.125, iar 151 aveau domiciliul în străinătate.

...

După un parcurs prin istoria SAR - UAR care a durat mai bine de două ore, seara aniversară s-a terminat cu dezbateri pro și contra referitoare la subiect, desfășurate - ca întotdeauna - într-un spirit de căldă colegialitate.

Grafică Ioana Alexe

Autor: Anca FILIP

Foto: Anca Filip, Serioja Bocsok

NICOLAE GHIKA-BUDEȘTI (1869-1943), RESTAURATOR ȘI PROMOTOR AL ARTEI TRADIȚIONALE ROMÂNEȘTI

Biserica Albă din Baia, județ Suceava

În 2019 s-au împlinit 150 de ani de la nașterea lui Nicolae Ghika-Budești (Iași, 22 decembrie 1869 - București, 16 decembrie 1943).

Arhitect și inginer format la Școala de Poduri și Șosele din București (1889-1893) și la École de Beaux-Arts din Paris (1893-1901), a fost un promotor al stilului neo-românesc.

Este autorul proiectelor Muzeului de Artă Națională - azi Muzeul Țăranului Român (1912-1938), bisericii Cuțitul de Argint (1906), bisericii greco-catolice „Sf. Vasile cel Mare” (1908-1912), Caselor domnești ale Mănăstirii Cetățuia (1911), Caselor Ghika-Budești din strada Sevastopol (1909), Caselor generalului Radu Rosetti din strada Mihail Moxa (1913), Casei Rosetti-Varlaam din strada Vasile Alecsandri, toate în București, Conacului Știrbei din Dărmănești, județ Bacău (1913-1914), Liceului „Alexandru Lahovary” din Râmnicu Vâlcea (1913), mausoleului lui Vasile Alecsandri de la Mircești (1928), Bisericii „Sf. Nicolae” - Copou din Iași (1936).

Personalitate marcantă a complexului domeniu al cercetării și restaurării monumentelor istorice, a fost membru al Comisiunii Monumentelor Istorice și arhitect-șef al Serviciului Tehnic al acesteia, timp de aproape patru decenii

Muzeul Țăranului Român, București

Biserica greco-catolică „Sf. Vasile cel Mare”, București

- în perioada 1906-1943 - jucând un rol important în desfășurarea activității de conservare și restaurare a monumentelor istorice pe baze științifice. Printre monumentele restaurate de Nicolae Ghika-Budești se numără: Biserica „Sf. Gheorghe” - Biserica Albă din Baia (1909), ansamblul Mănăstirii Hurezi (1907-1909), Biserica Domnească din Târgoviște (1907-1910), Biserica „Sf. Gheorghe” din Botoșani (1912), ansamblul Mănăstirii Cozia (1928-1940).

A cercetat monumentele istorice și vechea artă românească, având o bogată activitate publicistică, care cuprinde valoroase studii și cercetări ale monumentelor din Moldova și Țara Românească. Este unul dintre pionierii cercetării sistematice a istoriei arhitecturii românești, fiind autorul operei monumentale „Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia”, publicată în patru volume în Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice, în perioada 1927-1936.

A fost membru fondator al revistei „Arhitectura”, în anul 1906. În perioada 1932-1935 a fost președintele

Societății Arhitecților Diplomați din România.

A avut și o importantă activitate didactică, timp de aproape 30 de ani fiind profesor, șef de atelier, la Școala Superioară de Arhitectură din București (1910-1938).

În semn de recunoaștere a complexe sale activități, arhitectul Nicolae Ghika-Budești a devenit membru de onoare al Academiei Române în anul 1937.

În anul 2019, Institutul Național al Patrimoniului a continuat ciclul de proiecte culturale *Restauratori români*, inițiat în anul 2014, beneficiar al unei finanțări din partea Uniunii Arhitecților din România din fondul Timbrul Arhitecturii, menit să evoce, să aducă în actualitate și să pună în valoare opera înaintașilor arhitecți, cu contribuții majore în domeniul conservării și restaurării monumentelor istorice și istoriei arhitecturii, care și-au desfășurat activitatea în cadrul Comisiunii Monumentelor Istorice și al Direcției Monumentelor Istorice, personalitatea evocată fiind arhitectul Nicolae Ghika-Budești.

Casa Ghika-Budești, str. Sevastopol, București

Casa Radu Rosetti, str. Mihail Moxa, București

Mausoleul lui Vasile Alecsandri, Mircești, județ Iași

Expoziția dedicată operei marelui arhitect, realizată în cadrul acestui proiect cultural, a fost expusă la Centrul de Cultură Arhitecturală al Uniunii Arhitecților din România, în perioada 17 decembrie 2019-31 ianuarie 2020, fiind apoi itinerată la începutul anului 2020 la filialele UAR de la Craiova și Ploiești.

www.restauratoriiromani.ro

www.ghika-budesti.ro

PROFESII ȘI PROFESIONIȘTI - A 23-A ÎNTÂLNIRE

Text și foto: Mircea ȚIBULEAC

În ianuarie, UAR a dat curs propunerii doamnei Astrid FODOR, primarul municipiului Sibiu, și s-a dovedit a fi o inițiativă de succes.

Am fost contactat de doamna **Simona CRĂCIUN**, profesor consilier școlar - Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Sibiu / Colegiul Național „Octavian Goga”, coordonator Proiect „Profesii și Profesioniști”. Propunerea m-a surprins pentru că auzeam pentru prima dată de existența acestei inițiative destinate orientării profesionale a elevilor Colegiului Național „Octavian Goga” din Sibiu. Am cerut apoi detalii și doamna profesoară mi le-a oferit:

„În principiu, discuția dintre dumneavoastră și elevi va fi ghidată de câteva întrebări legate de:

- traseul școlar și profesional urmat (liceul și/sau profilul absolvit - real, uman, facultatea, specializarea, centrul universitar);

- factorii relevanți în decizia privind alegerea facultății și a profesiei (ce a contat cel mai mult când ați ales facultatea, specializarea și locul de muncă);

- specificul profesiei la nivelul descrierii acesteia, a cerințelor psihoprofesionale, a avantajelor și dezavantajelor (concret, care sunt sarcinile pe care le presupune postul, programul de lucru, satisfacțiile profesionale, plusurile și minusurile profesiei etc.);

- o minimă prognoză privind evoluția profesiei pe piața muncii, dacă este posibil.

Apoi va urma o sesiune de întrebări din partea elevilor legată de profesia de arhitect, tinerii cu care vă veți întâlni dumneavoastră fiind elevi de clasa a X-a, a XI-a și a XII-a, decizi sau aproape decizi să urmeze Facultatea de Arhitectură.

Desigur, aceasta este doar o structură orientativă a discuției...

Vă mulțumesc pentru timpul acordat și pentru sprijinul oferit elevilor colegiului nostru în înțelegerea profesiei de arhitect și luării unei decizii corecte privind cariera!”

Ca fost rotarian timp de 15 ani, m-am simțit atras imediat de proiect deoarece respecta pe deplin principiul Rotary: „**prietenie în interior și ajutor în afară**”. Confirmarea bănuielii mele a venit în următoarea corespondență cu doamna profesoară:

„În privința susținerii oferite de Rotary Club Sibiu, dânsii au apreciat proiectul, considerându-l util pentru comunitate și au fost alături de mine, fapt pentru care le mulțumesc. Sunt sigură că aveți încă spiritul rotarian, receptivitatea dv. pentru întâlnirea cu elevii o dovedește”.

Mi-am dat seama că evenimentul este serios și de rezultatele acestei întâlniri este posibil să depindă viitorul unor copii care se află, în acest moment, la o răscruce a vieții. La

întâlnire au participat 26 elevi din clasele a X-a, a XI-a și a XII-a, în urma unei selecții atente pe criteriile de competență.

Responsabilitatea era prea mare și am simțit nevoia să o împart cu cineva: colegul și prietenul Liviu GLIGOR, cu care am împărțit și sarcina de a proiecta și realiza amenajarea spațiului în care avea să aibă loc încă un eveniment cultural important. Arhitectul Liviu Gligor este conf. dr. arh. la Departamentul Științe Tehnice UAUIM - responsabil local al Facultății de Arhitectură / Conservare și Restaurare de Arhitectură - SIBIU.

Întâlnirea a depășit cele mai optimiste așteptări. A durat cu mult peste cele două ore propuse și, la final, a rămas în jurul lui Liviu un grup restrâns din 5 elevi cu care au mai povestit circa o oră. Dintre aceștia, doi elevi vor da examen de admitere la facultatea din Cluj. Norocul nostru a fost că, la acea dată, nu ne imaginam ce va însemna distanțarea socială...

Pe data de 14 iulie, unii dintre acești elevi vor susține admiterea la una dintre școlile de arhitectură din România sau aiurea. Ce o să-i aștepte în condițiile experimentale unice în care se vor da aceste examene? Cum va evolua învățământul de arhitectură dacă se va desfășura on-line?

Pentru mine rămân întrebări fără răspuns...

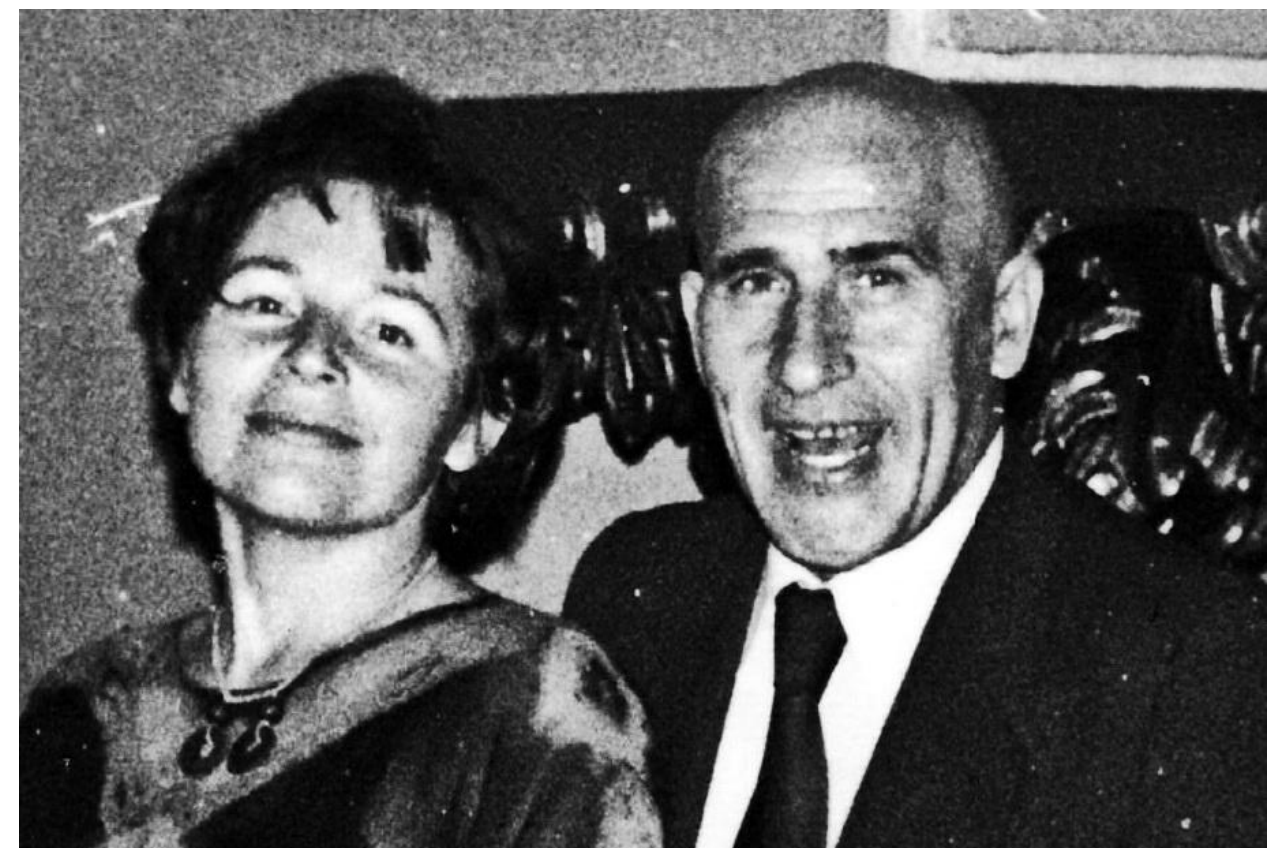
**ACUARELA
EUGENIEI
CONSTANTINESCU**
"O FLOARE PRINTRE FLORI"

O întâmplare cotidiană se dovedește a fi o surpriză, mai ales când ai ocazia să cunoști oameni pe care nu-i poți uita niciodată. Așa s-a întâmplat și-n 1979 când am fost invitați la nunta unui prieten, desfășurată în spațiile fastuoase ale Cercului Militar Național. Arhitecții eram grupați la aceeași masă, majoritatea eram colegi și ne cunoșteam foarte bine. Sufletul grupului s-a dovedit a fi perechea arhitecților Constantinescu, adică arhicunoscut Gigi Moacă, cel care pregătea cu succes admiterea în Școala de Arhitectură a numeroși viitori arhitecți. Pe el îl știam din vedere și după renume. Pe soție, Jeni Luchian, am cunoscut-o cu acel prilej și s-a dovedit a fi cu adevărat revelația serii. În primul rând pentru veselia exuberantă cu care s-a manifestat neobosită tot timpul. Extrem de prietenoasă și deschisă, era frapant contrastul dintre gingășia sa și aspectul dominant, de forță, al lui Moacă. Surpriza a fost și mai mare când am aflat că era mama a mai mulți copii și era dedicată cu entuziasm creșterii acestora. Rodica și cu mine am fost practic uluiți. Noi care aveam numai un bebe de un an ne simțeam deseori încovoiați de creșterea sa. Întâlnirea cu Jeni și mai ales fericirea sa fără rezerve de a crește nu un singur copil, ci mai mulți, trei sau patru, nu știu exact, nefiind pentru ea o povară, dimpotrivă, o bucurie pe care o exprima prin tot ce spunea și cum se comporta. Când ne-am despărțit, aveam o altă imagine despre ce înseamnă să fim tineri părinți.

Tot întâmplările vieții au făcut să nu ne vedem decât după mulți ani, în 2010, cu prilejul unei deplasări la Veneția, la Bienala de Arhitectură. Atunci am aflat că pe lângă familie și creșterea exemplară a copiilor, a doua sa mare pasiune este acuarela. Cu acea ocazie am văzut și primele sale crochiuri, apoi la București, la întâlnirile frecvente pe care le-am avut mai ales la Calderon.

Aceeși dragoste sinceră de viață pe care i-am cunoscut-o de la prima întâlnire am regăsit-o exprimată și-n acuarelele sale, redând numai flori, maci, trandafiri, lalele, iriși, albastrele, magnolii, flori de câmp, gura leului și câte și mai câte, adevărate explozii de culoare, toate transpuse cu gingășie, dar și cu o anume forță, exprimată mai ales prin contururile puternice, trasate cu siguranță.

Ca și prima dată, când te întâlnești cu Jeni, ai aceeași senzație stenică și plină de optimism pe care o retrăiești și când îi vezi acuarelele pline de culoare și bucurie. Dorim să le vedem, cât de curând, reunite într-o expoziție.

Autor: Alexandru PANAITESCU

 Familia Jeni și Gigi Constantinescu (Moacă),
noiembrie 1979

Cu Jeni la Veneția, în septembrie 2010

REFUGIUL CULORII

Autor: Ștefan CONSTANTINESCU

Dacă pentru unii arhitecți „5% roșu” este o regulă acceptabilă, pentru arh. Jeni (Luchian) Constantinescu regula ar trebui să fie „95% culoare, restul zâmbet”. Așa o știm dintotdeauna, povestind despre călătoriile sale ca un adevărat globe-trotter, despre copiii ei („copilul 1, 2... 4”), despre cele două nepoate sau arătându-ți cele mai noi acuarele cu flori într-o simfonie dezinvoltă de culori.

Pentru Jeni Luchian culoarea este refugiu, expresie și dorința născută din desfășurata întregii sale vieți, începută în vara lui 1944 ca refugiat din Basarabia ocupată. Parcă tot griul acelor vremuri a explodat în dorința ei de culoare și călătorie, cum singură argumentează glumind: „Când te naști în gară, este firesc să tot pleci în lume!”.

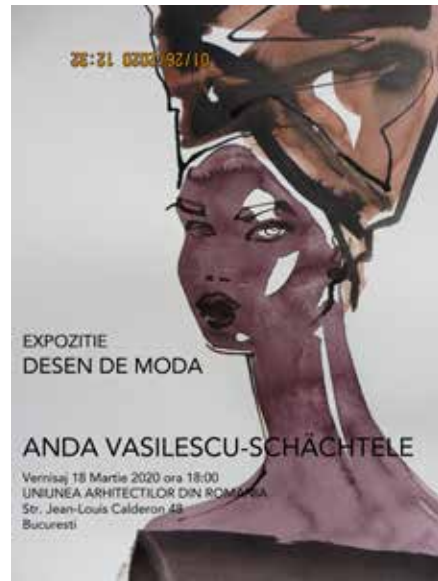
În 1963, intră la Arhitectură motivată și de faptul că: „Am auzit că se fac excursii în cadrul facultății”. În paralel cu studiile devine ghid montan, cu o pasiune pentru drumeții și natură care n-a părăsit-o nici la cei 76 de ani.

Poate cea mai frumoasă parte a personalității lui Jeni Luchian este optimismul ei molipsitor. În familie, a cultivat din start pictura și desenul ca mijloc de expresie și încă păstrează mapele cu desenele copiilor, motiv de amuzament de fiecare dată când le prezintă. Fiecare tablou are o poveste, spre exemplu: tabloul din sufragerie cu acele superbe flori galbene culese de Mircea, un copil de doar 10 ani care, impresionat de picturile ei, s-a aventurat curajos într-o râpă plină de buruieni julindu-se la genunchi pentru a le culege. Un altul, o acuarelă reprezentând cula din Muzeul Satului vâlcean, a fost pictat cot la cot cu elevii Taberei de Desen, tabloul cu floarea-soarelui culeasă dintre șinele de cale ferată din Căciulata sau macii pictați în tangajul iahtului alături de cele două nepoate, potențial pentru a treia generație de arhitecți din familia sa.

Pictura pentru Jeni Luchian este momentul de respiro, acele minute zilnice fără de care simți că te pierzi în labirintul gri cotidian. Datorită ei, unii dintre noi suntem beneficiarii unei bucurii similare de fiecare dată când primim „culoarea zilei”

via internet sub forma unei acuarele proaspăt pictate de la Jeni Luchian. Chiar și în aceste vremuri grele în care iubirea pentru seniorii noștri ne forțează distanțarea, culorile lui Jeni ne strâng în brațe și ne aduc aminte că suntem iubiți.

SMARANDA SCHÄCHTELE, ADICĂ ANDA VASILESCU EXPOZIȚIE DE CREATIE VESTIMENTARĂ

M-am născut în 1947.

Părinții mei, amândoi arhitecți, Florica și Nicolae Vasilescu, mi-au trezit interesul și mi-au cultivat dragostea pentru această meserie.

Am absolvit Arhitectura în 1971, clasa prof. Mircea Alifanti și, în același an, am fost angajată la ICPII, secția de mobilier, unde am învățat desenul de mobilier.

Acest lucru mi-a fost de mare folos la colaborările următoare, în activitatea mea de asistent de scenografie pentru Paul Bortnowski, Liviu Ciulei, Dan Jitianu.

Au urmat câțiva ani de colaborări la Studioul Cinematografic Bufta, ca asistent de scenografie la mai multe producții sub regia lui Dan Pița: „Profetul, aurul și ardelenii”, „Bietul Ioanide” ș.a.

Din 1979, după plecarea în Germania, am lucrat într-un birou particular de arhitectură pentru proiecte de hoteluri în West-Berlin.

Într-un moment de criză de lucrări în Germania, am absolvit la Paris o școală de desen de modă, după care am trecut cu totul în această nouă branșă.

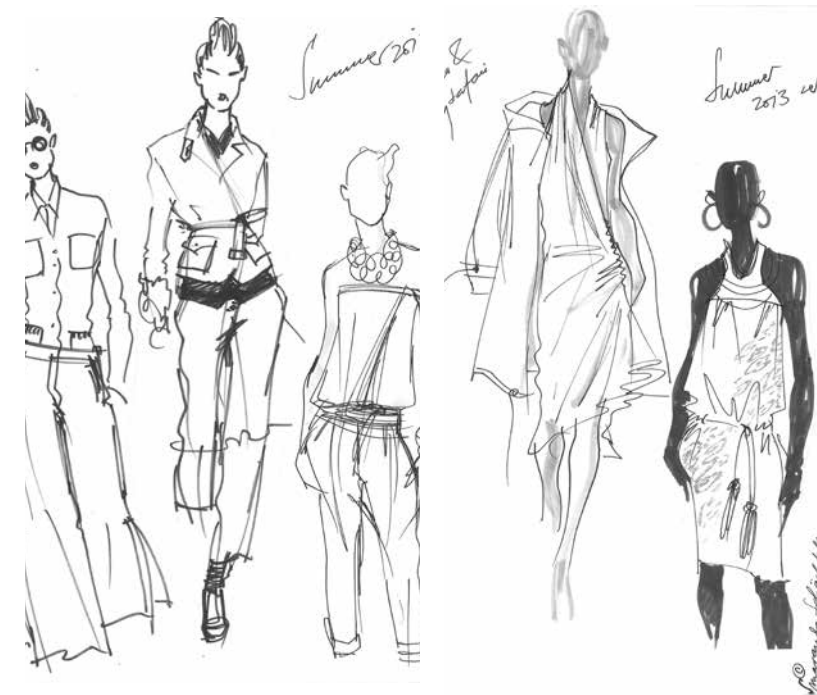
Au urmat ani de activitate freelance cu colaborări la reviste germane de modă, iar în 1983 am participat la realizarea primului caiet de tendințe german Fashion Trends, ca publicație și mediu de informație pentru industria vestimentară, cu distribuție internațională.

Ca membru al redacției am filtrat, analizat și vizualizat principalele tendințe de modă, concepute îndeosebi pentru piața germană. Câteva exemple din această publicație se află în această expoziție.

Paralel, am desfășurat o activitate de creație vestimentară pentru diverși clienți sau de vizualizare a tendințelor pentru cataloagele unor târguri de îmbrăcăminte și accesorii.

În ultimul timp m-am dedicat lucrărilor libere, în acril sau acuarelă, încercând să prind în schițele mele un moment, o stare de spirit, esențialul unei expresii vestimentare, pe care o sugerează o siluetă de modă.

Pe curând, în Calderon!

ARHITECTURA DUPĂ PANDEMIE

În câteva luni totul s-a schimbat, pandemia de coronavirus a oprit întreaga lume din activitatea normală, din viața de zi cu zi, obligându-ne, de asemenea, să privim lumea din alt punct de vedere. Piețele, străzile și parcurile, poate pentru prima dată în istoria contemporană, nu au fost locuite de oameni o perioadă îndelungată.

Ne aflăm într-un moment de revoluție socială, culturală și, de asemenea, economică, cu un impact foarte puternic asupra vieții noastre și trebuie să ne gândim că este necesar să transformăm acest moment dificil și complicat într-o oportunitate pentru dezvoltarea de noi modele de viață. Se deschid multiple scenarii și speranțe de schimbare. Scenarii de re-fundamentare și reechilibrare a așezărilor umane și speranțe de a redobândi o normalitate diferită. Recompunerea lor apare urgentă într-o viziune reînnoită a viitorului, printr-o reflecție capabilă să îmbine preocuparea pentru destinele a mii de cetățeni cu idei ce ar trebui să reconstruiască viitorul relațiilor sociale, dinamica producției, relațiile interumane și folosirea teritoriilor pe noi baze, plasând în centrul reflecției conceptul de calitate, care trebuie să marcheze transformări în arhitectură într-un sens larg.

Între arhitectură, protecție și sănătate a existat întotdeauna o legătură profundă, chiar dacă în ultimii ani viața agitată a predominat și a limitat multe gânduri în acest sens. Efectele crizei care afectează în mod direct societatea, relațiile de vecinătate, bazele de a fi împreună, dacă sunt considerate o nouă funcție arhitecturală și urbană, ar duce la o izolare inevitabilă a unităților de locuințe și la pierderea necesității spațiilor comune care stau la baza recunoașterii noastre.

Cu toate acestea, o viață sănătoasă, într-o casă sănătoasă, într-un oraș conceput să fie curat, ventilat și iluminat au fost întotdeauna obiectivele fundamentale ale fiecărui proiect de construcție, sub orice latitudine, fie că este mare sau mică.

Astăzi, în timp ce lumea este copleșită de pandemia COVID-19, arhitecții și planificatorii sunt nevoiți să reconsidere această presupunere și să contribuie la eforturile colective de a limita pagubele și de a ghida procesul de reconstrucție.

Este clar că orașele, spațiile și stilul nostru de viață vor trebui să se schimbe. În acest context, scopul final trebuie să fie îmbunătățirea rezistenței societății noastre și capacitatea de a ne pregăti pentru următoarea situație de urgență.

În lumea de astăzi, în mare parte urbană și interconectată, focarele de boli infecțioase și alte urgențe de sănătate publică reprezintă o amenințare reală pentru marile orașe.

Întrucât lumea se confruntă cu noi amenințări globalizate pentru sănătate, este nevoie de proiectarea casei/orașului de mâine, în timp ce pandemiile și virusurile vor face parte din viața noastră de zi cu zi. Proiectându-se pentru nevoile unei realități pandemice, arhitecții acționează ca giranți și gardieni ai sănătății publice a unei comunități.

Arhitecții ar trebui să găsească modalități de a regândi orașele pentru a-și proteja mai bine locuitorii și poate se întreabă dacă merită să renunțe la modelul de urbanizare extremă pentru a reveni la o organizație socială mai descentralizată, ceea ce, printre altele, ar putea da un răspuns la problema populației mondiale care este în creștere rapidă.

Pandemiile sunt fenomene care contravin urbanizării, împotriva democrației, împotriva socialității și împotriva globalizării. În timp ce pandemia ne-ar putea face dependenți și mai mult de tehnologie, totodată impune o schimbare în tendința de urbanizare.

Designul urban și arhitectura trebuie să se adapteze și ele nevoilor noilor realități. Nevoia de a proiecta clădiri mai „sănătoase” apare din ideea și din dorința de a proteja locuitorii de boli prin selectarea materialelor, dispunerea spațiului și sistemele de încălzire, climatizare și ventilație. Spațiile publice,

atât externe, cât și interne, trebuie regândite pentru a contracara răspândirea virusurilor, precum SARS-COV-2, facilitând distanțarea fizică, fără a fi necesară impunerea unor limitări extreme.

A. Spațiul

La scară urbană, s-ar putea dezvolta o structură tip „fagure”, care să poată fi împărțită rapid în ansambluri imobiliare care, menținând în același timp o dependență puternică de rețelele globale de comunicare, pot funcționa într-un mod independent. Fiecare zonă ar putea fi izolată, permițând oamenilor care trăiesc acolo să ducă vieți normale.

Un alt mod de a regândi orașul ar fi să studiezi cantitatea de spații goale în diferite ore ale zilei și să le redistribuie mai eficient, la nevoie.

Pandemia a explodat în zonele aglomerate și ne-ar putea obliga să ne regândim orașele sau să ne îndepărtăm de centrele urbane, îndepărtând multe persoane din centrul orașului în suburbii și zonele metropolitane, ferite de contacte sociale riscante și a vedea o migrare a activităților din spații publice către spații private.

B. Zonele și clădirile de locuit

Efortul arhitectului va trebui să fie îndreptat către ridicarea standardelor minime de viață pentru a permite un confort mai mare în cazul unei viitoare izolări. Va fi nevoie și de noi spații proiectate într-un mod total diferit de cele existente, mai confortabile și mai durabile. Această experiență va conduce, de asemenea, la reevaluarea conceptului de casă și comunitate, cu spații mari pe o parte și o mai mare apropiere de celelalte.

În celulele „fagurelui” ar putea fi construite parcuri

Autor: Miruna Cristina BOCA

sau mici grădini deasupra acoperişurilor, cu săli de sport sau piscine interioare sau cu servicii mici ca într-un fel de mini-cartier. Casele vor trebui să se concentreze mai mult pe grădini și terase, o adevărată resursă de aer în acest blocaj și cu o cerere din ce în ce mai mare pentru cei care se pregătesc să cumpere o casă nouă.

Pentru proiecte rezidențiale și locuințe unifamiliale, clienții vor percepe în mod diferit conceptul de confort. Perioada aceasta petrecută în case ne-a făcut pe toți să vedem diferit spațiul în care locuim sau în care dorim să locuim, prin prisma unor nevoi pe care le-am conștientizat mai mult decât până acum - spații mai mari, lumină naturală, acces la zone exterioare.

Balcoanele, acoperişurile, scările, curțile și alte spații semi-publice au preluat un nou rol în viața locuitorilor orașului. Acestea sunt locuri care, în circumstanțe normale, sunt neglijate, dar care în timpul pandemiei au fost fundamentale pentru lărgirea limitelor vieții domestice și pentru menținerea relațiilor sociale,

respectând distanțele. Problema este că astăzi nu toată lumea poate accesa spații de acest tip. Din acest motiv, în viitor va fi necesar să se asigure prezența acoperişurilor verzi, a teraselor și curților în toate clădirile rezidențiale, pentru a oferi un spațiu natural protejat. Acest lucru ar permite extinderea spațiilor disponibile pentru familiile forțate să împărtășească medii aglomerate, reducând povara psihologică a izolării și a anxietăților datorate crizei. Acestea ar deveni un fel de spațiu public colectiv în timpul unei situații de urgență, pot deveni noi locuri de agregare și socializare, de sport și mișcare fizică și chiar pot găzdui forme inovatoare de divertisment. Fața verde a spațiului semi-privat va transforma ceea ce obișnuia să fie locuri de trecere sau chiar non-locuri în acoperişuri verzi, mici grădini urbane, suprafețe pentru colectarea apei sau pentru producerea de energie curată.

Cererea pentru locuințe private va crește - oamenii vor dori să fie cât mai independenți și să aibă un loc unde să facă o plimbare în afara de un balcon mic și

Gallery Of The Beautiful Green Homes, Sursa <http://www.crismatec.com/1492840313/mnc/c45d770dc2e3e415/>

înghesuit. Ei vor acorda mai multă atenție aspectului peisagistic al casei lor, să aibă grădini private, cu valorificarea la maximum a spațiilor exterioare prin terase largi, prevăzute cu spații verzi.

C. Locul de muncă

Birourile s-au micșorat de-a lungul anilor, dar credem că vom vedea o inversare a acestor cifre, deoarece oamenii nu vor dori să mai stea atât de aproape unii de alții, deci conceptul de birou open-space va dispărea, vom vedea coridoare și uși mai largi, mai multe compartimentări între departamente și o mulțime de scări. E cert că e nevoie de o regândire a spațiilor pentru a se diminua aglomerația în zonele comune și a asigura acces la ventilare naturală prin ferestre. Angajații vor trebui rareori să atingă o suprafață cu mâinile pentru a naviga prin clădire, ușile de birouri se vor deschide automat, folosind senzori de mișcare, iar liftul va fi acționat prin

comandă vocală. Pereții sunt acoperiți cu țesături și materiale cu proprietăți antimicrobiene, capacitatea sistemelor de ventilație este mărită și sunt adăugate difuzoare de lumini UV care se aprind noaptea pentru a dezinfecta biroul în profunzime.

D. Spații publice (cultură, artă, sport și comerț etc.)

În același mod, barurile, cinematografele, muzeele, restaurantele, teatrele și chiar centrele comerciale vor trebui regândite. Va fi vital să avem mai mult spațiu disponibil în interior, dar și în exterior pentru distanțarea socială necesară. Realizarea unor zone de spălat pe mâini în interiorul restaurantului, mai aproape de client, meniuri de unică folosință, filtrare pentru sistemele de ventilație etc. Atât la restaurante, cât și în hoteluri vor exploda interacțiunile strict digitale, chiar contactless: plătești cu card, faci check-in la hotel direct de pe telefon.

Victoriana, Sursa <http://jd-group.com.au/best-houses-australia-victoriana/>

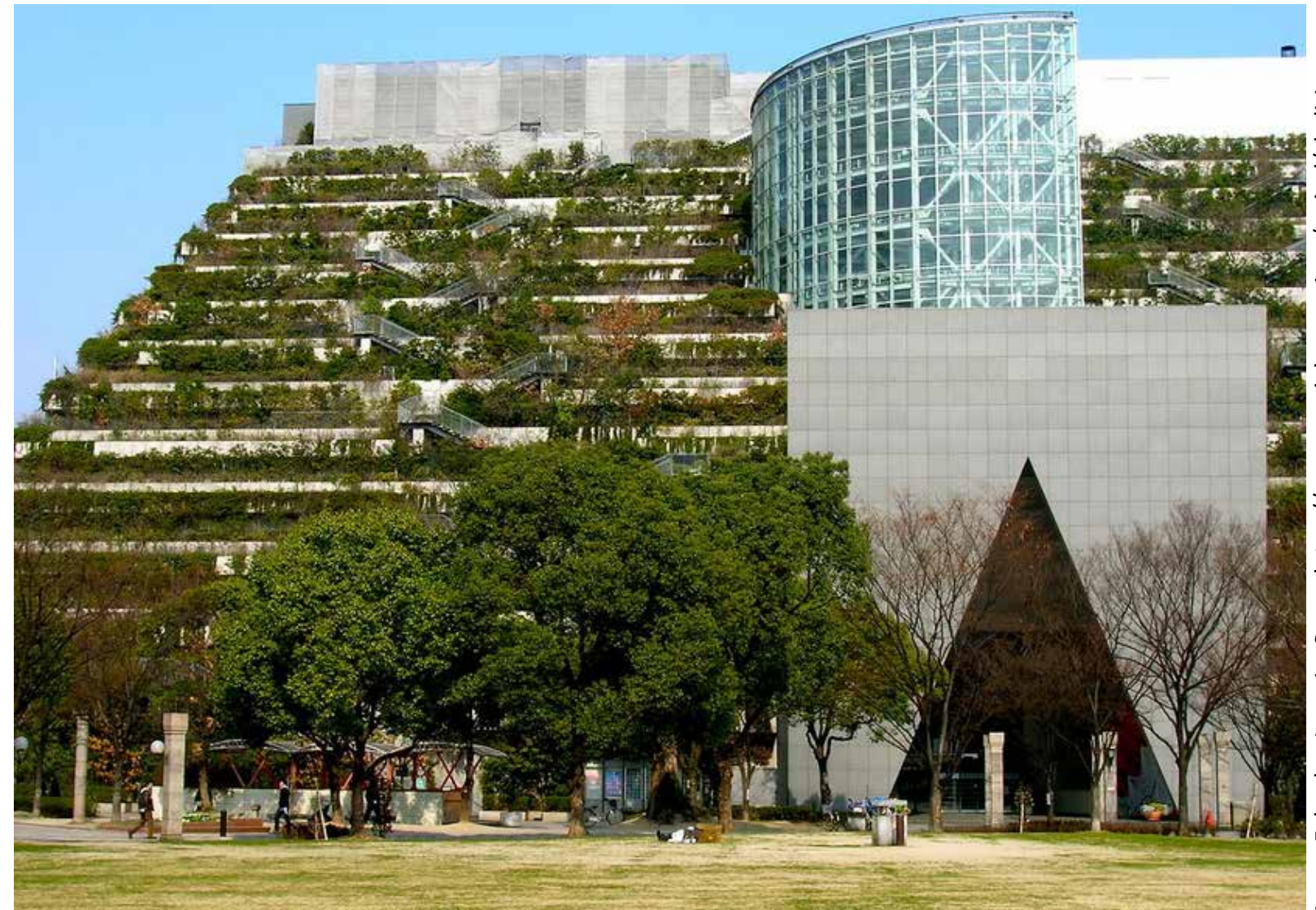

The Interlace, Singapore, Sursa: <https://9gag.com/gag/ayxW2b8?ref=pn>

Totodată, credem că va crește numărul de restaurante în aer liber (de tip foodtruck), dar și numărul de resorturi de tip „glamping”.

Concluzie:

Unul dintre punctele forte ale artei și arhitecturii este capacitatea de a imagina și de a prezenta o viziune asupra viitorului. Un proiect credibil,

Acros, Fukuoka, Japonia, Sursa: <https://www.spatiulconstruit.ro/articol/cladiri-verzi-cateva-exemple-de-arhitectura-sustenabila-din-intreaga-lume/23833>

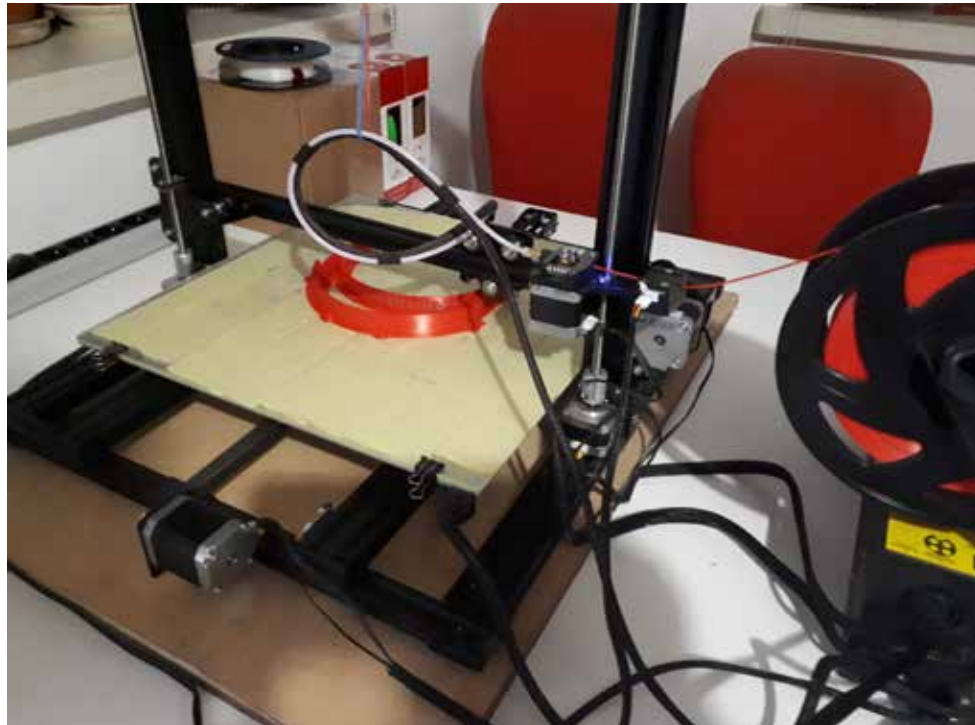
realizat nu împotriva virusurilor, ci pentru oameni, cu accent pe distanță socială și nu pe izolare, ar putea depăși preocupările specifice ale crizei actuale sau viitoare, contribuind la eforturile altor profesioniști, intelectuali și cetățeni obișnuiți pentru a crea un nou model de societate.

Motivați de urgența momentului, arhitecții ar trebui să aibă curajul să regândească structurile sociale existente pentru a propune un nou sistem bazat pe știință, filozofie și principiile drepturilor omului. Această criză reprezintă o oportunitate extraordinară

de a găsi un echilibru mai bun între natură și societate. În acest context, arhitecții și urbanii ar trebui să reflecte asupra modului în care orașele și spațiile pot proteja libertatea și valorile democratice, creând în același timp o societate mai rezistentă și pregătită pentru amenințările viitoare.

Ei ar trebui să găsească modalități de a regândi orașele pentru a-și proteja mai bine locuitorii și poate se întreabă dacă merită să renunțe la modelul de urbanizare extremă pentru a reveni la o organizație socială mai descentralizată.

VIZIERELE

Text și foto: **Silvia-Ioana NICULAE**
 (studentă anul I la UAUIM)

Atunci când, în plină pandemie, știrile anunțau cum unii angajați ai fabricilor se întorceau la punctele de lucru pentru a confecționa echipament medical, când domina o confuzie puternică asupra a ceea ce defineam ca fiind „normalitate”, când cazurile se înmulțeau exponențial în fiecare zi, am realizat că trebuie să ne implicăm activ pentru a ameliora situația. Nu chiar la nivelul unei fabrici cu mulți angajați, dar macar la nivelul a două organizații dornice să ajute și să sprijine cadrele medicale din România. Astfel, Uniunea Arhitecților din România în parteneriat cu Asociația Arhipera au început producția vizierelor medicale, care au fost donate ulterior spitalelor pentru a fi folosite de personalul medical din linia întâi.

Folosind o imprimantă 3D (achiziționată pentru Hubul Inovativ Arhipera, prin proiectul finanțat prin Fondul pentru Inovare Civică, dezvoltat de Fundația pentru Dezvoltarea Societății Civile, în parteneriat cu Romanian-American Foundation, cu sprijinul Enel România, derulat în 2019), Asociația Arhipera a început, cu pași mărunți, dar siguri, producția componentelor. Imprimanta printa la foc continuu, zi și noapte, de multe ori fără pauzele recomandate în manualele tehnice. La imprimanta 3D au fost printate părțile superioare ale vizierelor medicale, care au fost prelucrate manual ulterior de către membrii asociației.

Fiecare vizieră medicală se compune din 4 elemente: piesa principală printată 3D Prusa RC3 (suportul vizierii), un elastic negru perforat, o folie perforată (viziera în sine) și un elastic de siguranță.

Timpul pentru printarea 3D a unei piese principale era destul de mare, acest proces putând să ajungă chiar și la 5 ore. Matematic vorbind, chiar și cu pauzele excluse, a printa o singură parte superioară a vizierii în 5 ore nu era productiv. Printr-o programare ingenioasă, am început să printăm câte 4 părți principale simultan - câștigând timp pentru a produce mai mult și pentru a recupera întârzierile datorate rebuturilor care au apărut pe parcursul producției.

De la 25 de bucăți, am reușit să trimitem câte 100 de viziere. Dacă la început printam piesele principale și lăsam să fie asamblate de partenerii din instituțiile medicale, pe parcurs am reușit să le finisăm, fiind gata

de utilizat imediat. Prima tranșă de 62 de componente superioare ale vizierelor a fost trimisă către FabLab, care s-a ocupat de montarea celorlalte elemente și de distribuția vizierelor în spitale. După experiența primului calup de componente, am decis să le montăm noi în integralitate - astfel încât am reușit să producem loturi de câte 250 de viziere complete - pe care le-am trimis la spitale din București și din țară.

Asamblarea nu este ușoară. Componentele - printate 3D - necesită o amănunțită curățare a bavurilor, urmată de șlefuirea întregii suprafețe care intră în contact cu capul. Suprafața care vine în contact cu fruntea trebuie să fie perfect șlefuită, astfel încât să nu producă disconfort. Banda elastică, perforată din 4 în 4 cm, este reglabilă. Folia transparentă trebuie atent curățată de orice factor ce poate prezenta pericol și e necesară rotunjirea ei la margini. Și perforarea foliei și benzii elastice trebuie făcută cu mare atenție.

SPITALUL CLINIC DE BOLI INFECȚIOASE
ȘI PNEUMOFTIZIOLOGIE
„VICTOR BABEȘ” CRAIOVA
Adresa: Calea București, nr.126, Craiova, Dolj
Tel: +40251-542.333, Fax: +40251-543157
Web: www.vbabes-cv.ro, E-mail: vbabes@rdscv.ro

SPITALUL CLINIC DE BOLI INFECȚIOASE
ȘI PNEUMOFTIZIOLOGIE
„VICTOR BABEȘ” CRAIOVA
Ziua... 27... 04... Ar...

Către,

Uniunea Arhitecților din România, Filiala Dolj
Ordinul Arhitecților din România, Filiala Dolj

În atenția,

D-lui Arh. Pavel Popescu – Președinte U.A.R. S-V Oltenia
D-lui Arh. Bogdan Tiparu - Președinte O.A.R. Oltenia

Acțiunea desfășurată de Uniunea Arhitecților din România, Filiala Dolj și Ordinul Arhitecților din România, Filiala Dolj vine într-un moment foarte important al luptei dusă de Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie Victor Babeș Craiova împotriva Coronavirus, când rapiditatea și eficiența actului medical sunt vitale pentru pacienții noștri.

Astfel, resursele de orice natură nu vor fi niciodată suficiente pentru susținerea actului medical, atât în diagnosticarea și tratamentul pacienților suspecți sau confirmați COVID-19 cât și după ce această luptă se va fi încheiat.

Cuvintele nu pot exprima așa cum se cuvine recunoștința comunității locale, a pacienților, precum și a cadrelor medicale din spitalul nostru față de acțiunea Dvs., care arată implicarea socială a Uniunii Arhitecților din România, Filiala Dolj și Ordinului Arhitecților din România, Filiala Dolj în momentele nu tocmai ușoare resimțite de noi toți, aparținători, pacienți sau personal medical.

Vă mulțumesc, în numele lor și vă reamintesc crezul nostru: #numaiîmpreunăvomînvinge.

Închei prin a vă transmite coordonatele noastre bancare: Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie Victor Babeș Craiova, CUI 4417060, cont IBAN RO97TREZ29121F370100XXXX, deschis la Trezoreria Mun. Craiova.

Cu deosebită considerație,

Asist. Univ. Dr. Adina Turcu

Manager Spitalul Clinic de Boli Infecțioase și Pneumoftiziologie Victor Babeș Craiova

Adina Turcu

Deoarece mediul de lucru, deși bine curățat și dezinfectat des, nu era complet steril, noi, cei 4 arhitecți și studenți voluntari stăteam în camera de lucru cu mască, mănuși și ochelari de protecție. Ne-am asigurat ca toate vizierile și componentele lor să fie cât mai curate și bine șlefuite, pentru evitarea oricăror momente incomode în timpul purtării lor.

Tot procesul a devenit, la un moment dat, rapid. Fiecare dintre noi își știa bine rolul și-l îndeplinea cu rapiditate, pentru a trimite vizierile cât mai curând

cu puțină spitalelor. Am reușit să fabricăm peste 320 de viziere pentru personalul medical de la *Matei Balș, Colentina, Elias, Malaxa, Spitalul județean Craiova.*

A fost, pentru noi, ocazia de a susține efortul colectiv de combatere a pandemiei și, mai ales, cel făcut de cadrele medicale, a fost o experiență extraordinară, care ne-a dat ocazia să aplicăm ideea de solidaritate și susținere, între profesii diferite, pentru binele comun.

ZI DE ZI... INFORMAȚII LA ZI ȘI REVISTA PRESEI

Autor: Adriana TĂNĂSESCU

Din martie și până în prezent, am parcurs o perioadă grea. Și, probabil, vom parcurge în continuare.

Pandemia cu noul coronavirus a scos la iveală vulnerabilități, a schimbat comportamente, a zguduit puternic economiile din toată lumea și ridică foarte multe semne de întrebare legate de viitor. După ce am „experimentat” teama și frica, mulți dintre noi am redescoperit bucuria de a sta acasă, am aprofundat vechi pasiuni sau am descoperit altele noi, am muncit mult mai liber și am petrecut mai mult timp cu familia.

În primă fază, mai toți ascultam știrile cu nesăț, eram atenți la veștile proaste, citeam și urmăream informațiile despre ravagiile pandemiei în lume. Între timp, nevoia de informație pe astfel de subiecte s-a diminuat și fiecare dintre noi am vrut altfel de știri, altfel de informații. De multe ori ne-am spus cât de fericiți eram înainte și nu știam.

Pentru **altfel** de informații, am redescoperit interesul pentru un alt segment al presei. Este vorba de un anumit tip de reviste, acele reviste care conțin informații din domeniul istoriei, literaturii, educației, ecologiei, biodiversității, destinațiilor de călătorie, documentare și reportaje despre personalități culturale din România și din lume.

Evident, nu am renunțat nici la acele publicații zilnice care mai tratează încă subiecte culturale sau subiecte privind activitatea autorităților publice în domeniile arhitecturii și urbanismului. Astfel, *Revista preseii* a devenit o apariție zilnică și are, de fiecare dată, peste 60 de pagini. Sigur va rămâne în acest format.

Am (re)descoperit în această perioadă o revistă excelentă din Republica Moldova. Este vorba de revista *Natura*, publicație de ecologie, turism și cultură, care are subiecte și colaboratori de pe ambele părți ale Prutului.

foto: Stânci enigmatice împodobesc Parcul Național Natural Hotin, din articolul „O CĂLĂTORIE ÎN PARCUL NAȚIONAL NATURAL HOTIN”, **autor:** Silvia Ursul, publicat în **revista Natura** nr. 306

La aniversarea a 30 de ani de existență a revistei *Natura*, dl Alecu Reniță, directorul publicației, afirma: „În prima vizită la București, în mai 1990, am reușit să leg prietenii cu ecologiștii, jurnaliștii, scriitorii, oamenii de cultură și parlamentarii din Capitală, să convin cu Anda Raicu, redactor-șef la frumoasa revistă

«România Pitorească», să înfrățim publicațiile noastre, înțelegere menținută și întărită timp de 30 de ani. Mai apoi, ne-am înfrățit cu revistele «Perspective» (1997), «National Geographic România» (2003), «Vacanțe la țară» (2004) și cel mai prestigios săptămânal din Țară, «Formula AS» (2008). Indiferent cum au evoluat

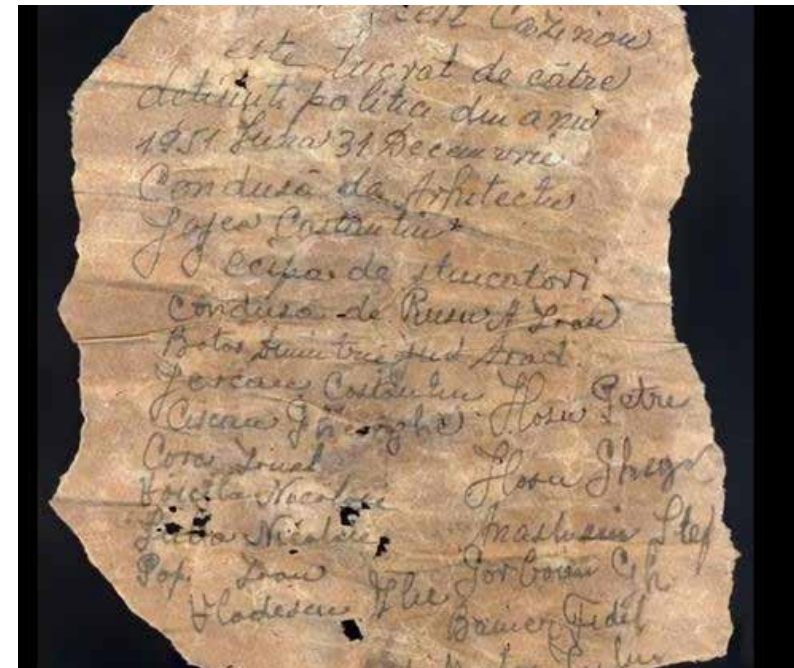

Din articolul „Castelul de lut din Valea Zânelor”, autor: Mircea Mitrofan, publicat în revista Natura nr. 341

relațiile politice dintre românofobii de la Chișinău și îngăduitorii de la București, păstrez cu mult drag legăturile fraterne cu o mulțime de mari sufletești din Țară. E o avere uriașă!”.

În plină pandemie, au început lucrările de restaurare și reabilitare ale unuia dintre cele mai importante monumente ale patrimoniului cultural național - **CAZINOUL din Constanța**. Revista preseii a inclus majoritatea articolelor, documentarelor și reportajelor apărute în multe publicații cu acest subiect. Presa și noi ceilalți am avut privilegiul de a fi la curent cu cele mai noi și importante informații privind începerea și derularea lucrărilor la Cazinoul din Constanța de la arhitectul Radu-Ștefan Cornescu, desemnat de municipalitate să supravegheze desfășurarea lucrărilor.

„Proiectele au ajuns aici, echipele sunt pe poziții, iar lucrările de restaurare încep cu fațadele. O echipă de experți, specializați în clădiri monument istoric clasa A, a testat tencuielile, iar probe de parament, tencuială, finisaje și ornamente au fost trimise în laboratoare din Austria și Germania pentru a se stabili exact ce fel materiale trebuie folosite la restaurare. Așteptăm rezultatele. Aici vor fi utilizate cele mai bune materiale cu o calitate și o compoziție care să respecte toate normele actuale, inclusiv rezistența la cutremure de gradul 7-8 și la aerul sărat al mării. Aici vor lucra mai multe echipe. Prima echipă a montat schelele pe toate cele patru fațade, a doua echipă se ocupă cu organizarea de șantier, urmează echipele care vor executa lucrările de instalații electrice, sanitare, termice, instalații de ventilație”, a declarat arhitectul Cornescu, în data de 4 mai.

Scrisoarea deținuților găsită zidită în fereastra scoică dinspre mare, din sala de spectacole a Cazinoului - din articolul „Cazinoul din Constanța, plin de surprize. Descoperiri de senzație”, autor Ancuța Ion, publicat în „Ediția de dimineață”

Din galeria foto a articolului

Arhitect: „Cazinoul din Constanța are un labirint la subsol. Parcă te trezești în vreo cazemată nemțească sau chiar în Castelul lui Dracula”, autor Sînziana Ionescu, publicația „Adevărul de Constanța”

SUCURSALA
MARAMUREȘ

**MANDAT 2016-2020:
IMPLICARE ȘI COLABORARE**

Autor: Oksana FLORESCU

Sucursala UAR Maramureș a fost înființată în anul 2012, pe 28 septembrie, cu 12 membri. În anul 2020 suntem 25, arhitecți și conducători arhitecți. Dintre aceștia, 40% sunt activi, desfășurându-și activitatea profesională în cadrul firmelor private. Amenajarea unui sediu în cadrul spațiului pus la dispoziție de OAR Filiala Nord-Vest și asigurarea unei permanențe prin activitatea de secretariat a făcut posibilă o comunicare continuă atât între membri, cât și cu conducerea centrală a UAR.

Începând cu anul 2016, membrii noștri au participat la o serie de activități care vizează profesia de arhitect:

- Implicarea și participarea lunară și de câte ori a fost necesar în cadrul Comisiei Tehnice de Urbanism și de Amenajarea Teritoriului și Comisia de Estetică Urbană din cadrul Primăriei Municipiului Baia Mare;
- Implicarea și participarea lunară în cadrul Comisiei Tehnice de Urbanism și Amenajarea Teritoriului din cadrul Consiliului Județean Maramureș;
- Implicarea și participarea lunară în cadrul Comisiei Zonale a Monumentelor Istorice nr. 6 cu sediul în municipiul Oradea.

Primarul municipiului Baia Mare, în dorința de a comunica eficient cu specialiștii seniori din diverse domenii de activitate, a înființat, cu ani în urmă, un Consiliu de Onoare în cadrul căruia sunt cooptați și arhitecți, membri ai Sucursalei, fiind consultați în luarea deciziilor importante cu privire la viața urbei. În anul 2020, doi dintre ei au fost recompensați, în cadrul unei ample manifestări, cu Medalia de Excelență a Municipiului Baia Mare: arh. Emil Costin și arh. Oksana Florescu.

Membrii noștri au participat la evenimentele culturale organizate de Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” din Baia Mare: prezentarea revistei „Orașul” a Fundației Culturale Carpatice - Cluj-Napoca, la 10 ani de la apariție; lansarea cărții „Proiecte și realizări, restaurări de Monumente Istorice și Construcții noi

din lemn 1972-2015” - arh. Niels Auner; „Lemnul în cultura populară din zonele etnografice ale județului Maramureș” - Janeta Ciocan, dr. Mirela Coman, monografiile ale localităților și diferite studii istorice.

Anual, Filiala Nord-Vest a OAR și Sucursala Maramureș a UAR organizează **Anuala de Arhitectură Nord-Vest**, manifestare care, an de an, ia o mai mare amploare, promovând constant calitatea în arhitectură, fiind o șansă inedită de implicare în formarea unei noi viziuni privind valorile arhitecturale și

urbanistice propuse de specialiștii în domeniu.

Președintele sau, după caz, vicepreședintele sucursalei au participat la întâlnirile și ședințele organizate de către conducerea UAR sau la o serie de acțiuni culturale care aveau în program colocvii, simpozioane ori excursii de documentare care vizau profesia de arhitect (ex: întâlnirea președinților de sucursale la Tulcea, cu vizitarea obiectivelor culturale ale municipiului și a rezervației naturale Delta Dunării; Zilele Culturii Urbane la Uzina de Apă - Suceava

- 2018, 2019; manifestarea de la SIBIU, din octombrie 2019, cu prilejul inaugurării Centrului de Cultură Arhitecturală; excursia pentru documentare în Basarabia și Bucovina de Nord, Rep. Moldova și Ucraina - aprilie 2019 ș.a.

În colaborare cu OAR Filiala Nord-Vest, s-a participat la inaugurarea lucrărilor de reabilitare a Coloniei Pictorilor din Baia Mare, lucrare realizată de un colectiv complex sub coordonarea arh. Ștefan Paskucz și arh. Mitru Ildiko - membră a Sucursalei MM a UAR. În cadrul Bienalei Naționale de Arhitectură 2018, lucrarea a primit Premiul Președintelui Uniunii Arhitecților din România. În decembrie 2019, Academia Română a premiat, pentru cele mai reprezentative creații științifice și culturale realizate în anul 2017, echipa de la SC 9 Opțiune SRL cu Premiul „Duiliu Marcu” pentru lucrarea „Restaurare și reabilitare Colonia Pictorilor din Baia Mare”. Aceste premii evidențiază faptul că lucrarea are o valoare artistică și

arhitecturală de excepție, că reprezintă un reper și un simbol național. Pentru a o pune și mai mult în valoare și pentru a o face cunoscută în rândul membrilor, UAR a organizat, în perioada 16-19 mai 2019, la Baia Mare, evenimentul cultural „RECUPERAREA REPERELOR”. Principalele activități au fost: excursie documentară „Bisericile de lemn din Maramureș”, prilej cu care s-au vizitat 4 monumente istorice UNESCO, dintre care cea de la Plopiș, aflată în șantier. Cu această ocazie, echipa de lucru a prezentat „in situ” tehnici și metode de execuție, ghid fiind arh. Niels Auner. Acțiunea a continuat cu simpozionul „Confluența artelor - Colonia Pictorilor”, vorbitorii subliniind locul arhitecturii în cadrul creației culturale. De asemenea, a fost comemorat arhitectul Nicolae (Gipsy) Porumbescu, punându-se accent pe lucrările sale realizate în Baia Mare și Satu Mare. Despre acest subiect s-a mai organizat o expoziție în octombrie 2019 la Biblioteca Județeană „Petre Dulfu” din Baia Mare, prezentată de prof. arh. Vasile Mitrea. Evenimentele din mai s-au încheiat cu o călduroasă întrunire a tuturor participanților la bine-cunoscutul Bal al Arhitecților, pe fondul muzicii interpretate de apreciate formații locale.

A fost o onoare pentru membrii și conducerea Sucursalei Maramureș a UAR să găzduiască și să participe la organizarea unui eveniment cultural de o asemenea amploare.

Ne dorim ca, pe viitor, activitatea sucursalei să cuprindă obiective noi, să-i determinăm pe arhitecții mai tineri să devină membri ai organizației noastre, să participe prin activitatea lor profesională și culturală la promovarea creației de arhitectură. Dorim, de asemenea, să continuăm activitatea de cercetare începută în 2015 referitoare la inventarierea fondului construit al tuturor zonelor etnografice ale județului; să oferim celor implicați în domeniu un documentar complet, cu concluzii bine argumentate, care să atragă atenția asupra necesității păstrării și punerii în valoare a specificului în creația de arhitectură.

Vizitarea și cunoașterea lucrărilor valoroase prin documentare în teren, atât de la noi, cât și a celor din alte țări, comunicarea dintre colegi rămân obiectivele noastre importante, fără de care activitatea profesională nu poate fi completă.

FILIALA
SUD-VEST
OLTENIA

2016-2020

Sunt membru al Senatului UAR, cu 24 ani de activitate neîntreruptă.

Perioada **2016-2020**, dintre cele 2 Conferințe Naționale ale Uniunii Arhitecților din România, a fost foarte bogată în activități cultural-sociale, atât pentru filiala noastră, Euroregionala SV Oltenia, cât și pentru Uniunea Arhitecților din România.

Filiala noastră are în componere membri UAR din județele: Dolj, Olt și Mehedinți, dar și un membru din Suedia și unul din Câmpulung Muscel (oraș deosebit din punct de vedere istoric și arhitectural, numărul clădirilor monument istoric fiind impresionant: 136 dintre care 48 de categoria A), în total fiind 84 membri = 58 - Dolj, 13 - Olt, 11 - Mehedinți, 1 - Suedia, 1 - Câmpulung Muscel.

Mai sunt încă solicitări din alte județe, de a deveni membri ai filialei noastre, dar ne-am dori să ni se alăture (normal și logic) și cei din Gorj și Vâlcea, 2 județe din regiunea cu adevărat *foarte* istorică OLTENIA!

Acțiuni de administrare culturală socială și a reprezentării zonei în Senat:

- 68 abonamente la revista ARHITECTURA, de cultură urbană și arhitecturală (81%)..

- 46 beneficiari ai sistemului social de sănătate Regina Maria.

- 12 persoane care beneficiază de ajutor de boală.

- 4 medalii OPERA OMNIA acordate unor arhitecți pentru întreaga lor activitate.

- locul 3 în clasamentul de colectare a Taxei Timbrului de Arhitectură.

- **2016.11.23** - expoziția BNB în spațiile Facultății de Agronomie din Craiova.

Printre invitații noștri: arh. Ileana Tureanu - președinte UAR; prof. emerit dr. arh. Popescu Barbu Emil - președinte de onoare al Universității de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” din București; Adriana Tănăsescu - director executiv la UAR; arh. Niels Auner; arh. Nicolae Potenchi; arh. Monica Potenchi; arh. Eugenia Constantinescu; arh. Ligia Nicolescu, din București; arh. Anca Coșa - Câmpulung Muscel; arh. Popescu Victor - Alexandria; prof. dr. Paul Rezeanu; prof. univ. dr. Dinică Ciobotea; dr. George Marghioala – Craiova.

2016.11.24 - simpozion „REGAL SOCIO-CULTURAL ARTOLT” - Muzeul de Artă.

2016.11.25 - expoziția „BNA 16” la Casa de Cultură a Municipiului Craiova „Traian Demetrescu”. Spațiile ne sunt puse la dispoziție pentru întâlnirile Filialei și ale Observatorului Urban al Olteniei, dar și, permanent, pentru a expune, în favoarea locuitorilor Craiovei, interesante expoziții.

2017.02.25 - simpozion „S.A.R. - 126 ani” cu următoarele teme: „Arhitecți și edificii din Craiova și Oltenia” - prof. univ. dr. Paul Rezeanu; „Familia de arhitecți BERINDEY” - conf. dr. Sidonia Teodorescu; „Arhitect Ion D. Berindey - 1914 -

Manastirea COSUNA 1483 - 1572

Planul de aliniere și sistematizare a Craiovei - cu ing. M. Colleanu”; „Istoria Hanului HUREZI - Craiova” - prof. univ. dr. Dinică Ciobotea.

2017.02.25 - Program cultural la Muzeul de Artă Craiova și Balul Arhitecților - Oltenia.

2018.04.20 - Concert special la Filarmonica din Craiova.

2018.04.21 - Expoziția „S.O.S. - CULELE ROMÂNIEI!”; Universitatea din Craiova, holul central. **2018.04.21** - Simpozion „2018 - ANUL EUROPEAN al PATRIMONIULUI”, „PATRIMONIUL NAȚIONAL CONSTRUIT, ÎN COLAPS” - Universitatea din Craiova, Aula „Regele Mihai I”.

EXPOZIȚII:

- **2017.08.16** - „BRÂNCOVEANU - tradiția continuă” - Universitatea din Craiova.

- **2017.09.22** - „Restauratori români - arhitectul ȘTEFAN BALȘ”.

- **2017.11.28** - „Arhitectul profesor Gheorghe SIMOTA, aromân din Vlaho Clisura” - Muzeul de Artă Craiova.

- **2017.10.25** - „ARHITECTURA și REGALITATEA” - Muzeul de Artă Craiova.

Prof. univ. dr. Paul Rezeanu; conf. univ. dr. Mihai Chițulescu; prof. univ. dr. Dinică Ciobotea; gen. prof. univ. dr. Ion Pârșoiu; gen. mr. Ionel Popa, președintele organizației veteranilor de război din județul Dolj; Petre Gigea-Gorun, ambasador extraordinar și plenipotențiar al României în Franța, primar al Craiovei, prof. la Universitatea Craiova, guvernator al României la Banca Mondială, ambasador al României la UNESCO etc., etc.; Pavel Popescu, președintele Filialei Euroregionale SV Oltenia a UAR.

- **2017.11.26** - „ARHITECTURA INTERBELICĂ a BUCUREȘTIULUI și REGALITATEA” - Muzeul de Artă Craiova.

- **2018.04.19-21** - DEPLASARE DOCUMENTARĂ 3 zile - CULELE ROMÂNIEI - traseu: Mioveni (cula Racoviță), comuna Suici (cula Sultănița și o splendidă casă monument istoric, a cărei copie se găsește la Muzeul Satului din București), comuna Bujoreni-Vâlcea (cula Bujorenilor), Rm. Vâlcea, comuna Măldărești (cula Duca, cula Greceanu, casa memorială Duca, biserica din ansamblul-monument istoric, deosebit), conacul Neamțu, Olari - Olt, ultima restaurare a arh. Ion Mincu, Primăria Craiovei - Ion Mincu, Prefectura Dolj, Teatrul din Craiova - arh. C. Iotzu; comuna Almăj (cula Poenarilor, de categoria „A” în LMI, și Biserica Sf. Ierarhi), locul fostei cule din Tatomirești, conacul Coțofenilor, cu 7

Autor: Pavel POPESCU

Teatrul National din Craiova - arh. Alexandru IOTZU

poziții de categoria „A” în LMI, mausoleul familiei Filișanu, cu 4 poziții de categoria „A” în LMI, comuna Aninoasa, sat Groșerea (cula Crășnaru Groșerea), comuna Cernătești (cula Cernăteștilor), comuna Brabova (cula Izvoranu - Geblescu, de categoria „A” în LMI), comuna Podari (Mănăstirea Jitianu cu turnul de apărare - clopotnița, 5 poziții de categoria „A” în LMI).

- **2018.04.22** - Continuarea documentării privind monumentele istorice din Oltenia:

Comuna Dioști. În 1938, de 1 aprilie, o parte din case au ars de la o joacă de copii. Regele Carol II a hotărât refacerea celor 28 case, a primăriei, a bisericii de la 1866, jandarmeriei, căminului cultural și poștei. Execuția a fost încredințată inginerului Gheorghe Foțsa. Biserica și ansamblul urban sunt monumente istorice pe LMI, Ansamblul rural Dioști - 1936 și Biserica Sf. Nicolae 1866.

Orașul Caracal: Teatrul Național - proiectat de arhitectul austriac Franz Bileck. Piatra de temelie a fost pusă în 14 iulie 1896, ridicat în 1900-1901. În dec. 2008 s-a terminat restaurarea, de către ONMI. Este monument istoric OT-II-m-A-0871, categoria „A” în LMI.

Comuna Fărcașele: turnul de apărare și semnalizare Hotărani și Mănăstirea Hotărani

ACTIVITĂȚI ÎN ȚARĂ:

- **2018.06.05** - București, ARCUB: prezentarea culelor ca program de arhitectură deosebită în România și starea lor fizică, după cum rezulta din expoziția „S.O.S. - CULELE ROMÂNIEI!”. Sala a fost arhiplină, subiectul fiind receptat de auditoriu și prezentarea, mult aplaudată, la final. Cred că am făcut un efort deosebit pentru un grup mare de tineri foarte avid.

Cula CERNATEȘTILOR - sec. XVIII

Manastirea COSUNA 1483 - 1572

Teatrul National din Caracal 1896

Mioveni - Cula RACOVITA cu prof. general Constantin NASTASE (100 ani)

- **2019.04.21** - Expoziția „BNA ediția XIII - 2018” - Universitatea din Craiova.

- **2020.04.24** - colectă pentru protecția medicilor spitalului regional din Craiova, dar și donația de 100 viziere medicale primite de la U.A.R., produse în colaborare cu ARHIPERA și destinate medicilor în lupta anului 2020.

ACTIVITĂȚI ANUALE:

„BALUL ARHITECTORILOR OLTENI” - început în anul 1996, la Clubul ATLANTIS din Craiova. S-a ținut an de an, ajungând la cea de a 25-a ediție, având participanți din București și toată țara.

„RESPECT și LECȚIE de ARHITECTURĂ: POMELNIC” - pomenirea, în fiecare sâmbătă de dinaintea Floriilor, în Catedrala Episcopală Madona DUDU din Craiova (am avut 7 ediții consecutive), a tuturor arhitecților născuți în

Oltenia sau care au lucrat pentru Oltenia, dar și pentru personalități, cu precădere cele culturale, ale țării sau Olteniei care au avut o deosebit de consistentă contribuție la salvarea monumentelor istorice de arhitectură ale Olteniei și de patrimoniu.

„ANIVERSĂRI și COMEMORARI + EVENIMENTE” - informare lunară, trimisă online în ultima zi a lunii anterioare și pe 14 a lunii în curs, cu informări despre aniversările și comemorările colegilor noștri și despre evenimentele lunii, întotdeauna cele din Oltenia, dar și pe cele naționale, ocazie de a nu ne uita colegii și de a ne aminti de cei ce nu mai sunt printre noi, din respect, dar și pentru a nu uita contribuția lor la scrierea istoriei arhitecturii din Oltenia.

„REGAL SOCIO-CULTURAL ARTOLT” - început în anul 2015; rezumatul cultural al anului ce se sfârșește.

SUCURSALA
GALAȚI

**CONFERINȚA „ARHITECTURĂ ȘI
URBANISM LA GALAȚI - TRECUT,
PREZENT ȘI VIITOR”**

La Galați, am moștenit o așezare urbană cu vechi tradiții, cu o tramă stradală rectilinie, cu dese intersecții și regim de înălțime redus și mediu, cu o siluetă urbană caracteristică centrelor comerciale și o dezvoltare a infrastructurii limitată la nevoile imediate.

Din aceste motive, impactul acestei structuri urbane cu noile cerințe ale secolului al XX-lea și mai ales cu cele ale secolului al XXI-lea a creat dificultăți reale; asocierea acestor dificultăți cu cele legate de problemele specific zonale, reprezentate de prezența pânzei pseudo-freatice, a terenului macroporic sensibil la umezire și de macro-zonarea seismică a țării care încadrează zona Galați în cuprinsul ariilor cu valori potențiale ridicate ale parametrilor seismici (gr. VIII), a condus la găsirea unor noi soluții prin proiectare.

S-au mobilat, în primul rând, zonele mai puțin dezvoltate, reprezentate de Valea Tiglinei, s-au reordonat arterele Str. Brăilei și Str. Basarabiei, prin introducerea Cartierului Siderurgiștilor, cu crearea unor legături mai fluente între zonele nord și sud ale municipiului.

Zona Traian Nord se conturează pe zi ce trece, vilele sunt deosebit de confortabile, iar ansamblul arhitectonic este unitar.

Structura teritorială UAR Galați este formată din 19 membri, care au participat la conferință cu mare interes, împreună cu colegi arhitecți din OAR, cât și invitați de la Sucursala UAR Buzău: Ana TOMOIU - președinte și Monica MILITARU - vicepreședinte.

Din partea Uniunii Arhitecților din România, s-au oferit colegilor arhitecți membri UAR DIPLOME DE EXCELENȚĂ pentru întreaga activitate din domeniul arhitecturii și urbanismului, reviste ARHITECTURA și BIUAR.

Am evidențiat ampla activitate a decanului nostru de vârstă, arh. Liviu Cezar DURBACĂ, care a îmbogățit arhitectura municipiului Galați cu lucrări deosebite în zona centrală Galați, zona Gării de călători Galați, Cartier Mazepa II, edificiile Banca Comercială, Banca Agricolă, Sediul Financiar Bancar, Piața Centrală Galați, Strada Traian și încă multe alte construcții din județ și chiar din alte județe.

Ne-am bucurat de prezenta prietenilor artiști plastici Jana ANDREESCU și

Autor și foto: Eleonora Doina
MARIN

Gheorghe ANDREESCU, care au expus câteva lucrări de pictură. Într-o atmosferă caldă, de prietenie, au fost rememorate întâmplări din activitatea noastră creatoare și au fost evocați colegii noștri care ne-au părăsit de curând: MARIN NECULAI, CERĂCEANU TEODORA, CERĂCEANU NICOLAE, arhitecți talentați care au proiectat: zona PORT, parte din CARTIER MAZEPA I, CARTIER MICRO 16, CARTIER MICRO 16A, respectiv CARTIERUL SIDERURGIȘTILOR, CARTIER I. C. FRIMU, CARTIER MICRO 13 și multe alte locuințe pentru beneficiari particulari în ZONA TRAIAN și în județul Galați.

De altfel, nu există loc din municipiul sau din județul Galați unde arhitecții din structura noastră teritorială

să nu fi proiectat construcții moderne. Contemporan cu noi a fost profesorul doctor inginer expert OCTAVIAN COȘOVLIU, care a verificat calculul rezistenței și ne-a dat certitudinea că ceea ce proiectăm este și durabil.

Astfel s-au ridicat: CARTIER MICRO 18, 19, 20, 21, str. Ada MARINESCU, CARTIER SIRET etc.

Au fost dezbătute temele recente ale Revistei ARHITECTURA și a fost evidențiată evoluția spectaculoasă a publicației în ultimii 4 ani, iar colegii au solicitat abonamente pentru anul în curs.

Colaborare, amicitie, solidaritate de breaslă - acestea au fost trăsăturile acestui mandat.

DESPRE OAMENI, ENTITĂȚI IMAGINARE ȘI DESPRE VIAȚA MEA DE SENATOR ...

Știam câte ceva despre Senatul UAR de la predecesorii mei, dar evident că nu știam tot... De la început mi s-a confirmat bănuiala că *senatorii* UAR nu poartă *toga* și că de fapt nu sunt *senatori*, ci doar membri ai Senatului UAR.

Senatul, ca și UAR, este una din acele „entități imaginare”, cum le numea Yuval Noah Harari în *HOMO DEUS - o istorie a viitorului* - cărora ar fi ciudat să le atribuim merite în a fi realizat ceva¹. Tot ce face Senatul și UAR, fac, de fapt, oamenii organizați de aceste „entități fictive”.

Am mai constatat de la început, că eram cel mai tânăr membru al Senatului, dar că vârsta este relativă și că de la cei mai mari poți învăța cum poți să rămâi tânăr și atunci când datele civile arată altceva.

Fiind, în general, un tip conștiincios, am participat la toate ședințele Senatului UAR și ale Comisiei Culturale a acestuia, din care fac parte. Nu am luat cuvântul la toate și am încercat să spun doar ce gândesc și să fiu eficient și util... Am răspuns la toate corespondențele, prin mail sau telefonice, exprimând puncte de vedere și propuneri sau votând diversele probleme supuse acestei proceduri.

Am reprezentat regiunea de Nord-Est, județele Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Bacău, Neamț. Colegii din „teritoriu” mi-au adus aminte, ori de câte ori a fost nevoie, că am această misiune.

O teorie a sistemelor, învățată demult la școală, spune că *un sistem închis, care se izolează și nu relaționează cu celelalte sisteme, se autodistruge...* Am ținut ca structura fiecărei unități teritoriale, filiale sau sucursale să fie în continuare bazată pe echipele verificate în timp: Suceava-Botoșani, Iași-Vaslui, Bacău-Neamț. Au fost încercări de rearanjare arbitrară acolo unde era vorba de tradiție, sedii și administrație, acțiuni culturale comune, colaborarea cu celelalte organizații ale arhitecților structurate la fel.

Am participat și contribuit activ la întâlniri și acțiuni culturale în regiunea de Nord-Est, cu participarea arhitecților din județele Suceava, Botoșani, Iași, Vaslui, Bacău, Neamț.

Susținerea evenimentelor anuale: **Moldova REPER 2030 - iunie, de la Bacău;** **Zilele Culturii Urbane - august, de la Suceava și MUST / RAM - octombrie, de la Iași**, a fost una dintre misiunile principale pe care mi le-am asumat în cadrul Comisiei Culturale. Începute cu mult înainte de 2016, acestea au devenit reprezentative fiecare în parte și pentru regiune, per ansamblu. Concurându-ne uneori și mai ales ajutându-ne reciproc, a fost foarte ușor. O mare parte din aceste acțiuni au avut în vedere implicarea arhitecților din Republica Moldova și Ucraina (regiunea Cernăuți), zone ce fac parte din regiunea de Nord-Est, în accepțiune europeană.

Am promovat și susținut legătura între UAR și OAR facilitând conlucrarea celor două organizații la toate nivelurile:

În acest sens am coordonat activitatea Centrului de arhitectură, cultură urbană și peisaj „Uzina de apă”, poate singurul centru cultural realizat ca proiect comun al celor două organizații. Am enunțat și propus realizarea unei rețele comune de astfel de centre și realizarea unui Centru Național de Arhitectură.

Autor: Constantin GORCEA

Au fost reconsiderate valorile patrimoniului arhitectural național și ale exponenților acestuia din zonă, cum ar fi arhitecții Karl A. Romstorfer, G. M. Cantacuzino, Ioana Grigorescu și Nicolae Porumbescu, prin expozițiile și conferințele organizate sau integrarea studiilor și cercetărilor promovate de UAR, într-o activitate continuă de revalorizare.

Cele patru ediții ale ZILELOR CULTURII URABNE la „Uzina de apă” - Suceava, din 2016 până acum, toate cu subiect legat de patrimoniu, au fost tot atâtea prilejuri de a ne întâlni la nivel regional și național.

Am ales pentru această prezentare imagini de la **ediția a VII-a**, cu tema: „ANUL EUROPEAN AL PATRIMONIULUI CULTURAL - 2018. Patrimoniul arhitectural multicultural în euroregiunea de nord-est”.

Imaginile cu arhitecții care se întâlnesc în locurile consacrate ale istoriei și culturii Moldovei ar fi putut fi de la Galata sau Cetățuia, de la Biblioteca Universitară din Iași sau din Centrul vechi al Botoșanilor, de la Cetatea Neamțului și Tescani, sau din alte locuri unde ne-am întâlnit în această perioadă. Multe dintre ele au fost prezentate în BIUAR, la timpul lor.

Tema propusă, încă de la începutul anului, pentru **ediția a IX-a 2020** pare, în contextul actual, o premoniție: „PATRIMONIUL VIRTUAL - o realitate contemporană”.

Deși are finanțare aprobată, ba chiar a apărut ideea de a-l realiza conform cutumelor actuale *on-line*, proiectul cultural va fi amânat pentru anul viitor...

Propuneam în proiectul cultural și o întâlnire la Milișăuți, în locul în care a existat biserica construită de Ștefan cel Mare

(prima din seria Pătrăuți, Voroneț, Sf. Ilie), dar din păcate distrusă în 1916 în bombardamentele Primului Război Mondial². Propuneam o dezbatere asupra necesității unui gest minimal de reconstrucție „virtuală” a acestui monument al istoriei noastre, pornind de la cele câteva imagini păstrate ale acesteia. Virtual ar putea să însemne și o structură metalică ce i-ar sugera volumul și detaliile, așa cum a fost readusă memoriei colective în 1995 o biserică din Rotterdam, distrusă de război în 1940, sau chiar o hologramă... Importantă este însă întâlnirea dintre oameni și întâlnirea cu locurile...

Biserica din Milișăuți face parte din prima serie de patru biserici construite de Ștefan cel Mare, având aceleași caracteristici arhitecturale generale: Pătrăuți - (1487) monument UNESCO / Milișăuți - (1487) / Sf. Ilie - (1488) / Voroneț - (1488) monument UNESCO

Concluzii:

Ca arhitect, îmi este foarte greu să separ activitatea mea profesională de celelalte activități. Cu atât mai mult, este dificil să diferențiez modul cum contribui la realizarea obiectivelor Uniunii Arhitecților din România, așa cum sunt definite în statutul organizației la articolul 3, aceste obiective

fiind componentă fundamentală a obligațiilor specifice ce revin unui membru al Senatului, stipulate la articolul 10 sau în contractul de mandat.

În acest sens, este foarte greu de spus cum participi sau contribui, prin ceea ce faci ca arhitect, la activitatea și prestigiul unei organizații din care faci parte, inclusiv în calitate de membru al unui organism de conducere.

Sper că, prin activitatea depusă ca membru al senatului UAR, să fi inițiat în această etapă, abordarea principalelor obiective pe care mi le-am propus în scrisoarea de intenție prezentată la depunerea candidaturii, din care extrag ideile principale:

- Optimizarea percepției și poziției arhitectului în societate;
- Continuarea cu eficiență și impact a politicii culturale a UAR;
- Integrarea valorilor românești în spațiul cultural european;
- Crearea unei atmosfere de armonie și colaborare reală între organizațiile breslei arhitecților;
- Optimizarea instrumentelor de acțiune ale breslei în toate domeniile.

NOTE:

1 „Ar putea părea ciudat să atribuim unor entități imagine meritul de a fi construit sau controlat diverse lucruri. Însă, în prezent, spunem, de regulă, că Statele Unite au construit prima bombă nucleară; China a construit Barajul celor Trei Defileuri sau că Google construiește o mașină autonomă” (*HOMO DEUS - o istorie a viitorului, Partea a II-a - Homo sapiens conferă sens lumii, cap. 4. Povestitorii, pag. 147 - Yuval Noah Harari / Editura POLIROM, 2018*).

2 „Biserica Sfântului Procopie din Milișăuți, ctitorită, în 1481 (1487), de Ștefan cel Mare și distrusă de bombardamentele rusești din vremea Primului Război Mondial, are o reprezentare iconografică în albumul «L'Art et les Artistes», apărut la Paris, în ianuarie 1917. Această fotografie rară, dacă nu cumva chiar unică (Nicolae Iorga nu a avut una), ne ajută să o recuperăm cu sufletul....Biserica din Milișăuți a fost fotografiată cu puțin înainte de a fi spulberată de bombardamentele rusești din 1916.”

SUCURSALA
ARGEȘ

LA RAPORT...

Text și foto: Anton STAIKU

Enumerarea activităților desfășurate într-o funcție începe să fie problematică pentru că, dacă ai făcut-o de plăcere sau din pasiune, totul pare ușor, normal și neînsemnat, de parcă nimic n-ai făcut.

Modelul de curriculum vitae pomenește despre abilități și competențe organizaționale. Da, asta trebuie să fie!

Cred că în probleme organizatorice, nu din cele de partid de pe vremuri, am avut și vocație, și pasiune, și dorință de a fi un sprijin tuturor. Vocația mea organizatorică, nedescoperită înainte, s-a manifestat imediat după 1989 când, împotriva cursului, am rămas membru al Uniunii Arhitecților, ba și mai mult, am început să activez în consilii, senat, contestatar și din nou senat. Da, am contestat organizarea Uniunii în fața unor colegi „conservatori” chiar și după alegerea mea în funcția de coordonator al Comisiei Organizatorice, când am început destul de greu să stabilesc proceduri, care au menirea de a ne aduce în situația de a avea siguranța că funcționăm după toate regulile.

Parcurg un referat de activitate pe anul 2016 și mă întristez când văd cât de greu a fost începutul, început în care nimeni nu avea timp de problemele ridicate de comisia organizatorică, erau mult mai importante toate altele. Între timp lucrurile s-au schimbat radical, au început să fie auzite și înțelese problemele semnalate de noi. Cu un an și jumătate înaintea Conferinței Naționale am început demersurile ca finalul mandatului să ne găsească în poziția de a avea satisfacția că ceva am reușit. Am început cu regulamente pentru comisiile permanente ale uniunii și am ajuns la modelarea unui statut conform cu reglementările legale în vigoare.

Am fost preocupat de configurația teritorială și am reușit să determin Senatului să fie de acord cu o reorganizare prin care să avem două tipuri de structuri

teritoriale: sucursale fără personalitate juridică și filiale cu personalitate juridică. Sucursalelor am reușit să le stabilim un Regulament de Organizare și Funcționare, cât s-a putut de elastic și în așa fel conceput încât să nu deranjeze prea tare orgolii, simpatii sau ostilități pe fond nejustificate, dar de respectat. Considerente de organizare teritorială, de funcționare normală și simplificare contabilă au determinat ca, pentru a fi funcțională, o sucursală trebuie să cuprindă minimum 35 de membri. Reprezentativitatea teritorială în Senat se asigură prin realizarea a 7 Unități Teritoriale ale UAR cuprinzând un număr relativ egal de membri, formate din filiale și sucursale la care se adaugă București-Ilfov (cu cele 6 sucursale) devenind echivalent ca număr de membri cu restul teritoriului.

Configurația geografică a Unităților Teritoriale ale UAR a încercat să răspundă aceluiași condiții de asociere cu cele utilizate la comasarea sucursalelor. **Sucursalele** pot fi constituite în funcție de numărul membrilor din fiecare județ, din unul sau a mai multe județe, se înființează prin Hotărâri ale Conferinței Naționale și funcționează

pe baza unui Regulament de Funcționare și Organizare, cadru personalizat în Conferința Teritorială ce precede o Conferință Națională. **Filialele** nu au în componență sucursale și funcționează după un statut-cadru care se personalizează pe filială, cu ocazia Conferințelor Teritoriale ce preced Conferința Națională.

În oricare din structurile teritoriale, fiecare județ, indiferent de numărul membrilor, trebuie să fie reprezentat în forurile uniunii. Considerente de ordin semantic, juridic de logică sau de principii au dus la formularea unui statut care să răspundă actualității din toate punctele de vedere. A fost transmisă, tuturor, o notă de fundamentare exhaustivă în care s-au detaliat motivele schimbărilor din statut așa că nu insist în direcția asta. Am lucrat deschis și, nu o dată, am solicitat participarea membrilor din teritoriu la dezbateri pe teme de interes, însă răspunsul nu a fost cel așteptat. La dezbateri cel mai important act al uniunii - Statutul - din cca. 60 de posibili participanți, considerând doar președinții sucursalelor/filialelor și membrii Senatului, au răspuns 7 colegi cărora le mulțumesc și pe această cale.

MOMENTE DE RĂSCRUCE

Izolată de două luni la domiciliu, de teama coronavirusului, după meditație, liniștea minții, căutând sensuri mai profunde în viață, reflectând la menirea breslei arhitecților, am și satisfacții, și regrete. Mă gândesc că breasla și activitatea acesteia este prea puțin prezentă în media.

Prin eliminarea postului TV CULTURAL au dispărut cinci emisiuni privind activitatea de arhitectură - realizări de arhitectură, design, amenajări de locuințe, critică de arhitectură, prezentare de arhitecți reprezentativi, istorie de arhitectură - astfel, breasla a fost văduvită de contactul cu societatea.

Dacă mă gândesc cum a evoluat prezența UAR în societate, am o deplină satisfacție pentru motive ce au fost constatate de toți membrii uniunii; o revistă minunată ca prezentare și conținut, un BIUAR ce apare regulat cu informații privind viața uniunii, BIUAR Sibiu și Oltenia, o Bienală Națională organizată în mai multe orașe, reprezentare onorabilă la Bienala de la Veneția și tot așa.

După Conferința Națională (2016) noua conducere a stimulat prezența membrilor săi în spațiul public prin organizarea de concursuri publice atât pentru spațiul național, cât și pentru cel internațional. Lăudabil este faptul că la acestea au participat tinerii arhitecți.

Reafirmarea permanentă a specificului de creație arhitecturală, de activitate culturală a seniorilor și înaintașilor și, bineînțeles, promovarea tinerilor arhitecți a făcut ca toate manifestările să aibă un real succes.

Regretele personale sunt create de efectele Legii 184/2001 care, printr-o ironie a sorții, a legiferat două organizații de arhitecți care de multe ori își dispută competențele: OAR a preluat de la UAR dreptul de reprezentare a breslei în fața autorităților și UIA, ulterior preluând și dreptul de colectare, în tandem, a taxei Timbrului de Arhitectură.

Dualitatea existență îmi provoacă o deosebită tristețe. În fapt, un arhitect cu state vechi în UAR plătește cotizație la aceasta și la OAR, plătește între 30-500 E pentru proiect întocmit de urbanism la RUR, toate aceste fonduri și altele ar trebui să fie ale breslei. De ce toate aceste fonduri care sunt din aceeași sursă nu sunt ale breslei într-un cont comun? De

ce nu sunt consumate în programe comune, după o strategie însușită de ambele?

În același timp, nu suntem cu toții aceiași, fie că suntem membrii Uniunii sau ai Ordinului, nu suntem aceleași persoane, arhitecți. Consider că este onorabil să fii membrul Uniunii, urmașul de drept al Societății Arhitecților Români (1891).

Nu cu toții avem același scop, să fim vizibili în societate, buni sau răi, suntem arhitecți și nu membri ai Uniunii sau ai Ordinului.

Pe vremea mea, eram membru al Uniunii Arhitecților imediat după terminarea facultății, fără să am un CV formidabil, dar aveam beneficiul accesului la bibliotecă în vremea când nu erau publicații de arhitectură, internet și tot ceea ce avem acum.

Cred că trebuie să facem ceva mai mult pentru generația tânără de arhitecți care nu se orientează către asocierea de breaslă. Cred că ar trebui să facem

ceva să-i atragem peste tot; nu numai la aderare, la asociere, ci și prin nominalizări în comitete și „comiții” din care, personal, cu drag am ieșit ca să las locul tinerilor.

Trebuie să întinerim breasla, dacă nu o facem noi, o face COVID... Participarea tinerilor la activitățile culturale din această legislatură este un început promițător. Seratele Diplomelor au fost un schimb de experiență apreciat atât de seniori, cât și de tineri.

Senatul și conducerea Uniunii se pot mândri cu terminarea inventarierii exacte a patrimoniului, informatizării bibliotecii, ordonarea arhivelor.

Toate aceste realizări, finanțarea programelor culturale, expozițiile interne și internaționale, activitatea socială nu ar fi fost posibilă fără fonduri. De aceea, profit de ocazie să aduc mulțumiri conducerii administrative și serviciului contabilitate.

După COVID, nimic nu va mai fi la fel!

Autor: Daniel CINCU

ARHITECTURA - RECURS LA LUMINĂ

**Autor: Sorin Doru
CIOMÂRTAN**

A.E.: Ce facem aici, un articol, un raport sau un interviu? Ce poți spune despre mandatul tău de trezorer la UAR?

Sorin Doru CIOMÂRTAN: Spune-i cum vrei, totul este să atragă atenția! Este o zicere care exprimă o filozofie de viață sănătoasă: „Trăiește fiecare zi ca și când ar fi ultima. Într-o bună zi vei avea dreptate”.

Partitura de „ministru de finanțe”, cum zice Ileana Tureanu, m-a făcut să mă gândesc la mijloace, bănești, dar și de motivație, pentru a reuși. Ideile valoroase sunt strategice pentru ca proiectele și programele să se dezvolte, producând satisfacție și, prin urmare, succes. Este modul meu de a mă raporta la organizație și articolul este inclus!

AE: Eu cred că „valoarea este mai importantă decât succesul”. Ai învățat ceva în acești patru ani?

S.D.C.: E adevărat că a avea succes nu este testul valorii, dar succesul implică succesori, ideile de proiect au șanse mai bune dacă sunt îmbrățișate de mai mulți, iar dacă succesiunea atrage succesori în mediul potrivit, este o evidență a valorii ei. În lumea de azi fiecare este într-un parteneriat, mentor și ucenic, în același timp, iar eșecul face parte din succes, oricine știe asta! Activitatea organizației în domeniul

cultural și managementul culturii arhitecturii este un domeniu aparte, iar evenimentele care au loc în conexiune cu spații având drept scop resuscitarea și renaturarea acestora, duc la reîncărcarea lor în conștiința oamenilor.

A.E.: „O viață simplă și liniștită aduce mai multă bucurie decât căutarea succesului într-o neliniște constantă”. Ce crezi despre această motivație?

S.D.C.: E o abordare curentă, arareori productivă, care ține de o psihologie, aș zice seniorială! Seniorii arhitecți apar din „turnul de fildeș”, vorbind „limba de fildeș” fără a transfera valorile creației lor arhitecturale către ceilalți, bucurându-se și dăruind aceste valori fără a pretinde înțelegerea lor, fără a produce succesiunea acestora pe scară largă, prin activități programate și fără a consacra valoarea, lăsând altora această grijă.

Când m-am înrolat în Senat cunoșteam mulți dintre arhitecți, dar cultura organizației reprezentată de practica zecilor de arhitecți pe care am reușit să-i cunosc pe acest parcurs au sădit în mine, pe de o parte, forța de a da sens gândurilor și proiectelor care mă frământau, pe de alta neîncrederea că deținem mijloacele să o facem cu adevărat. Am întâlnit aceste idei în manifestările UAR de la Chiojdu, Suceava, Craiova, Brăila, Iași, Sibiu, Târgu Mureș, Cluj, Baia Mare, oriunde oamenii apreciau și susțineau spiritul comunitar al breslei, efortul de a transforma experiențele din viața lor extrăgând acele esențe tari și repetând această alchimie, prin inovație.

La Baia Mare, în spațiul *Coloniei pictorilor*, Alex

Harding și Lucian Ban, doi artiști muzicieni de jazz, ne-au impresionat atât prin arta, dar și prin atitudinea lor, revenind special a doua zi după spectacol pentru a ne transmite gândurile și iubirea lor pentru cadrul arhitectural în care au performat, concept pe care îl doreau replicat și extins la scara orașului, a comunității.

A.E.: Vrei să spui că „Educația este ceea ce rămâne după ce ai uitat tot ceea ce ai învățat la școală”?

S.D.C.: Este ceva între „a fi” educat și „a avea” cultură. Educația este ceea ce „ești” în urma a ceea ce „ai” de la bătrânii tăi, pe când cultura este „avutul” pe care îl lași copiilor tăi, ca „să fie”. Educația indivizilor este motorul care prin realizările lor rafinează cultura, esențial pentru acumulări organizaționale, comunitare, naționale și europene. Asta înseamnă că toți cei educați care au succes schimbă / creează / inovează ceva transfigurând cultura la care aspiră și generând cultura care face diferența.

Personal sper că educația / energia celor tineri pe care îi invit să intre în organizație va schimba ceva din cultura acestor ani, păstrând, în același timp, seva recunoașterii culturii noastre autentice.

A.E.: În context arhitectural, ce părere ai despre afirmația „Cultura nu este urmare a școlii, ci a dorinței de o viață de a o dobândi”?

S.D.C.: Restaurarea în arhitectură reprezintă esența succesiunii valorilor arhitecturale, dar multe dintre acestea nu beneficiază de atenția cuvenită, ele scapă omului obișnuit, iar educația lui nu îl ajută să le susțină, în schimb arhitecții pot aduce libertatea

necesară schimbării, transformării vechii culturi integrând valori noi prin creație, dar mai ales prin inovație ca expresie a tehnologiei. Istoriile despre viața monumentelor reprezintă toată recunoașterea și dragostea noastră pentru arhitectură și comunitate. Cuvântul mitropolitului Moldovei și Sucevei la întâlnirea de la Iași cu arhitectii a părut să explice totul, comparând atitudinea arhitecților cu cea a prințului Mișkin, personaj de o empatie patologică, ironic denumit „Idiotul”.

A.E.: „Mi-e teamă de ziua în care tehnologia va fi mai importantă ca relațiile interumane. În lume va exista o generație de idioți”. Ce părere ai?

S.D.C.: Tot ce interacționează în Univers poate fi numit tehnologie. Civilizația îi dă omului tehnică, prin care puterea îi crește și activitatea sa se

accelerează considerabil, însă natura lui nu s-a schimbat. Mijloacele prin care comunică omul au o creștere rapidă, din care cea a Internetului este de departe remarcabilă. Progresul stă în utilizarea tehnologiei în folosul omului prin inovație. De aceea tehnologia nu va prevala spiritului uman, doar că nu trebuie subestimată forța ei, greu de domolit, de a grăbi schimbarea. André Malraux spunea că „secolul al XXI-lea va fi spiritual sau nu va fi deloc” și cred că viziunea lui stă în relația dintre tehnologie și inovație, în cheie etică. Recursul la educație este instrumentul din mână tuturor și areori mai vezi azi oameni educați care să nu studieze ceva. Internetul, care pare expresia desăvârșită a tehnologiei, oferă șansa unei mai rapide și corecte informări, este și cel care provoacă educația reducând decalajele între culturi. Defectele creșterii vor fi însă cu greu suportate

de oamenii, dar și de entitățile nesincronizate, care nu pot absorbi și utiliza tehnologiile. Astăzi, companiile construiesc viitorul, iar organizația noastră se străduiește să se sincronizeze în tumultul tehnologic care ne înconjoară.

A.E.: Afirmția „Unde există o dorință, există un drum” are sens pentru tine în organizație?

S.D.C.: Pe arhitecți îi frământă proiecția lucrurilor asupra vieții. Reiterarea valorilor comunității prin cunoașterea istoriei este întotdeauna un punct de sprijin al soluțiilor noastre. Am încercat printr-un program de conștientizare a pericolului pe care îl reprezintă starea de degradare a culelor din România să reversez fenomenul de obliterare din conștiința oamenilor a acestor monumente. Convertind simbolul ancestral de securitate în prosperitate pentru locuitorii din aria strămoșilor care le-au produs, aceste monumente despre rezistența în fața

atacatorilor, exprimate și în arhitectură într-un mod autentic, își pot amplifica valoarea.

Rezultatul demersurilor a întârziat și va apărea în mod regretabil mai târziu, dar va apărea cu siguranță pentru că arhitectura este grijă și iubire, iar forța ei rămâne permanentă.

Înainte de final, doresc să te întreb și eu ceva! Ce crezi despre iubire, A.E.?

A.E.: „Iubirea este Lumină, care îi luminează pe cei care o dau și o primesc. Iubirea este gravitația, pentru că îi face pe unii să se simtă atrași de alții. Iubirea este putere, pentru că înmulțește tot ce avem mai bun și permite umanității să nu se stingă în egoismul lor orb”.

A.E. nu este doar un *álter égo*, „citatele” fiind atribuite lui Albert Einstein

S.D.C. reprezintă opiniile mele forjate în activitatea din Uniunea Arhitecților din România

Text si foto: CASANDRA ROȘU

2016-2020

În colaborare cu colegul meu dl arh. Dan Mihai Coșurbă am demarat, la începutul anului 2018, „digitalizarea” documentelor emise de forurile de conducere, respectiv hotărârile de Senat, dispozițiile Colegiului Director și deciziile președintelui. Pentru mandatul 2016-2020 sunt finalizate toate registrele și pot fi accesate.

Întâlnirea cu „șefii” din teritoriu

Dar perioada cea mai dificilă și încărcată din activitatea C.O. avea să vină în anul 2019, când a început activitatea de actualizare/simplificare a tuturor documentelor/ regulamentelor necesare pentru desfășurarea în condiții optime a Conferinței Naționale a UAR, activitate care a fost finalizată la începutul anului 2020.

În acest sens, activitatea C.O. în colaborare cu doamna președinte, arh. Ileana Tureanu, cu doamna director tehnic, Adriana Tănăsescu, și cu biroul de avocați, care ne-a asistat pentru a simplifica și a aduce toate documentele la o formă cât mai clară/concisă și în concordanță cu legislația națională în vigoare, s-a finalizat cu foarte multă muncă, dar cu succes.

S-au întocmit toate documentele necesare desfășurării Conferințelor Teritoriale și Conferinței Naționale: formulare pentru candidaturi, declarațiile de intenție, hărțile cu structura și unitățile teritoriale; listele cu delegații structurilor teritoriale și cea a delegațiilor din oficiu, noul Statut al UAR - documentul fundamental pentru desfășurarea în deplină legalitate a activității Uniunii. Toate aceste documente au fost avizate în C.D. și aprobate în Senat.

Activitatea cea mai plăcută este analiza și propunerea spre aprobare în Senat a dosarelor colegilor noștri arhitecți care doresc să facă parte din Uniunea noastră.

În afară de activitatea din C.O., am participat, împreună cu doamna arh. Julieta Baroncea, președinte al Sucursalei sector 5, București, la evenimentele importante și de suflet organizate de Uniune, participând astfel, pentru a enumera numai câteva, la Bienalele de Arhitectură și programele culturale finalizate cu Balul Arhitecților.

Am avut plăcerea de a participa la reuniunea URBANCONCEPT a XVII-a ediție care s-a desfășurat la Sinaia în perioada 9-11.03.2017, reuniune care a adunat peste 100 de arhitecți veniți să dezbată problemele actuale ale arhitecturii și urbanismului din România.

Am asistat la Simpozionul și vernisajul expoziției „SOS - Culele oltenesti!”, prezentate la Banca Națională a României, în cadrul Bienalei Naționale de Arhitectură - ediția a XIII-a 2018. Cu această ocazie am avut plăcerea să ascult minunatul și surprinzătorul discurs al guvernatorului Băncii Naționale a României, domnul Mugur Isărescu. Am avut bucuria de a fi invitată să particip, în mai 2017, la Conferința tehnică internațională aferentă Conferinței Europene a Miniștrilor Responsabili pentru Planificare Spațială (CEMAT). Printre cei aproximativ 200 de participanți s-au numărat reprezentanții Consiliului Europei, Comisiei Europene, ESPON, EUKN, delegații din 16 state membre CE, reprezentanți ai administrației publice centrale și locale, ai Băncii Mondiale, mediului academic și specialiști din domeniul amenajării teritoriului și urbanismului din România.

Unul dintre evenimentele culturale organizate cu implicarea echipei sectorului 5, condusă de doamna arh. Julieta

Baroncea, a fost și aniversarea domnului arh. Gheorghe Leahu, fostul meu șef de Secție din perioada romantică de la Proiect București.

Doresc să închei cu proiectul care începe să prindă contur. Printr-un joc interesant al destinului, un proiect cultural care trebuia să fie gata acum un an a ajuns să fie acum mai bine-venit ca niciodată. El poate fi considerat, în acest moment, un cald omagiu adus de arhitecți unui colectiv de profesioniști excepționali - doctorii.

Este vorba despre o expoziție de fotografie, intitulată de noi „Cotroceni - inima medicinei Românești”, venită să pună în valoare atmosfera și mai ales frumusețea arhitecturii unuia dintre cele mai elegante cartiere bucureștene, pentru care UAR a încheiat un parteneriat de colaborare cu UMF. Cartierul Cotroceni a fost intitulat, cum nu se poate mai potrivit astăzi, „Inima medicinei românești”, inimă care a început să bată odată cu înființarea celei dintâi și totodată celei mai prestigioase Școli de Medicină din România, acum mai bine de 160 de ani, de către marele doctor Carol Davila.

**SUCURSALA
SECTOR 6 BUCUREȘTI
ȘI ILFÓV**
4 ANI: 2016-2020

„Mulțumesc tuturor celor care mi-au acordat încrederea, care m-au ajutat în programele desfășurate și, nu în ultimul rând, dnei președinte pentru sprijin și înțelegere în acceptarea și finalizarea ideilor propuse.”

Ca senator ales, mi-am propus să contribui la toate activitățile ce au loc în cadrul Uniunii Arhitecților din România, desfășurate pe mai multe paliere și secțiuni. Cu prioritate, am participat activ la toate ședințele de Senat, contribuind prin propriul punct de vedere, cu propuneri admitând sau făcând completări la hotărârile derulate și votate.

De asemenea, am participat în echipa care, în 2016, a prezentat materialele referitoare la situația vilei de la Sinaia și a contractului cu Regina Maria, pentru stabilirea unor soluții pe baze reale de eficientizări contractuale.

Ca membru în Comisia Socială, am insistat și am avut susținerea dnei președinte pentru un set de măsuri și propuneri care au fost aprobate în Senat, reglementări în spiritul echității, care au condus la acceptarea de ajutoare pentru mai mulți arhitecți aflați în dificultate. În cadrul Comisiei Sociale București, unde sunt circa 1.250 de arhitecți, am participat efectiv pentru ajutorarea colegilor noștri, fie cu ajutoare ocazionale, fie trimestriale, onorând toate cererile înregistrate.

În cadrul Ministerului Culturii și Identității Naționale, în anul 2017, când s-au demarat proiecte culturale ale Centenarului, am propus un proiect de film, sub deviza „Simbolul trecutului este încrederea în viitor”, intitulându-se „Monumente ale Unirii”. Uniunea a fost de acord, demarând un proiect complex, pregătit de un grup format din operator film, arhitecți, cadre didactice, media.

Timp de 4 ani, am participat alături de arhitecți din sectorul 6, la seriile organizate în Calderon și alte sedii unde Uniunea Arhitecților a avut relații de colaborare și invitații, pe teme variate - ca lansări de carte, vernisaje expoziții de pictură, grafică, fotografie etc.; comemorări arhitecți restauratori și mari arhitecți români etc.

Am organizat grupuri, cu un număr mare de participanți, la Balul Arhitecților, eveniment anual și care s-a desfășurat, sub egida unor tematici culturale de mare importanță, Cluj în 2017 - „SOS Patrimoniul!” -, la Palatul Banffy, cu vizitarea castelelor Banffy din Râscruți și Bonțida; Craiova în 2018 - „SOS Culele oltenesti!”; Baia Mare în 2019 - „Recuperarea Reperelor”, cu vizitarea bisericilor din Ilemn, și, bineînțeles, Bienala de Arhitectură de la Veneția 2018. În cadrul Bienalei Naționale de Arhitectură 2018, am participat la evenimentele ce au avut loc la Oradea pe secțiunile *Spațiul public incluziv* și *Restaurare, consolidare clădiri restituite comunității*.

În cadrul propunerilor de proiecte culturale UAR pentru anul 2018, împreună cu arhitecții sectorului 6, am propus 3 proiecte având tematicile „Concurs de idei - Revitalizare Ciurel - Insula - Lacul Morii”, „Pilot sector 6 - puncte de informare arhitectură București Ilfov” și „Proiect mass media - filme de arhitectură”.

De asemenea, am participat la activitățile culturale de la Suceava - „Zilele culturii urbane la Uzina de apă” și de la Sibiu, cu ocazia deschiderii Centrului de Cultură Arhitecturală.

Nu întâmplător am lăsat la urmă trei dintre cele mai dragi programe, gândite pe termen lung, importante atât pentru arhitecții bucureșteni, cât și ca materiale documentare.

Primul program se referă la stabilirea unui sediu pentru arhitecții din București, unde se pot întâlni, împărtăși idei și propuneri, pe care l-am demarat în sediul din Dem Dobrescu dotat corespunzător, care a funcționat foarte bine o perioadă, din păcate extrem de scurtă. Ideea se poate relua și definitivă, oricând este bunăvoință, dorință din partea colegilor.

Al doilea program este intrarea în mass media prin intermediul postului IDA TV - *Interior - Design și Arhitectură*, filme din activitatea și evenimentele din cadrul UAR, deschiderea secțiunii de film de arhitectură, printre cele realizate numărându-se: Chiojdu, Uzina de Apă Suceava, Cetatea Sucevei, Ion N. Socolescu, Șt. Balș, prezentare carte Dorin Ștefan.

Al treilea program - deplasări culturale de o zi la diferite monumente de arhitectură recent restaurate - s-a dovedit un real succes: Palatul Cantacuzino de la Bușteni; Pelșor; Târgoviște - Curtea Domnească; Mănăstirea Stelea și Dealu; atelier Petrașcu; complex brâncovenesc de la Potlogi; Palatul Sturdza din Buftea; Palatul Mogoșoaia; Conac Golești; Conac Brătianu (Flora); Salina Slănic Prahova; Balcic - Bulgaria; conacele Manasia și Bellu; casa de la Chiojdu, monument restaurat de UAR cu fonduri europene; vila de la Sinaia. Nu în ultimul rând, trebuie amintite întâlnirile de 8 martie, eveniment anual început în 2017, la *Caru' cu bere*.

Autor: Dorina CIOBANU

SUCURSALA SECTOR 5 BUCUREȘTI

2016-2020

Încă de la începutul mandatului, în majoritatea acțiunilor și evenimentelor, am fost susținută de colegii mei Casandra Roșu și Mihai Coșurbă.

În anii 2016 și 2017 a fost o activitate susținută, a fost încercarea de a stabili sediul sucursalelor UAR din București în sediul din str. Dem Dobrescu. Acest lucru nu s-a putut realiza. Au fost multe întâlniri la acest sediu care a funcționat pentru puțin timp, în această perioadă, am avut și secretara care răspundea pentru toate sucursalele de București, dar nu am căzut la pace.

Au fost multe întâlniri în Calderon, cu Comisia Organizatorică, corespondența pentru întocmirea documentației pentru Regulamentul de funcționare a sucursalelor și filialelor teritoriale UAR, ROF - Sucursale și filiale ale UAR și Regulamentul intern UAR. Am fost și noi la dezbateri și am luat parte la întâlniri.

Activități importante au avut loc în decursul celor 4 ani:

- întâlnirile președinților de sucursale și filiale cu conducerea UAR au avut loc la Tulcea și la București. Am aflat despre activitatea și realizările profesionale ale colegilor din țară;
- am încercat să participăm, din partea Sucursalei sector 5 București, atât la evenimentele mai importante și de suflet organizate de UAR și am încercat împreună cu alți colegi să organizăm mici evenimente culturale;
- am participat la excursiile documentare și Balul Arhitecților din 2017 de la Cluj, la Balul Arhitecților 2018 de la Craiova, la Balul Arhitecților de la Baia-Mare 2019. Au luat parte arhitecți de peste tot, din țară și din sucursala sect. 5 București;
- am participat la cel mai important eveniment organizat de UAR, Bienala de Arhitectură ediția a XIII-a (2018) și la gala de decernare a premiilor Bienalei, cu o organizare de excepție găzduită de TNB;
- importante și interesante au fost inaugurările „Casei cu blazoane” de la Chiojdu și a Centrului de Odihnă și Cultură al Arhitecților de la Sinaia. Am participat și am aflat de efortul care a fost făcut ca locurile acestea să existe;
- echipa sectorului 5 a realizat sărbătorirea arh. Gheorghe Leahu, la împlinirea vârstei de 75 de ani. Un eveniment mic și emoționant;
- am mers la simpozionul și vernisajul expoziției organizate de Banca Națională a României „SOS - Culele oltenesti”, prezentate în cadrul BNA 2018, sub deviza

„100 de ani de arhitectură în România”, conferință la care a luat cuvântul și Mugur Isărescu, guvernatorul Băncii Naționale a României;

- am fost la conferințele Eruditio de la ARCUB - „Arhitectul formator de opinie în societate” și „SOS - Culele Oltenesti”, subiecte foarte importante și care cer rezolvare urgentă;

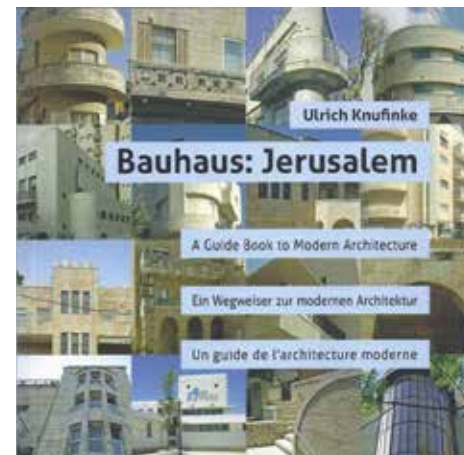
- s-au făcut noi înscrieri în UAR.

Autor: Julieta BARONCEA

NOUTĂȚI ÎN BIBLIOTECA UAR

Toate cele trei cărți au fost editate de Centrul Bauhaus din Tel Aviv, fondat în anul 2000, de Mischa Gross și Asher Ben Shmuel. Centrul își propune să extindă recunoașterea Tel Aviv-ului ca *sit arhitectural central* al patrimoniului Bauhaus și să ia parte la viața culturală prin publicații, programe de expoziții permanente și temporare.

**Bauhaus: Jerusalem
 A Guide Book to Modern
 Architecture (1918-1948)
 Autor: Ulrich Knufinke
 (2012)**

Arhitectura din Israel a fost influențată de multiple stiluri arhitecturale care se îmbină perfect în peisajul din Țara Sfântă. Ghidul despre curentul Bauhaus din Ierusalim include 50 dintre cele mai frumoase clădiri moderne ale orașului.

Elementul distinctiv al construcțiilor este faimoasa piatră de Ierusalim, o marmură alb-crem, un fenomen unic în Orașul Sfânt. Am putea caracteriza interioarele Bauhaus: forme simple, geometrice, linii drepte, colțuri rotunjite, contraste, culori rezervate, metal, sticlă, piele și lemn masiv.

Căutarea modernității Ierusalimului și a caracteristicilor sale arhitecturale se întind între tradițional, Art Deco, Bauhaus și Stilul Internațional, un adevărat punct de întâlnire care explorează patrimoniul arhitectural al orașului. Astfel de clădiri pot fi găsite și în Ierusalim (cartierul Rechavia, Spitalul Hadassah de la Mt. Scopus, Villa Schocken, Beit Ha-Ma'alot și altele). Cartierul Rechavia a fost planificat de arhitectul germano-evreu Richard Kaufmann (1887-1958), de asemenea, responsabil pentru planificarea „Orașului Alb” din Tel Aviv și Kibbutz Nahalal.

Ghidul prezintă construcțiile reprezentative din perioada 1918-1948, structurat pe cartiere, integrându-le în contextul urban.

□ **Casa Assicurazioni Generali, Ierusalim** este una dintre cele mai impresionante clădiri din centrul orașului, fiind cunoscută sub numele de „Clădirea Generali”. Pe fațada clădirii tronează leul înaripat al lui San Marco, simbolul Veneției. Leul ține o labă pe o carte deschisă - Evanghelia după Marcu. Acest simbol a apărut pe toate

sucursalele companiei din întreaga lume, începând cu 1848. Clădirea proiectată de arhitectul Marcello Piacentini (1881-1960) în 1934-1935, combină elementele clasice cu principiile stilului Bauhaus. În 1946, clădirea a fost rechiziționată de britanici pentru a servi ca stat major al armatei și al poliției (cunoscut cu porecla „Bevingrad”). În zilele noastre, clădirea adăpostește birouri și magazine.

□ **Casa Bonem** a fost construită, în anul 1935, pentru familia dr. Bonem din Rechavia, în centrul Ierusalimului, de renumitul arhitect Leopold Krakauer. Casa este amplasată în inima vechiului cartier, păstrându-și farmecul cu o mândrie și un orgoliu aparte, hrănite din zilele de glorie pe care le-a trăit, cu speranța într-un viitor strălucitor. Acoperișul plat și ferestre înguste sunt exemplele notabile de clădiri Bauhaus din Ierusalim. Clădirea este acum o filială a Bank Leumi.

□ **Beit Ha-Ma'alot** este una dintre cele mai interesante exemple de „modernitate din Ierusalim”. Ha-Ma'alot este un exemplu de colț rotunjit, element recurent în arhitectura Bauhaus, se întinde pe aliniamentul stradal King George și de-a lungul străzii până la Shmuel HaNagid. Clădirea se află într-o stare bună de conservare, păstrând la exterior și interior detaliile tipice perioadei, inclusiv uși și geamuri, corpuri de iluminat sau întrerupătoare electrice. Spațiile comerciale aflate la parterul clădirii par un colț de paradis urban în care mediul de afaceri și cel rezidențial se completează reciproc.

Arhitecții Alexander Friedman (1905-1987) și Meir Rubin au proiectat fațada cu colțuri rotunjite și balcoane proeminente, tăiate cu grijă minuțioasă. Balcoanele erau așezate în model offset, ferestrele înguste și dispuse vertical deasupra intrărilor clădirii oferă lumină și ventilație scârilor ce duc spre acoperișul unde se află băile comunitare. Calcarul galben, materialul tipic, cu suprafețele sale tratate diferit de la tăieturi ascuțite până la ușor rotunjite, subliniază impresia sculpturală a clădirii.

Casa Assicurazioni Generali

Casa Bonem

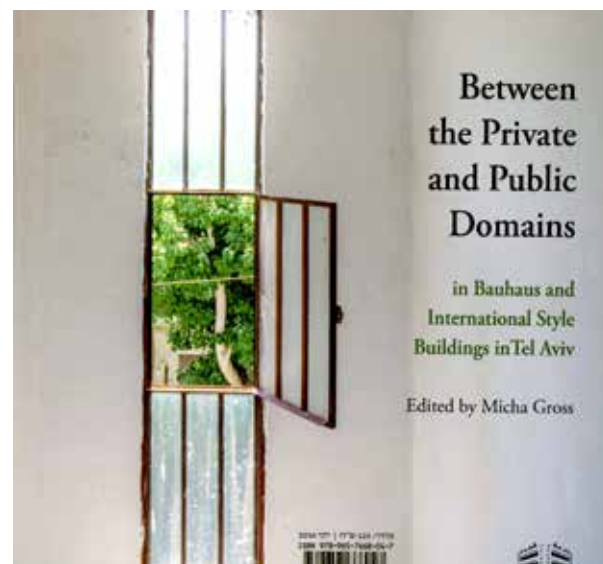

Complex de apartamente Beit Ha-Maalot

Rubrică realizată de:
 Olimpia SULTANA

**Between the private and public domains
in Bauhaus and International Style
Buildings in Tel Aviv**
Editor: Micha GROSS (2016)

Spre deosebire de curentul clasic al arhitecturii moderne - cu aspirația pentru simplitate și funcționalitate - clădirile în Stil Internațional din Tel Aviv se caracterizează prin prezența unor detalii și ornamente non-funcționale. În *Orașul Alb*, clădirile par parte a unui Garden City, cu grădini amenajate cu rafinement, băncuțe, alei șerpuitoare, bazine și fântâni decorative, cu spații comune umbrite, cu scări cu detalii elaborate de trepte, balustrade de fier forjat, tâmplării ornamentale, scafe de lumină, cutii de scrisori decorate rafinat, contribuind astfel la succesul arhitecturii realizate în anii 1930 și 1940.

Spațiile comune ale clădirilor Stilului Internațional din Tel Aviv sunt marele succes al modernismului arhitectural, în versiunea sa israeliană, datorită bogăției lor vizuale, provenind dintr-o combinație între materiale și detalii industriale și cele decorative, manufacturate (Erich Mendelsohn, Le Corbusier, Bauhaus).

Aceste spații comune (subliniind tranziția de la spațiul public și cel privat) de intrare în imobilele de locuit, cu porticele lor pe piloți, au atras atenția și interesul fotografului Michael Craig Palmer, care a imigrat din SUA, și a designerului german Ingrid Botschen, pasionată de stilul Bauhaus din Tel Aviv.

Ei le-au immortalizat în cartea care prezintă 37 de clădiri de patrimoniu cu detalii unicate.

Caracteristica definitorie a acestor construcții este ridicarea lor parțială pe piloți, pentru a lăsa liberă și neîngrădită natura, vegetația, să asigure un acces prietenos. Această măsură a fost impusă prin Ordonanța Primăriei Tel Aviv din anul 1937, inspirată de Le Corbusier. Spațiul dintre zona publică a străzii și intimitatea spațiului privat are un caracter tripartit: grădina de la intrare este un prim pas, logia sau intrarea umbră de portic permite activității ferite de soarele puternic de afară și holul de intrare este, în egală măsură, reprezentativ și primitor.

Fotografiile nu se doresc un album de artă, ci jurnalul a peste 80 de ani din viața refugiaților sosiți în Palestina. Mai întâi o privire din stradă, apoi intrarea, o călătorie pe scară până la grădina de pe acoperiș, cu toate detaliile pe care le observă obiectivul, ochiul care a însoțit sute de oameni în noua lor viață.

Ironia sorții pare să fie că refugiații și comunitatea evreiască au durat cel mai solid monument Bauhaus-ului și mișcării moderne născute în Germania la începutul secolului al XX-lea.

Frishman Street, 1932. Arhitect Abraham Ackerman

Reines Street, 1940. Arhitect Joseph Sleznick
„Nu te grăbi, stai un minut”

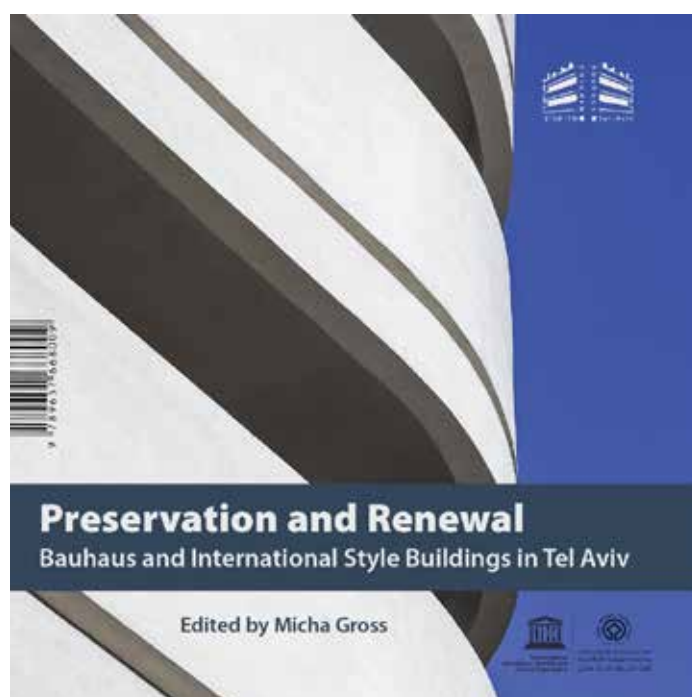
Yael 3, 1935. Arhitect Oskar Kaufmann

Philon Street, 1938. Lebkowsky House.
Arhitect Mordechai Rosengarten

Hovevei Zion Street
1937. Tyirin, Tiroskin
and Finkelstein House.
Arhitect Solomon
Gepstein

Preservation and Renewal Bauhaus And International Style Buildings in Tel Aviv

Editor: dr. Micha GROSS (2015)

Casa Bruno

Casa Ehrlich

Așa cum arată în prefață, directorul Departamentului de Conservare al Primăriei, Tel Aviv-ul este singurul oraș din lume în care supraînălțarea construcțiilor de patrimoniu este un fenomen curent.

După deteriorarea centrului orașului din anii '70, deceniul următor a marcat o revenire a interesului față de arhitectura primului oraș evreiesc - „Micul Tel Aviv”, ce a culminat cu declararea orașului ca parte a Patrimoniului mondial de către UNESCO, în 2003. Procesul de renovare a arhitecturii anilor '30-'40 a căpătat un ritm accelerat odată cu aprobarea Planului General de Conservare al orașului, care a prevăzut modalități ingenioase de împletire a conservării patrimoniului cu posibilități de extinderi, care să motiveze și să încurajeze investițiile.

190 de clădiri au fost declarate „intangibile”, restaurarea lor obligând la păstrarea proiectului original. Chiar și la aceste construcții, a căror expresie a trebuit păstrată cu religiozitate - materiale, detalii, culori - s-a permis instalarea discretă a ascensoarelor și îmbunătățiri funcționale - în spiritul Bauhaus - ale apartamentelor, înlocuirea instalațiilor. Pentru restul clădirilor (cele în Stil Internațional - Bauhaus) în

număr de aproape 4.000, s-a aprobat supraînălțarea și un moderat, echilibrat și sensibil dialog între tradiție și noutate.

Îndepărtarea tuturor modificărilor/completărilor și corpurilor parazitare, survenite de-a lungul timpului, a fost posibilă și recomandată.

Cartea prezintă 34 de construcții de patrimoniu restaurate de către arhitecții de top din Israel: prof. Nitza Metzger Szmuk, prof. Amnon Bar Or, Gidi Bar Orian etc.

Câteva exemple remarcabile sunt:

- **Casa Ehrlich, 79 Herzl Street**, construită în 1933, pentru magnatul industriei metalurgice Zadok Ehrlich, este unul dintre principalele exemple de arhitectură în stil Bauhaus, realizată pe baza proiectului arhitectului Ze'ev Haller. Construită pe aliniamentul stradal, Casa Ehrlich este un exemplu excelent de „colț rotunjit”, element recurent în arhitectura Bauhaus. Benzile cenușii care leagă ferestrele au fost folosite de Haller

pentru a sublinia orizontalitatea accentuată de balcoanele generoase și proeminente. Alte clădiri importante proiectate de Haller în Tel Aviv sunt Casa Bruno, Casa Delfiner și Casa Horsntein.

- **Casa Reisfeld, 96 Ha-Yarkon Street** este construită, în 1935, de arhitectul Pinchas Bijonsky și este una dintre cele mai scumpe și exclusiviste adrese din Tel Aviv. Cu toate acestea, în anii '80, clădirea a intrat într-un proces de degradare și majoritatea foștilor chiriași s-au mutat. În 2009, printr-un efort comun, arhitecții birourilor Bar Orian și Amnon Bar Or au realizat un proiect de revitalizare a străzii Ha Yarkon, ocazie cu care Casa a fost restaurată impecabil și a reintrat în circuitul public, formele sale uluitoare rotunjite regăsindu-și strălucirea.
- **Cinema Hotel, Zamenhof Street**, este situat în Piața Dizengoff, în inima capitalei israeliene și foarte aproape de principalele atracții ale orașului. Este una dintre cele mai importante clădiri în stil Bauhaus din Tel Aviv, unul dintre primele cinematografe din oraș, proiectat și construit, în anul 1939, de arhitectul Yehuda Magidovitch, cel mai prolific dintre arhitecții

capitalei. Cu balcoanele sale largi și liniile orizontale, Cinema Hotel este, încă, una dintre cele mai importante structuri moderne din orașul Tel Aviv.

- **Casa Bruno, str. Strauss 3**, a fost proiectată, în 1933, ca o clădire rezidențială cu trei etaje de renumitul arhitect german Wilhelm Ze'ev Haller. Fațada sa îngustă este juxtapusă cu terase curbe adăugând adâncime, în timp ce restul structurii își păstrează calitățile moderniste. Restaurarea și extinderea clădirii a fost realizată de Bar Orian Architects, în anul 2004. Proiectul de conservare și extindere a inclus amenajarea împrejurimilor clădirii și a clădirilor vecine - Twins Building și Fan Building - creând astfel o deschidere spre piața publică.
- **Casa Avraham Soskin, str. Lilienblum 12**, este o bijuterie arhitecturală, într-o stare perfectă de funcționare, construită după planurile arhitectului Zeev Rechter, în 1933. Casa, cu două aripi asimetrice și intrări separate, pentru a despărți spațiile de locuit de cele de lucru, aparține fotografului Abraham Soskin. Restaurarea și extinderea au fost realizate

Casa Riesfeld

Casa Avraham Soskin

Cinema Hotel

de Nitza Szmuk Architects, în anul 2006. Balcoanele, ferestrele, detaliile de la intrări și acoperișul au fost restaurate cu meticulozitate, în conformitate cu detaliile și fotografiile istorice.

Tel Aviv-ul găzduiește una dintre cele mai extinse rezervații de arhitectură Bauhaus - Stil Internațional din lume. Fondat în 1909, orașul s-a dezvoltat și a atras interesul comunității internaționale. Odată cu ascensiunea nazismului, mii de evrei au fugit din

Germania pentru a se stabili în Palestina. Cu 60.000 de noi imigranți ajunși în doar câțiva ani, locuințele au devenit o necesitate urgentă. Zeci de arhitecți au primit misiunea de a construi un nou oraș. Dintre cei mai influenți arhitecți europeni au fost selectați șase evrei germani care au studiat la școala Bauhaus din Weimar și Dessau: Chihlimbar Shlomo, Jaf de vin Munio Gitai, Edgar Hed, Shmuel Mestechkin, Chanan Frenkel, Arieh Sharon, Philip Huett, care au fost „cheia dezvoltării Orașului Alb”, denumire atribuită Tel Aviv-ului.

**DIN ACTIVITATEA
SENATULUI
ȘI COLEGIULUI
DIRECTOR**
Autor: Mirela MERCURIANU

**ȘEDIINȚA COLEGIULUI DIRECTOR DIN
DATA DE 30.01.2020**

La ședința Colegiului Director din data de 30.01.2020 s-au dezbătut următoarele subiecte aflate pe ordinea de zi:

1. Comisia Organizatorică
 - a) Delegații la Conferința Națională - Județe - Sucursale și Filiale;
 - b) Unități teritoriale ale U.A.R. - situația membrilor la 26.01.2010.
2. Diverse:
 - a) Asigurarea de daune și montarea unui sistem de securitate la Centrul de Cultură Arhitecturală Sibiu (CCA - Sibiu);
 - b) Reevaluarea spațiului Centrului de Cultură Arhitecturală Sibiu, solicitată de Primăria Sibiu;
 - c) Angajarea unei persoane cu fracțiune de normă pe post de administrator cultural;
 - d) Cofinanțarea cu 2.000 lei a celei de a VIII-a ediții a Festivalului Național „PROPIANO - Prietenii Muzicii”, care va avea loc în intervalul 13-15 martie 2020.

S-AU EMIS URMĂTOARELE DISPOZIȚII:

- Dispoziția Colegiului Director nr. 1 din 30.01.2020 privind aprobarea numărului delegaților la Conferința Națională din 2020;
- Dispoziția Colegiului Director nr. 2 din 30.01.2020 privind aprobarea formularelor dosarului de candidatură pentru Conferința Națională din mai 2020;
- Dispoziția Colegiului Director nr. 3 din 30.01.2020 privind aprobarea unor cheltuieli pentru Centrul de Cultură Arhitecturală Sibiu;
- Dispoziția Colegiului Director nr. 4 din 30.01.2020 privind împuternicirea unei persoane care să depună declarația conform art. 34⁴ din O.G. nr. 26/2000 privind asociațiile și fundațiile, cu modificările și completările ulterioare.

Autor: Mirela MERCURIANU
**ȘEDIINȚA SENATULUI DIN DATA DE
27.02.2020**

S-au dezbătut următoarele subiecte:

1. COMISIA ORGANIZATORICĂ:
DI arh. Anton Staicu, coordonatorul comisiei - prezintă:
 - a) ORGANIZAREA TERITORIALĂ - Sucursale și Filiale - (date actualizate la 26.01.2020) au fost propuse:
 - Centre ale sucursalelor care au obligația menționării sediilor pentru înscrierea lor în Registrul Asociațiilor și Fundațiilor;
 - Calculul delegațiilor, pe județe - Filiale și Sucursale, unde fiecare județ are câte un reprezentant la care se adaugă delegații de drept. (total 197 delegați);
 - Tabel cu programarea Conferințelor Teritoriale - filiale și sucursale;
 - Termenul de comunicare a datelor de desfășurare a Conferințelor Teritoriale este de 06.03.2020.
 - b) Proiectul de Hotărâre de Senat de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 17 din 12.12.2019 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a conferințelor teritoriale din 2020 pentru sucursalele U.A.R.; anexă la Regulament:
 - Organizarea teritorială a Sucursalelor;
 - Cereri de candidatură, declarații de intenție;
 - Model unitar de proces-verbal de transmitere a rezultatelor Conferințelor Teritoriale ale Sucursalelor;
 - c) Proiectul de Hotărâre de Senat pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al Sucursalelor Uniunii Arhitecților din România;
 - Noul Regulament se adoptă în Conferințele Teritoriale ale Sucursalelor;
 - d) Proiectul de Hotărâre de Senat pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a Conferințelor Teritoriale ale Filialelor Uniunii Arhitecților din România din anul 2020; anexă la Regulament:
 - Organizarea teritorială a Filialelor;
 - Cereri de candidatură, declarații de intenție;
 - Model unitar de proces-verbal de transmitere a rezultatelor Conferințelor Teritoriale ale Filialelor;
 - e) Proiectul de Hotărâre de Senat privind aprobarea Statutului-cadru al Filialelor Uniunii Arhitecților din România - Noul Statut al Filialei se adoptă în C.T. a Filialei;
 - f) Proiect de Hotărâre de Senat privind aprobarea formei proiectului de Statut al Uniunii Arhitecților din România;
 - g) Proiectul de Hotărâre de Senat pentru modificarea Hotărârii Senatului nr. 18 din 12.12.2019 de aprobare a Regulamentului de

desfășurare a Conferinței Naționale a Uniunii Arhitecților din România;

h) Proiectul de Hotărâre de Senat privind primirea de noi membri - este prezentată lista noilor membri.

2. COMISIA SOCIALĂ:

Dna arh. Doina MARIN, coordonatoarea comisiei - solicită:

a) Referitor la ajutoarele de boală solicitate de membrii cu cotizația la zi, s-a dispus continuarea acordării ajutoarelor trimestriale pe baza baremurilor de venituri la data acordării ajutoarelor.

3. COMISIA ECONOMICĂ:

DI arh. Daniel Cincu, coordonatorul comisiei - solicită:

- Să se facă o situație a pensionarilor peste 90 de ani;
 - Situația taxelor de timbru;
 - Valoarea ajutoarelor sociale;
 - Întocmirea unui formular-tip pentru proiectele culturale pentru obținerea finanțării;
- a) Proiect de Hotărâre de Senat privind plafonarea restanțelor istorice de plata cotizației la 7.000 lei.

4. COMISIA CULTURALĂ:

DI arh. Vasile Mitrea, coordonatorul comisiei - solicită finanțarea proiectelor culturale:

- a) Expoziția „Casa cu har” - județul Timiș;
- b) Proiectul cultural „Vatra luminoasă” - București.

5. Dna director executiv, Adriana Tănăsescu - prezintă:

PROIECTELE DE BUGETE ale UAR pentru anul 2020:

- a) Bugetul Timbru Arhitecturii pentru anul 2020;
- b) Bugetul economic pentru anul 2020;
- c) Bugetul cotizației UAR pentru anul 2020.

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

- Hotărârea nr. 1 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a conferințelor teritoriale din 2020 pentru Filialele U.A.R.
- Hotărârea nr. 2 de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 17 din 12.12.2019 pentru aprobarea Regulamentului de desfășurare a conferințelor teritoriale din 2020 pentru sucursalele U.A.R.
- Hotărârea nr. 3 privind aprobarea Statutului-cadru al filialelor U.A.R.
- Hotărârea nr. 4 privind aprobarea formei proiectului de Statut al U.A.R.
- Hotărârea nr. 5 pentru aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare al Sucursalelor U.A.R.
- Hotărârea nr. 6 pentru modificarea și completarea Hotărârii Senatului nr. 18 din 12.12.2020 de aprobare a Regulamentului de desfășurare a Conferinței Naționale a U.A.R.
- Hotărârea nr. 7 privind unele măsuri de plată a restanțelor cotizației.
- Hotărârea nr. 8 cu privire la primirea de noi membri.
- Hotărârea nr. 9 privind aprobarea Bugetelor U.A.R. pentru anul 2020.
- Hotărârea nr. 10 cu privire la finanțarea proiectului cultural „Vatra Luminoasă, le modele des citejarins a Bucarest/Vatra Luminoasă, modelul orașelor-grădină în București” și expoziției „Casa cu Har” ediția a VI-a.

ȘEDINȚA SENATULUI DIN DATA DE 06.04.2020

S-au dezbătut, prin teleconferință, următoarele subiecte:

1. COMISIA ORGANIZATORICĂ:

- a) Amânarea Conferinței Naționale și a conferințelor teritoriale în lunile septembrie și octombrie 2020;
- b) Prelungirea mandatului membrilor organelor de conducere și comisiilor alese, de la nivelul U.A.R. și al filialelor și sucursalelor;
- c) Posibilitatea depunerii online a dosarelor de înscriere în U.A.R.

2. COMISIA CULTURALĂ

Amânarea Bienalei Naționale de Arhitectură ediția a XIV-a 2020 în anul 2021.

3. COMISIA ECONOMICĂ

Prelungirea termenului de plată a cotizației reduse pentru anul 2020 până în data de 20.06.2020.

S-AU EMIS URMĂTOARELE HOTĂRĂRI:

- Hotărârea nr. 11 de modificare și completare a Hotărârii Senatului nr. 16 din 12.12.2019 privind organizarea și convocarea Conferinței Naționale Ordinare din 2020;
- Hotărârea nr. 12 pentru amânarea Bienalei Naționale de Arhitectură ediția a XIV-a 2020;
- Hotărârea nr. 13 pentru prelungirea termenului de plată a cotizației anuale reduse pentru anul 2020;
- Hotărârea nr. 14 pentru depunerea online a dosarului de înscriere în U.A.R. pentru perioada stării de urgență pe teritoriul României și încă 60 de zile de la expirarea duratei acesteia.

**REDACTOR ȘEF
AL REVISTEI
ARHITECTURA
1975-1990**

FICĂ (ȘTEFAN RADU) IONESCU (1928-2020)

Text și foto: Alexandra IONESCU

Prima dată când mi s-a sugerat să scriu despre tata, am avut impresia că o să fie extrem de simplu - doar am petrecut împreună peste o jumătate de secol într-o familie extrem de unită și de frumoasă.

Constat că este cel mai dificil lucru - tata, fiind un monument de discreție, nu ne-a povestit prea multe despre el și a preferat să-și ascundă orice supărare sub binecunoscutul său zâmbet cald, dorind să protejeze pe toată lumea din jur (familie, prieteni, colegi...).

Cuvântul care i s-ar potrivi cel mai bine? Ezit între „modestie” și „generozitate”.

Ambele calități și-l pot disputa ca demn reprezentant.

S-a născut în noaptea de 27 spre 28 decembrie 1928, în familia preotului prof. dr. Marin C. Ionescu și a preotesei Alexandrina Ionescu (medic, de profesie).

Cum hramul Bisericii „Cuibul cu barză”, unde era preot paroh bunicul, era chiar Sfântul Ștefan și cum noaptea aleasă pentru a veni pe lume a urmat chiar zilei de hram, numele de botez de aici i s-a tras. Cu toate că îl chema și Radu, eu nu am auzit pe nimeni să-l numească așa. Ștefan - Ștefănică - Fănică - Fică.

Pentru majoritatea arhitecților, tata a fost Fică. Sau Ficuță - pentru cei

cărora le era mai apropiat.

Întotdeauna l-am considerat pe tata unul din cei mai talentați oameni din lume: știa să facă orice. Desena, cânta, scria poezii - pe care ni le recita, la ocazii speciale, cu dicție și aplomb, ca un adevărat actor - gătea tot felul de minunății și, mai ales, orna superb bucatele pentru Paște și Crăciun.

Acum surâd când îmi amintesc cum nu îndrăzneau niciunul să stricăm „opera” tatei, care merita să fie immortalizată (ce povestesc eu se petrecea cu mult înainte de apariția telefoanelor mobile).

Stăteam cuminți și admiram vapoarele cu două coșuri de fum - din ardei gras și cu felii de roșii, care tronau pe salata de vinete din mijlocul mesei (aveau chiar și siaj - din varză roșie și colace de salvare - din rondel de măslină). Sau salata de boeuf, cu Moș Crăciun pe deasupra, cu barbă din albuș și tichie din salată de sfeclă, cu nas puțin cam roșu (de frig, desigur) din morcov fiert...

Cine să aibă curajul să strice o lucrare de artă? Tot tata ne salva din încurcătură:

- Ce facem, domnule? Mâncăm și noi, azi?

După care lua o lingură și o împlânta voinicește în salată:

- Hai, cine mai dorește?

Iar toamna, când erau legume din abundență, „sabota” eforturile mamei de a ne prepara conserve de iarnă, răpindu-i câteva vinete, niște cepe, câțiva ardei grași, înșirând totul artistic pe un fund din lemn, adăugând - drept fundal - o ulcică din ceramică, plină cu flori de sezon sau un pumn de castane și începând să schițeze în mare viteză.

Eu și fratele meu mai mic îi dădeam raportul mamei:

- Iar face tata o „zacuscă”!

La plecarea în vacanță, ne pregăteam sârguincios și ne împachetam fiecare bagajul. Cărți de citit, haine, sandale... Tata își lua, negreșit, bloc de desen, pensule, acuarele și tot felul de tuburi cu culori. Era să uit: și trepidul lui pliant (care părea un adevărat scaunel de pescar).

Odată ajunși la destinație, ne plimbam ce ne plimbam, și când ochiul expert al tatei zărea ceva interesant, auzeam:

- Pe mine mă luați de aici. Voi mergeți să vedeți mai departe și îmi povestiți dacă este ceva important. Și începea să deseneze. Uneori, îl găseam discutând cu proaspeții săi admiratori, cu care abia făcuse cunoștință și care se uitau cu drag la artist.

Mama mi-a povestit cum, prin anii '90, în Constanța, l-a lăsat desenând portul (cu nave, cu vagoane pe liniile de cale ferată...), iar ea a plecat să cumpere de mâncare, la alimentara din apropiere. Lângă tata, a apărut un copilăș, de vreo șapte-opt ani, sosit de undeva de prin blocurile vecine, care a întrebat sfios dacă poate să se uite și el.

- Da, cum să nu?

Copilul îl sorbea din ochi și părea fascinat de fiecare trăsătură de penel. Tata își încheie desenele, îl semnează ca de obicei și îl mai privește încă o dată, cu ochi critic. Atunci, a ajuns și mama lângă ei.

- Cât de frumos e, abia a îndrăznit să șoptească puștiul cel simpatic.

- Îl vrei? Ți-l dau ție, a spus tata.

Răspunsul a venit doar cu o aprobare din cap, fără nicio vorbă, din cauza emoției.

Tata i-a întins acuarela - jilavă, încă:

- Vezi, cu grijă, e încă proaspătă culoarea...

Surpriza a fost atât de mare încât copilul a plecat uluit, uitându-se la desen și - din când în când - în urmă, să nu care cumva să se răzgândească artistul și să vină după el, să i-l ceară înapoi...

O dezamăgire a tatei era că niciunul dintre cei trei copii ai lui nu părea să fie potrivit pentru meseria de arhitect. Simțeam că și-ar fi dorit să-l urmărim în carieră, să ne poată învăța lucruri dragi lui, legate de meseria care îl pasiona atât de mult. Anton (băiatul din prima căsnicie a tatei) a optat pentru profesia de medic.

Mi s-a povestit că eu am avut o tentativă, în fragedă pruncie, după ce îl urmărisem pe tata desenând o frescă cu vapoare, pe un întreg perete din garsoniera de la ultimul etaj unde locuiam (aproape de Mărțișorul lui Arghezi, vizavi de Mănăstirea Văcărești - care încă mai era în picioare, căci mai aveau să treacă ani de zile până la demolările sălbătice, ceaușiste). Tata era la muncă, mama - prin bucătărie, iar eu am dat de tuburile de culori ale tatei, am pus mâna pe primul care mi-a ieșit în cale (vermillon, pare-mi-se), am găsit un perete curat și... Dă-i bătaie! La nici 4 ani (câți aveam eu pe atunci) am lucrat cât de bine am putut, dar se pare că mama nu a apreciat rezultatul - întins până la înălțimea mea pe vârfuri.

Ca să nu mă bată de supărată ce era, mama a preferat să pună mâna pe telefon și să-l sune pe tata, ca să-l informeze ce face odrasla neastâmpărată. La care, răspunsul tatei a venit prompt:

- Nu înăbuși simțul artistic al copilului!

Biata mama, copleșită de densitatea mare de artiști pe metrul pătrat, ce era să mai facă? Cred că a luat tubul și i-a pus capacul, oftând...

Din păcate, cu asta s-a și încheiat cariera mea artistică. Prin liceu, singurele mele „creații” erau la orele de desen tehnic (și niciodată din proprie inițiativă). Îmi ajungeau proiecțiile pe cele trei planuri.

Dinu, fratele meu mai mic - care chiar părea să aibă talent la desen - din păcate, nu avea viteza necesară ca să parcurgă, în timp util, toate subiectele unui examen clasic, de admitere...

Grea meserie arhitectura! Chiar îți trebuie ceva anume, ceva ce nu se găsește pe toate drumurile! În final, amândoi am optat pentru inginerie.

O singură dată am avut o supărare mare cu tata, din cauza desenului. Eram prin anul IV de facultate și aveam zi de predare pentru un proiect tras pe calc, în care desenasem și niște flanșe în secțiune - cu șuruburi, cu garnituri, cu tot ce trebuie. Mai aveam de scris doar: „Proiectat”, „Verificat”, „Control STAS” - și de pliat planșa finală. Treabă de două minute. Îmi spun că merit o pauză: mă duc în bucătărie, să mănânc ceva. Când revin în camera unde lăsasem desenul, să leșin și mai multe nu! Șuruburile mele, pe care le lăsasem în stare bună, căpătaseră niște hașuri nou-nouțe de toată frumusețea. Am crezut că Dinu își bate joc de toată munca de până atunci și am plecat, cu o falcă în cer și una în pământ, să-i comunic părerea mea. Nici nu știam cum să remediez repede! Și dacă aș fi șters hașurile tot ar fi fost vizibil că șuruburile (care - evident - trebuiau lăsate „virgine”) fuseseră „agresate”. După figura super-mirată a fratelui meu, am priceput pe loc că n-are habar de întâmplare. Fug la tata, cu ochii în lacrimi:

- De ce mi-ai stricat proiectul? Când să-l mai refac? Azi am predare!

- Care „stricat”? După ce că te-am ajutat să ajungi la timp! Te-am auzit când îi spuneai mamei că ești pe fugă, că trebuie să termini planșa aia - și gata! - Da, e „terminată” complet - mulțumesc!

Am șters cu lama, cât de fin am putut, dar rezultatul era că obținusem niște prea-frumoase hașuri albe, care se evidențiau bine de tot pe nuanța lăptoasă a calcului. Ce mai încoace și-ncolo, se vedea că fuseseră executate (și apoi șterse) niște linii care nu aveau ce căuta acolo.

La notare, profesorul meu a pufnit disprețuitor:

- Nu vi s-a spus, încă din anul I, că în secțiune nu se hașurează șuruburile, ci numai flanșele?

Ce era să mai zic? Că n-a știut... tata? Ar fi rezultat că el îmi desenase tot proiectul - și nu era deloc așa. Tata nu se implicase, până atunci, în lucrările mele didactice. Doar mă întreba cum merge, dacă mă descurc și se mulțumea să știe că mi se pare interesant ce studiam eu.

Am luat 9 (că doar nu mai era de nota 10 un proiect cu greșeli copilărești) și eu am stat bosumflată vreo două zile. După care, n-am mai rezistat și am făcut pace cu tata! Doar nu era să suferim noi din pricina unor amărâte de hașuri. Dar, de atunci, hașurile au devenit modul meu de a-l tachina pe tata.

Dacă desena ceva, îl întrebam:

- Nu vrei să-ți trasez eu niște hașuri? Ți-am rămas datoare...

Când tăia mama o plăcintă cu mere (preferata tatei):

- Atenție mare! Mai bine îl lași pe tata: el se pricepe la hașuri...

Și făceam mare haz cu toții...

Dacă noi l-am cam dezamăgit pe tata, pentru că nu am fost suficient de pricepuți să devenim arhitecți, mai există, totuși, o speranță: fetița lui Dinu, Ioana-Gabriela (6 ani), a găsit blocurile de desen și acuarelele (care stăteau nefolosite din momentul când boala l-a ținut pe tata la pat) și promite să devină o artistă talentată. Deja ne-a desenat pe toți din familie, apoi - ursuleți cu tichii de Moș Crăciun făcând clătite, șoricei care se ascund într-un șvaițer cât un bloc P+8 - și altele asemenea.

Exact ca în manualul de genetică: nepoții moștenesc trăsăturile bunicilor mai degrabă decât pe cele ale propriilor părinți!

Din anii de școală, am rămas cu impresia că părintele meu se îndeletnicește cu secrete prețioase, pentru că orice aveam voie să ating în casă, mai puțin ceea ce se afla pe masa de lucru a tatei. Fotografii, clișee, șpalturi ale revistei, machete, schițe de copertă, reclame de la sponsori, planșe de tot felul, articole în diferite faze de lucru, materiale de la colaboratori, mașina de scris (care reprezenta, bineînțeles, tentația principală pentru noi, copii).

Câteodată, mi se mai întâmpla să mă trezesc noaptea

din somn și îl spionam pe tata, din holul apartamentului, prin ușa întredeschisă: mereu - aplecat peste masa de lucru, scriind, tăind, decupând, lipind, desenând... Ceasul arăta 2.00-3.00. Acesta era timpul în care lucra liniștit - fără taclalele colaboratorilor sosiți în valuri, în redacție, fără veșnicile întrebări și cereri din partea noastră. Noaptea, se concentra strict la ce avea de rezolvat și lucra cu spor. Știu că m-am întrebat, adesea, când mai doarme.

O altă mare pasiune a tatei era fotografia (de la simpla surprindere a momentului, până la dezvoltatul filmului alb-negru și transpunerea pe hârtie fotografică). De la el am învățat regulile de bază ale unei încadrări reușite, ce înseamnă 5% roșu într-o imagine color și câte alte mici secrete...

Cămara apartamentului era locul ales de tata ca să extragă rola de film din aparat - și azi mă minunez cum de se strecura bietul de el în așa spațiu strâmt, fără să spargă niciun borcan de gem sau de murături. Tot acolo se aflau bine pecetluite și sticlele cu substanțe periculoase - pentru noi, cei mici (revelator, soluția pentru baia de fixare...) - marcate cât mai înspăimântător, cu cap de mort și două oase încrucișate. Îmi imaginam că pirații aveau și niscaiva

cunoștințe din domeniul fotografiei, pentru că aveau un steag similar.

Filmele color trebuiau dezvoltate într-un laborator specializat (la „domnul Lulu” - dar să nu mă întrebați „Lulu și mai cum?”, că nu știu...). După ce domnul Lulu se îndura și le dezvolta (așteptare care părea interminabilă), clișeele decupate cu grijă intrau, unul câte unul, în ramă de diapozitive și apoi organizam adevărate sesiuni de vizionare în familie, proiecțiile fiind realizate pe un perete alb. Ulterior, a apărut în casă și un ecran cu stativ, pe care-l desfăceam doar când veneau oaspeți dragi, ca să ne amintim împreună momentele frumoase din vacanțe.

Proiecțiile erau însoțite de hohote de râs, pe măsură ce poveștile ne aduceau iar în mijlocul acțiunii surprinse de fotograful iscusit. Și cum tata era și un povestitor excepțional, abia așteptam să se termine masa și să începă distracția.

Tăvițele în care făcea tata „magie” și cleștii speciali (cu care ne lăsa și pe noi, cei mici, să lucrăm, din când în când) sunt și astăzi la locul lor, împachetate frumos. Dar nu mai are cine să le folosească...

Tata avea o voce minunată și cânta des, cu mare plăcere. Ar fi ajuns tenor celebru, dacă ar fi ales să meargă spre Conservator.

Copil fiind, eu mă rușinam când se apuca tata de cântat arii de operă pe stradă - mai ales, în momentul în care trecea tramvaiul pe lângă noi, zângănind din toate tablele. Atunci, tata își dădea drumul la voce, de ziceai că se crede la Scala di Milano, cel puțin. Eu îl tot rugam:

- Nu mai cânta, tata! Se uită lumea la noi...
 De fapt, oamenii se uitau cu admirație - că așa voce nu se aude chiar pe orice stradă, în fiecare zi. Acasă, ne răsfăța cântând ba la un blockflöte, ba la chitară, ba un xilofon micuț, cu sunet dulce. Dar cel mai frumos moment al anului rămânea Noaptea de Înviere, când indiferent la care biserică sau mănăstire ne aflam, lumea din jur întorcea capul să vadă cine cântă așa de frumos și face vocea a doua impecabil, fără nici cea mai mică greșeală.

Mă pregătesc să închei, altfel o să dureze istorisirea mea cât... un drum până la Brașov. Da, când mergeam în vacanță până la bunicii din partea mamei, drumul dura o zi întreagă. Neavând noi mașină, luam trenul, în zorii zilei.

Ajungeam la Ploiești și tata îi spunea mamei:

- Hai să coborâm - să vadă și copiii bulevardul cu castani.

Și fără să mai aștepte vreun răspuns, ne dădea semnalul să ne pregătim de coborâre:

- Copii, am stabilit: coborâm să vedem Ploieștiul!

Coboram din tren, ne plimbam ce ne plimbam (bagajele rămăneau la gară, noi ne plimbam ca boierii, cu mâinile în buzunare, pe bulevardul acela

frumos - care nu degeaba îi plăcea tatei) și luam trenul următor.

Pe la Comarnic, făceam o oprire cât să vedem acoperișurile caselor. Pe lângă faptul că, de-acolo, încep să fie țuguiate pentru că ne apropiam de zona de munte (trebuia să fi spus „acoperișuri cu ape repezi” - vă rog să mă iertați), fabrica de ciment le acoperea cu pulbere argintie, de ziceai că e orășelul lui Moș Crăciun. Tot la Comarnic, am descoperit și cea mai bună pâine de pe Valea Prahovei.

La Sinaia, era ditamai Gara Regală. Doar nu era să sărim peste ceva atât de important. Până și cei din Orient Express făceau acolo o oprire, pe vremea regelui Carol I.

Luam, iarăși, trenul spre Brașov.

Ce credeți: ne opream și la Predeal sau ba? Cum să nu!

Să respirăm aer curat - fiind noi în cel mai înalt punct din traseul stabilit. Cumpăna apelor, spunea mama. Tata ne arăta gara aceea simpatică (creația arhitecților Irina Rosetti și Ilie Dumitrescu), al cărei acoperiș mi-a căzut drag din prima.

În cele din urmă, morți de oboseală și super-plimbați, ajungeam și la bunici:

- Unde ați fost, oameni buni? Vă așteptam de la prânz. S-a răcit și mâncarea...

- Da' unde n-am fost?

Așa este: cu tata, orice simplu drum devenea o mică aventură, iar descoperirile de atunci mi-au rămas în suflet. Cu el, „stabileam” doar dacă să o luăm la stânga sau la dreapta. Restul - venea de la sine!

INSTITUTUL
NAȚIONAL
AL PATRIMONIULUI

SANDA ILEANA IGNAT (1939-2020)

Cu mulți ani în urmă, în 1994, când multe dintre visurile înfiripate se spulberaseră, Sanda Ignat a evocat figura marelui arhitect Ștefan Balș, unul din mentorii săi, subliniind că „bilanțul acestei vieți profesionale, închinată monumentelor istorice, este impresionant: peste 50 de restaurări de monumente istorice și ansambluri istorice, printre care se numără obiective de primă mărime din patrimoniul arhitectural /.../, lucrări de referință care astăzi pot ilustra evoluția școlii românești de restaurare”.

Acestea pot ilustra la fel de bine, astăzi, bilanțul strădaniei de o viață al Sandei Ignat.

A fost unul din remarcabilii arhitecți ai faimoaselor ateliere de restaurare ale vechii Direcții a Monumentelor Istorice, desființată de vechiul regim în 1977. Sub Revoluție, în iarna 1989/1990, a făcut parte din comitetul de

inițiativă, grupat în jurul profesorului arhitect Grigore Ionescu, pentru refacerea Direcției și a avut bucuria să o vadă renăscută.

A fost un membru marcant în noua Comisie Națională și în Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice, creată în aprilie 1990, conducând Serviciul de avizare a proiectelor de conservare, restaurare și punere în valoare.

Întemeindu-se pe o solidă cultură arhitecturală și, mai cu seamă, de istoria arhitecturii deprinsă în țară și străinătate, a putut fi o excelentă practiciană, dar și o scriitoare în domeniul monumentelor istorice, evocând,

nu o dată, rolul cercetării istorico-arhitecturale, arheologice și de parament în restaurare.

A rămas credincioasă amintirii marilor săi maestri, arhitecții Ștefan Balș și Grigore Ionescu, situându-se, până la suprimarea din 1994, alături de Comisia Națională și Direcția Monumentelor, Ansamblurilor și Siturilor Istorice. După desființarea acestora a preferat să rămână împreună cu o parte din foștii săi colegi în Centrul de Proiectare pentru Patrimoniul Cultural Național - devenit ulterior Institutul Național al Monumentelor Istorice, actualul Institut Național al Patrimoniului - a cărui conducere o avusese (1998-2003) în cele mai grele împrejurări ale precarei

existențe a acelei ultime expresii a instituției create sub Revoluție.

A rezistat cu demnitate, considerând menirea sa de restaurator, așa cum ea însăși spunea, o „grea și fascinantă profesiune”. Deține atestatul cu numărul 2 din Registrul național al experților în domeniul protejării monumentelor istorice, fiind și un membru atent, exigent și obiectiv al Comisiei de atestare în domeniul monumentelor istorice.

S-a implicat în cele mai variate și dificile proiecte de restaurare, dintre care: Edificiul roman cu mozaic, Cetatea Târgu Mureș, Castelul Bethlen de la Criș, biserica din Galda de Jos, biserica evanghelică fortificată de la Drăușeni, biserica evanghelică fortificată din Rodbav, biserica unitariană din Dârjiu,

casa Cartianu, vechi case din Bistrița, biserica din Șerbești - Neamț.

La „școală”, cum i se spune Universității de Arhitectură „Ion Mincu”, a fost un profesor dedicat, stimat, susținător al Școlii de Înalte Studii de Conservare și Restaurare a Monumentelor Istorice. Ne vom aminti întotdeauna de ținuta sa demnă în orice împrejurare, de fermitatea prin care impunea tuturor, de știința sa sigură, rod al îndelungatei aplecări asupra vechii noastre arhitecturi.

Astăzi, după o lungă suferință, s-a stins o voce puternică, care a știut întotdeauna să se ridice și să se impună în apărarea și pentru renașterea mult iubitelor monumente ale trecutului.

DOINA BUTICĂ (1952-2020)

Arhitecta Doina Butică a încetat din viață duminică, 29 martie, după o suferință care a îndepărtat-o în ultimul an de viața organizației la care participase activ, cu calm și înțelepciune încă de la fondarea Ordinului.

Ca membru fondator al OAR a lucrat în echipele care au alcătuit acele prime ghiduri de exercitare a practicii, costurile de proiectare și misiunile arhitectului, și a făcut parte din comisiile de selecție a proiectelor editoriale. În mandatele 2006-2010 și 2014-2018, a fost trezorerier al OAR - o minte ascuțită și metodică, o fire reconfortantă, care știa să primească fără excese atât victoriile, cât și înfrângerile, o prezență care conferea soliditate și încredere.

Poate că energia pe care a pus-o cu dedicație în slujba organizației noastre ne face să uităm solidul palmares de proiectare și cercetare al Doinei Butică. Ne simțim datori să-l amintim.

Din 1974 până în 1993, a lucrat în institutul Proiect București, în atelierul condus de doamna arhitect Elena Voinescu, alături de Alexandru Beldiman, la multe proiecte de anvergură și lungă continuitate, printre care Ansamblul 1 Mai (azi Bd. Ion Mihalache), Premiul UAR în 1985.

Din 1993, activitatea ei a fost permanent legată de atelierul BBM GRUP, a cărui co-fondatoare a fost, împreună cu Alexandru Beldiman și Moise Mathe. Chiar înainte de fondarea atelierului, a lucrat, în această echipă, la programe internaționale de cercetare (*Education et culture. Culture 2000, Leonardo da Vinci*) și la organizarea de simpozioane științifice și expoziții (*București starea orașului, 1990*). Sunt evenimente pe care poate le-am uitat, dar care, în primul deceniu de după 1989, au contribuit la re poziționarea arhitecților în societatea românească și la intrarea arhitecturii românești pe scena europeană.

Proiectele la care a lucrat în această echipă sunt complexe și foarte variate, majoritatea bine cunoscute în lumea noastră profesională, unele nominalizate și premiate, publicate în reviste românești și internaționale. Numim numai câteva dintre cele construite: amenajarea urbană pentru monumentul lui Iuliu Maniu, ansamblul „La mesteceni” (1998), sediul societății LITEXCO (str. Știrbei Vodă, 2001-2004), ansamblul City Center (str. Episcop Chesarie, 2004-2005), imobilul de birouri din str. G. Enescu (2007-2010), iar din 2007 a lucrat la complexa amenajare a domeniului Vila Dobrușa, Crama Avincis (Drăgășani), lucrare distinsă în 2012 cu Premiul Duiliu Marcu al Academiei Române. Li se adaugă fine proiecte de restaurare, printre care restaurarea părților clasate monument de la Athénée Palace și casa N. Petrașcu (bd. Lascăr Catargiu).

Multe dintre acestea au intrat deja în peisajul cotidian bucureștean. Le-am numit aici pentru ca, atunci când trecem pe lângă clădirile semnate BBM, să ne amintim că unul dintre B-uri este Doina Butică și să-i dedicăm un gând pios.

Autor: Ana Maria ZAHARIADE

Imobil str. George Enescu, București; autori Doina și Dan Butică
Foto: Alexandru Beldiman

STELIAN NENA (1946-2020)

Arhitectul Stelian NENA s-a născut și a urmat școala și liceul la Drăgășani, unde talentul și ușurința cu care se exprima grafic - fie că era vorba despre benzi desenate, caricaturi, grafică, pictură pe sticlă, acuarelă, pictură în ulei, desen artistic - l-a individualizat și l-a condus către Facultatea de Arhitectură „Ion Mincu” din București, pe care a absolvit-o în anul 1971 cu diploma având ca temă „Complex de agrement sportiv la Deva”.

Stagiatura a făcut-o la Miercurea Ciuc, la Institutul de Proiectare Județean, pentru ca, ulterior, să ajungă la **INSTITUTUL PROIECT BUCUREȘTI**, unde a avut șansa să participe la proiectarea ansamblurilor de blocuri din Bdul 1Mai (Ion Mihalache). Apoi, la **TRUSTUL DE CONSTRUCȚII ENERGIOMONTAJ** a abordat subiecte mai puțin uzuale, precum: obiective civile pe platforme energetice, hidro și termoelectrice, birouri, cantine, locuințe demontabile - transportabile, școală profesională + internat cu profil energetic.

Dar cariera arhitectului Stelian Nena se leagă de lunga sa colaborare cu Banca Națională a României, unde, de-a lungul a aproape 20 de ani, a fost implicat în marile și micile proiecte ale băncii, în lucrări de amenajări și optimizări funcționale, în reconfigurări și adaptări de spații pentru funcțiuni noi, amenajări, agrementări, mobilări și decorații interioare; a colaborat la toate proiectele din țară ale BNR, în toate fazele de proiectare și execuție, la amplul program de revitalizare, renovare, recuperare a patrimoniului construit și reintroducerea sa în circuitul cultural inițiat și susținut de BNR.

Stelian Nena a lucrat cu devotament, competență și implicare. Dar mai ales cu acea dragoste pentru patrimoniu care îi caracterizează pe adevărații iubitori de țară.

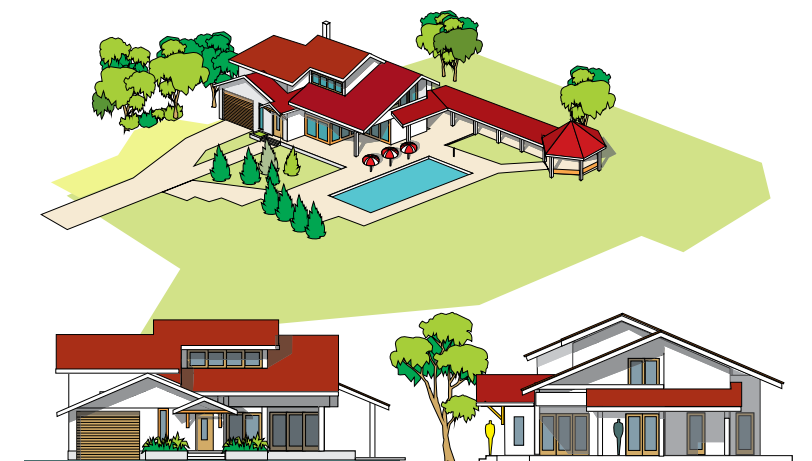
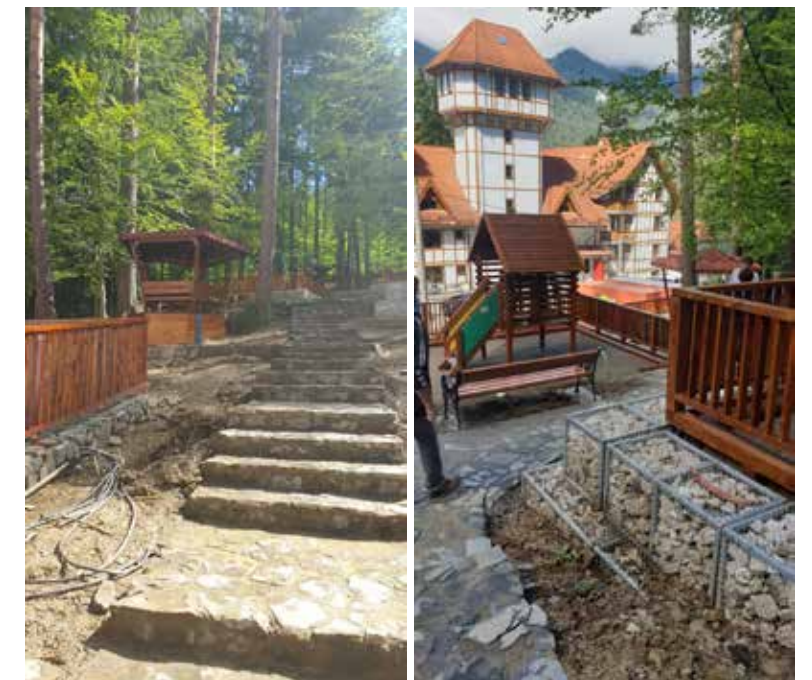
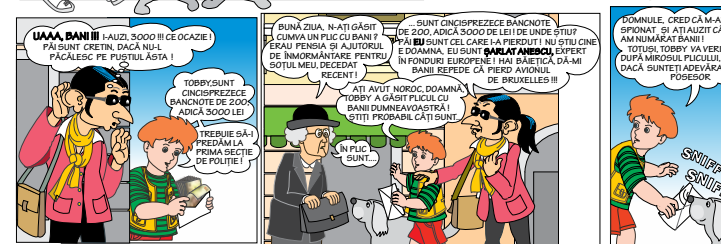
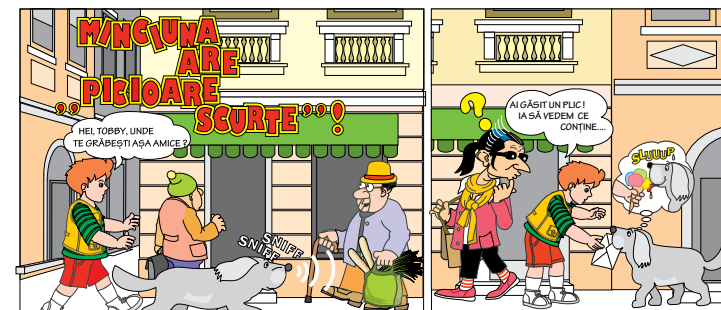
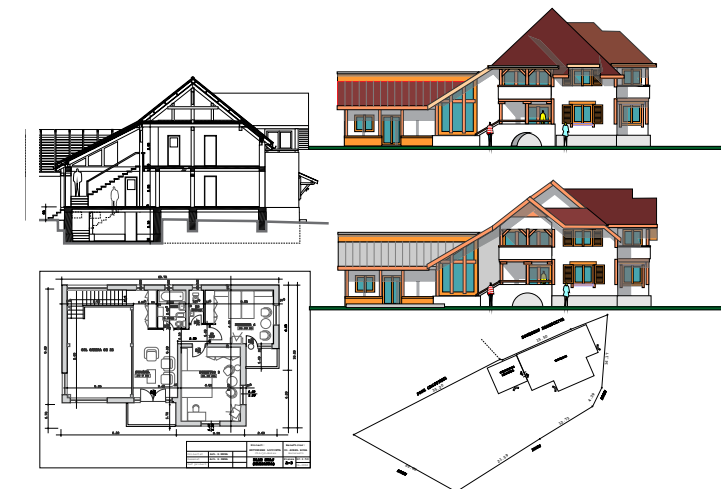
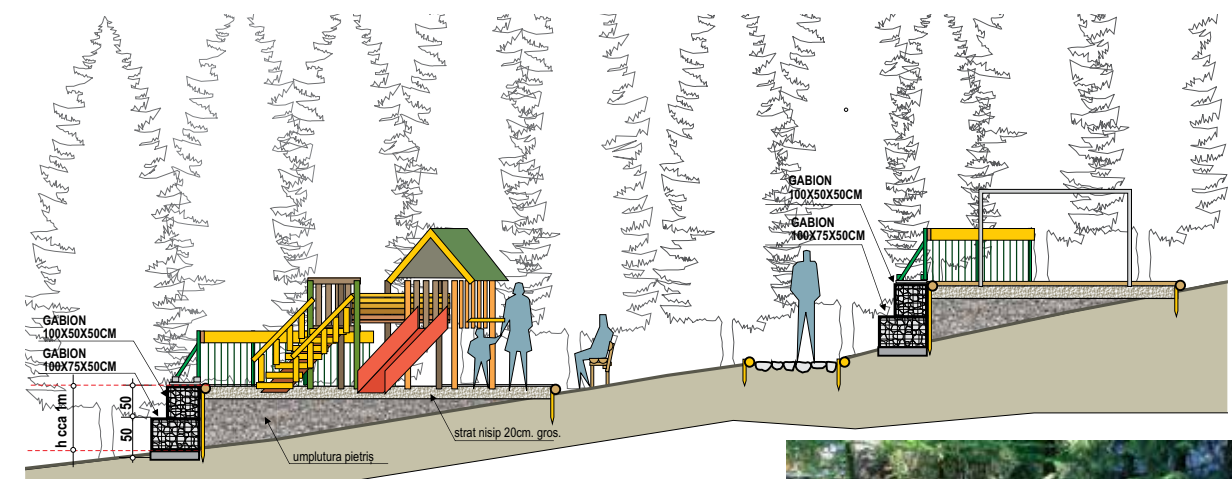
Marea plăcere și bucurie a arhitectului Nena au rămas desenul, grafica, ilustrația, afișul, caricatura, pliantele publicitare.

Umorul fin și sugubăț, în pofida firii timide și discrete, străbătea nealterat prin desenele sale pline de vervă, de nerv, de...

Ilustrația sa de carte se ridică la un înalt nivel de măiestrie, volumul de poezii „Un abecedar bizar” pe care l-a semnat alături de poetul George Țârnea rămâne fără egal în literatura noastră pentru copii, ca și ilustrația volumului de poezii „Carte pentru Ilinca”, semnat de Lucia Botez. Nimeni nu a știut mai bine ca el să compună benzi desenate pentru educația financiară a copiilor.

Stelian Nena rămâne în amintirea colegilor, prietenilor, cititorilor săi cu firea și replica sa prietenoasă, colegialitatea, umorul fin și desenele sale rafinate și expresive.

A plecat un OM BUN!

CONSTANȚA-GEORGETA VAIDA (NĂSCUTĂ HALITA) (1935-2019)

Pe 22 mai 2019, când am sărbătorit 60 de ani de la absolvirea Facultății de Arhitectură, Tanța era încă printre noi. Anii de studiu la planșetă ne-au apropiat și s-au legat prietenii care nu se uită. Noi suntem vestita promoție '59.

Am avut o deosebită stimă pentru profesorii noștri. Profesorii de specialitate ne-au deprins cu dragostea pentru materia preferată. Tanța a dat diploma la urbanism, la prof. Radu Laurian, a lucrat apoi ca arhitect proiectant la sistematizarea Capitalei, șef proiect fiind arh. prof. Horia Maicu (arh. șef al orașului București). Ulterior, a lucrat la ICRAI și DGDAL.

În decursul activității sale a abordat construcția orașelor în strânsă legătură cu condițiile geografice, economice, cu gradul de cultură și credință. Din păcate, au fost vremuri în care hotărârile, în acest domeniu, erau luate fără să se țină seama de părerile specialiștilor.

Tanța era o fire veselă, vioaie, comunicativă, inimoasă, cu inițiativă. A fost prima mămică din anul nostru și prima străbunică - *Oma* - care și-a scris memoriile.

A fost o surpriză pentru noi să descoperim înclinația ei pentru istorie, nu cea scrisă de alții, ci „istoria din noi”, din familia noastră, cu evenimentele trăite cu persoanele apropiate, cunoscute, cu locurile, mediul în care și-a petrecut viața.

Împreună cu soțul ei, profesor universitar dr. matematician Dragoș Vaida, au scris, fiecare din optica profesiei sale, articole despre familie, momente deosebite trăite, locuri vizitate, personalități cunoscute, întâmplări care le-au marcat viața etc., în mai multe volume.

De curând, a apărut la Editura ARS DOCENDI, Universitatea București (2018), cartea „Nevoia de reveniri, ceva despre viitor, fără pierderea valorilor”.

Am remarcat rolul familiei Halita în viața din Transilvania, din zona Sângeorzului. Este evocată personalitatea unchiului ei Solomon Halita, care a participat la redactarea *Proclamației pentru Marea Unire de la Alba Iulia*.

Sunt evidențiate relațiile amicale dintre unioniști, funcțiile îndeplinite de Solomon Halita și colaborarea sa cu Spiru Haret, precum și cu Alex. Vaida Voevod. Sigur că evenimentele acestea petrecute în mediul familial nu au rămas fără ecou în inima Tanței.

Părăsirea orașului natal, a casei bunicilor paterni, a prietenilor (după cedarea Ardealului în urma Dictatului de la Viena, din 1940) și adaptarea la noua reședință în București, la casa celorlalți bunici, a reprezentat o schimbare greu de suportat. Bucureștiul a devenit „orașul meu” îndrăgit, orașul anilor tinereții, al anilor de școală, al atâtor scriitori iubiți, atât de legați de viața din Capitală. Revenirea la locurile copilăriei după război a fost o dureroasă întoarcere în timp înțeleasă în sensul desfășurării evenimentelor istoriei.

Tanța n-a avut o viață ușoară, dar a avut un suflet nobil și o frumoasă moștenire spirituală. Firea ei veselă, cu deosebite calități, a făcut să fie iubită de colegi și de frumoasa ei familie.

Text și foto: Ofelia STRATULAT

Autor: Silvia Sdrulla-Ionescu

VIKI RADU (VICTORIA ALEXANDRA NAVRESCU) (1944-2020)

Arhitecta Victoria Alexandra (NAVRESCU) RADU a studiat la Institutul de Arhitectură, grupa 17-67, în anii 1963-1969; s-a căsătorit cu ing. structurist RADU NICOLAE, cu care a avut 2 copii: o fată, Raluca RADU, prof. universitar la Facultatea de Jurnalism și Științele Comunicării din București și un băiat, Bogdan RADU, arhitect, asistent universitar la Facultatea de Arhitectură din București, căsătorit, cu 2 copii.

Victoria a lucrat la IPSCAIA un an, apoi a fost trimisă în provincie, după inundațiile din mai 1970, deși avea repartiție guvernamentală la un institut în București;

- în 1971, era angajată la TRCCB (Trustul de Reparații al Centralei de Construcții Montaj București);

- după reorganizarea Centralei de Construcții Montaj, a fost transferată la Serviciul de Proiectare al CCMB (Centrala de Construcții Montaj București);

- s-a transferat la METROU, de unde a ieșit la pensie. În articolul „*Metroul din București*”, din Wikipedia, la rubrica **Personalități asociate cu metroul**, este nominalizată ca autoare a stației Piața Universității;

- după 1989, a avut un birou de proiectare - *D'ACANT SRL* - și a executat proiecte pentru PETROM și clienți particulari.

Declinul, finalul:

- a avut probleme de sănătate în ultimii ani. În urmă cu o lună a fost trimisă acasă de la Spitalul Municipal. Nu au internat-o de teama coronavirusului;

- intervențiile noastre de a fi ajutată s-au lovit de o demnitate categorică a bolnavei, care nu a acceptat ca ea, o luptătoare și mereu învingătoare, să ajungă să fie ajutată.

Și dacă în stația de metrou Piața Universității ar apărea bustul autoarei, arhitecta Victoria Alexandra Radu, toți călătorii i-ar aduce, în fiecare zi, de fiecare dată, în chip de respect, mulțumirile lor!

ALEXANDRU KONTZA (1933, BUCUREȘTI - 2019, MANNHEIM)

La 22 mai 2019, promoția de arhitecți ai Institutului de Arhitectură „Ion Mincu” a sărbătorit 60 de ani de la absolvire.

Colegul nostru ne părăsise, însă, mai devreme.

Am aflat, din păcate târziu, de la Barbara, soția lui Sandi Kontza, despre viața lui, activitatea lui ca arhitect și sfârșitul lui trist. Ne-a povestit cum, în ultimii zece ani, nu s-a mai putut ridica din pat și a rămas fără vedere.

Noi îl știam un băiat politicos, cu zâmbet frumos, nu prea vorbăreț. De altfel, el n-a participat la întâlnirile noastre nici în țară, nici la cele organizate de diaspora. A lucrat în țară și, după căsătorie, în Germania, la Mannheim.

A început activitatea de arhitect în București cu proiectarea unui complex studentesc pentru 4.000 de locuri, cu săli de curs, cămine, spații pentru sport și activități adiacente pentru timp liber - proiect premiat de Uniunea Arhitecților și Comitetul de Stat pentru Construcții, Arhitectură și Sistemizare (CSCAS).

În centrul orașului București este cunoscut Magazinul universal pentru copii ROMARTA, din Calea Victoriei, peste drum de Casa Armatei. A mai proiectat un centru comercial într-un cartier de vile, diferite spații comerciale, magazine, restaurante, clădiri de locuit - blocuri în mai multe zone ale orașului.

A proiectat o școală profesională pentru 1.000 de elevi - cu săli de clasă pentru pregătirea teoretică și practică, cămin, cantină și spații pentru sport, un complex social cu o cantină pentru 900 de locuri, spălătorie pentru îmbrăcăminte de serviciu, diverse magazine specifice pentru activități tranzitorii de anvergură, o lucrare premiată de Uniunea Arhitecților și de CSCAS.

A elaborat proiecte de sistematizare, pasaje pietonale pentru expoziții internaționale și elemente specifice pentru prezentare.

În paralel cu aceste activități, timp de mai mult de 10 ani a fost cadru didactic la Institutul de Arhitectură „Ion Mincu” din București, la Catedra de proiectare.

A plecat în Germania în 1972. La Ludwigshafen am Rhein, a proiectat dotări medico-sanitare, inclusiv locuințe aferente personalului medical.

Una dintre lucrările importante, concepute în Germania, a fost centrul civic din Darmstadt care cuprindea, pe lângă un magazin al firmei Karstadt, un centru comercial cu diferite utilități, un mall pe mai multe niveluri, Primăria orașului Darmstadt, un cabinet medical, birouri, garaje subterane pe mai multe niveluri.

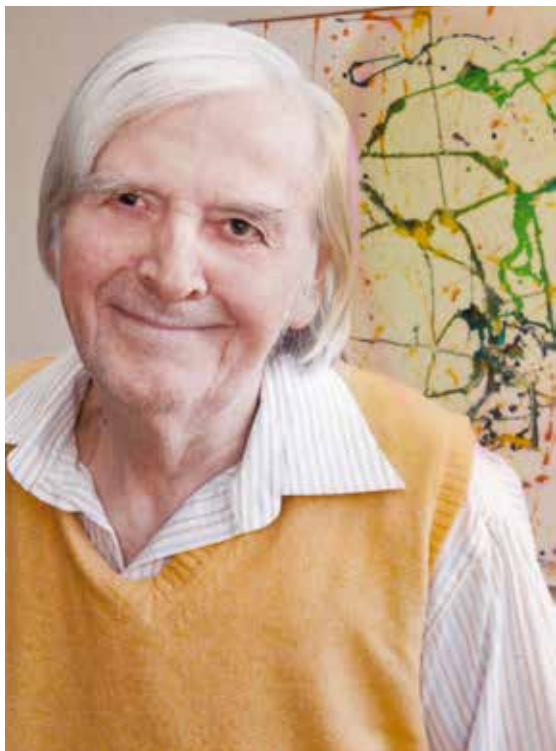
A elaborat un program de locuințe unifamiliale din elemente prefabricate cu o mulțime de variante. A proiectat un bloc de locuințe la Heidelberg.

La Mannheim, a pus bazele proiectării unei clinici medicale. În Elveția, la Leysin, a proiectat Hotelul Colina.

În Germania, a participat la concursul pentru Spitalul Municipal din Berlin, precum și la cel pentru Baza de Tratament din Bad Herrenalb.

Am aflat de la colegul nostru Marius Lebădă, cu scurt timp înainte de a muri, adresa lui Sandi Kontza. Așa am luat legătura cu Barbara, care, în amintirea soțului ei, a dorit să-i cunoască colegii. A ajuns la ultima dintre întâlnirile seniorilor din 2019, la „familia de arhitecți” promoția 1959.

Autor: Ofelia STRATULAT

Ofertă
pe anul 2020

85 lei

abonament preț integral
(6 numere – 4 apariții):

Pentru abonamente ne puteți contacta la:
0768 198 178
distribuție@arhitectura-1906.ro

www.arhitectura-1906.ro